

Barcelona Economia

abril de 2016 | núm. 89

Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana

Barcelona Economia és un lloc web de l'Ajuntament de Barcelona on es fa un recull i una valoració del comportament dels principals indicadors de conjuntura econòmica de Barcelona i del seu entorn metropolità.

*<http://barcelonaeconomia.bcn.cat>
barcelonaeconomia@bcn.cat*

Departament d'Estudis i Programació
Gabinet Tècnic de Programació
barcelonaeconomia.bcn.cat

Ajuntament
de Barcelona

Síntesi de la conjuntura

La recuperació econòmica es va consolidant i estenent a tot el país. Una afirmació que requereix d'algunes matisacions quan s'abandona l'esfera macroeconòmica.

L'economia de la ciutat presenta un ventall prou ampli de senyals positius i relativament consolidats com per poder parlar sense complexos de fase expansiva de l'economia. Una reactivació que també es fa sentir a la resta del país. L'activitat turística, un nombre cada cop més nombrós de sectors industrials i del terciari i fins i tot l'activitat constructora, són els motors d'aquest revifament. Pel cantó de la demanda, ha estat determinant la consolidació del canvi de signe de la despesa privada en consum i la recuperació de la inversió en béns d'equipament. Sense menysprear la creixent inversió immobiliària, focalitzada fins fa ben poc en edificis terciaris i que, a mesura que es facilita l'accés al crèdit a preus competitius, s'ha estès al mercat residencial, contribuint a reactivar l'activitat constructora.

Un dels punts controvertits d'aquest procés de recuperació de la conjuntura econòmica és la incidència que està tenint en el mercat de treball. Efectivament, l'atur s'ha reduït alhora que ha augmentat la contractació laboral i el nombre d'ocupats. Moviments d'una certa entitat i en la direcció esperada però que s'han produït en un context de pèrdua de població activa i de preeminència de les modalitats més precàries de contractació laboral.

Dades i anàlisi

- Barcelona en el context econòmic espanyol i mundial
 - [L'economia espanyola en el context econòmic internacional](#)
 - [La conjuntura econòmica de Barcelona](#)
- Evolució de l'economia de Barcelona 2014

Barcelona en el context econòmic espanyol i mundial

L'economia mundial encara 2016 subjecta a les mateixes incerteses que van moderar el seu creixement un any abans. Una conjuntura que s'explica per la desacceleració que mostren les economies més avançades i la pèrdua d'impuls d'una bona part de les emergents. La incògnita xinesa i el preu del petroli són els altres factors pertorbadors.

Els avanços de resultats del darrer trimestre de 2015 han posat de manifest les dificultats que afronta l'economia mundial per mantenir el ritme de creixement del primer semestre. La nord-americana es comença a desaccelerar després de gairebé sis anys d'expansió sostinguda, amb la taxa d'atur en valors de començament de la crisi. La xinesa també està immersa en un procés de transformació i es comença a acomiadar de les elevades taxes de creixement dels darrers anys. La japonesa no aconsegueix consolidar una trajectòria mínimament alcista malgrat els continus incentius de la demanda augmentant l'endeutament públic. La del conjunt de la UE, tot i tancar el tercer any de creixement moderat després del recessiu 2012, no sembla en condicions de consolidar aquesta trajectòria ascendent.

El resultat de tot plegat ha estat una demanda global per sota de les expectatives que ha mantingut en la banda baixa les cotitzacions del petroli i els seus derivats a més d'un ampli ventall de primeres matèries. En conseqüència, l'atonía del creixement de les principals economies mundials incideix negativament en l'evolució de les emergents. Especialment de les més dependents de l'exportació d'aquests productes. I a la inversa.

Gràcies al dinamisme de la demanda interna, l'economia espanyola és un dels motors del creixement que registra la zona euro. Una dinàmica recolzada tant en el progressiu augment de l'ocupació com en la millora de l'accés al crèdit a preus atractius gràcies a la política expansiva del BCE. L'extraordinàriament baixa cotització del petroli i altres primeres matèries, juntament amb la devaluació interna aplicada durant la crisi, han contribuït a millorar la competitivitat de l'economia espanyola.

Dades i anàlisi

- [L'economia espanyola en el context econòmic internacional](#)
- [La conjuntura econòmica de Barcelona](#)

L'economia espanyola en el context econòmic internacional

Una síntesi dels principals indicadors econòmics

	Estats Units			Unió Europea			Espanya		
	II.15	III.15	IV.15	II.15	III.15	IV.15	II.15	III.15	IV.15
PIB	2,7	2,1	1,8	1,9	1,9	1,8	3,2	3,4	3,5
variació anual real (%)									
Demanda nacional	3,3	2,9	2,4	1,5	2,0	2,0	3,4	4,1	4,1
aportació al creix PIB (%)									
Demanda externa	-0,6	-0,7	-0,6	0,4	-0,1	-0,2	-0,2	-0,7	-0,6
aportació al creix PIB (%)									
Indicador Clima Econòmic	100,1	99,6	99,1	105,7	106,6	107,7	109,3	109,1	109,6
índex 1990-2015=100									
Producció industrial	1,5	1,1	-0,8	1,6	1,9	1,3	3,1	3,9	4,0
variació anual (%)									
Població ocupada	1,9	1,6	1,4	1,0	1,1	1,0	2,9	3,1	3,0
variació anual (%)									
Taxa d'atur	5,4	5,2	5,0	9,6	9,3	9,0	22,4	21,2	20,9
(%) de la població activa									
Preus de consum	0,1	0,0	0,7	0,1	-0,1	0,2	0,1	-0,9	0,0
variació anual (%)									
Exportacions	17,0	9,8	2,3	6,7	4,3	1,8	5,3	3,2	3,9
variació anual (%)									
Importacions	18,4	13,8	6,2	3,1	0,8	1,8	5,8	3,4	3,2
variació anual (%)									

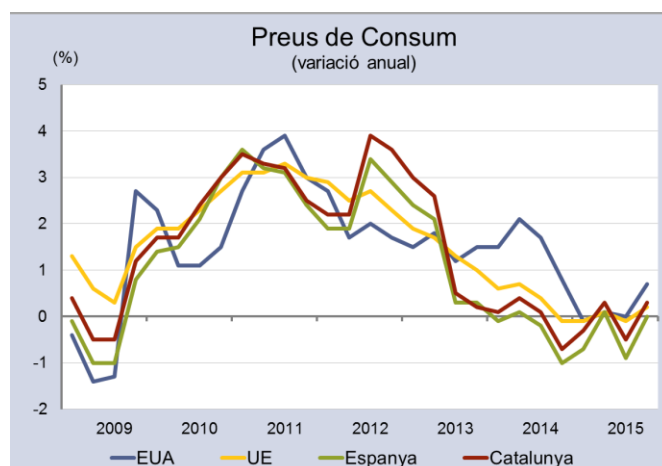
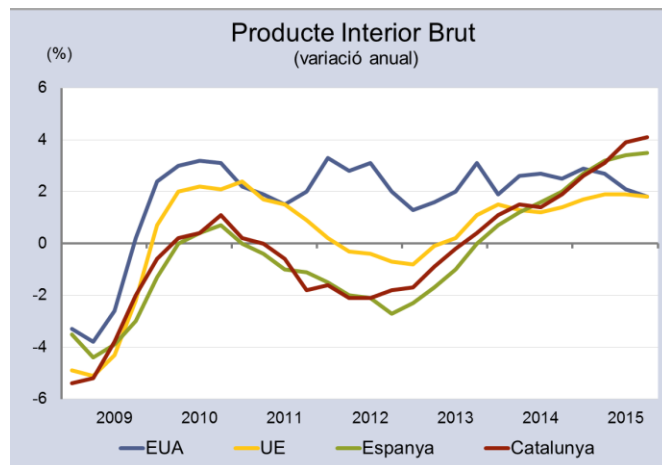
Notes: Als Preus de consum, les dades corresponen al darrer mes del trimestre. En l'Índex de Clima Econòmic, les dades d'Estats Units corresponen a l'Indicador Compost Avançat. Les dades d'Exportacions, Importacions i Població Ocupada de la UE corresponen a la zona euro. En cursiva, les dades provisionals i les estimades. Font: INE i Ministerio de Economía y Hacienda.

El 0,8% d'augment del PIB espanyol durant el darrer trimestre de 2015 situa el creixement anual en el 3,2% i deixa en segon terme la desacceleració que comença a mostrar el creixement econòmic després de dos anys i mig de recuperació sostinguda. És un ritme de creixement similar al del conjunt de l'economia mundial i que dobla el de la zona euro. És, convé recordar-ho, deutor d'un doble impuls extern -cotització del petroli i política expansiva del BCE- i d'un dèficit públic insostenible.

Els primers avanços de la variació del PIB corresponent al quart trimestre de l'any passat apunten a un preocupant estancament de la trajectòria moderadament expansiva tant a la UE com a l'àmbit més restringit de la zona euro. La dècima percentual que ha perdut la variació interanual -fins a l'1,8% i 1,6% respectivament- és imputable, bàsicament, a la pèrdua d'impuls de les economies francesa i italiana, que han estat incapaces d'assolir taxes de creixement similars a la mitjana del conjunt dels seus socis. Alhora, les altres dues grans potències europees, Alemanya i el Regne Unit, han registrat un impuls trimestral insuficient per a consolidar la intensitat del creixement anual. El refredament de la conjuntura en aquestes dues economies és significatiu. El contrast l'aporta l'espanyola que és la única de les que tenen un pes relatiu rellevant al continent europeu que tanca l'any creixent amb força.

La desacceleració que ha mostrat el creixement econòmic dels Estats Units durant la segona meitat de 2015 ha contribuït a reduir el diferencial de creixement que d'ençà 2011 s'ha mantingut a les dues riberes de l'Atlàntic Nord. L'elevada autosuficiència energètica assolida i especialment l'enfortiment del dòlar expliquen que la principal economia mundial mantingui un ritme de creixement proper al dos per cent anual sense generar tensions inflacionistes i amb la taxa d'atur en valors baixos i similars als de 2008. Es tracta d'un creixement escorot cada cop més en la demanda interna i que nota la crisi de les emergents en un afebliment de la producció industrial i de les exportacions. Les previsions a mitjà termini són moderadament expansives però conviuen

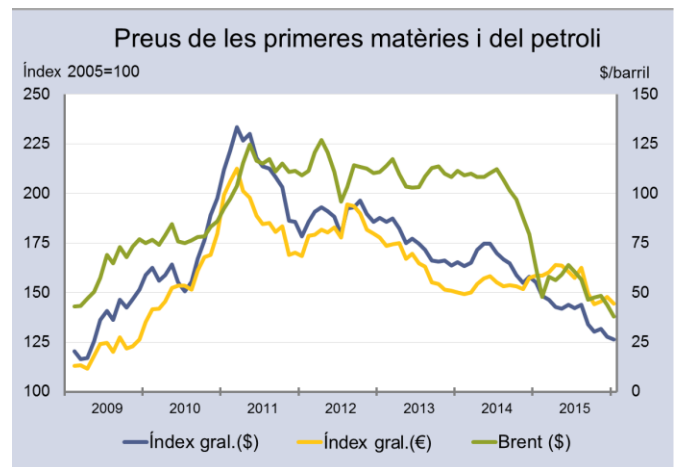
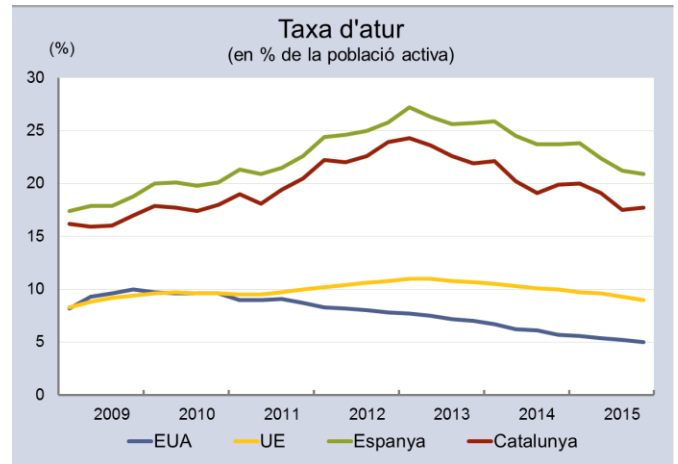
amb la incertesa de comprovar si el fons és prou sòlid com per absorbir amb normalitat el lent canvi de signe de la política monetària.

Al conjunt de la Unió Europea, quan la crisi dels refugiats i l'anomenat Brexit copen la major part del protagonisme informatiu i de l'activitat política, els aspectes a destacar són uns altres. D'una banda, superada l'atonia de la major part de 2014, l'avanç de la demanda interna es manté força estable alhora que l'externa s'estanca com a resultat d'una menor demanda de les economies emergents. Sembla que l'impacte sobre l'economia europea derivat de l'ara esmorteït conflicte ucraïnès i de la desacceleració i fins i tot forta recessió d'algunes de les economies emergents més importants, s'ha vist compensat per l'abaratiment del petroli i altres primeres matèries, la depreciació de l'euro i l'aplicació, per part del BCE, d'una política monetària ultra-expansiva. El que no s'ha aconseguit encara és revertir la deriva deflacionista dels preus de consum. I continua pendent una millora més decidida del mercat laboral.

Pel que fa a l'economia espanyola, l'augment interanual del 3,5% del darrer trimestre de l'any passat consolida la trajectòria expansiva del PIB per desè trimestre consecutiu. Una millora recolzada en la demanda interna, amb un protagonisme repartit entre consum privat i públic, i inversió, majoritàriament privada, en construcció i especialment béns d'equipament. La despesa en consum –que explica tres quartes parts del PIB- previsiblement iniciarà una fase de moderació del creixement, com ja s'observa en la inversió. La demanda externa comença a drenar producció a l'economia espanyola com a conseqüència de l'augment de les importacions. Una situació que reproduïx la imperant durant la fase més expansiva de l'economia espanyola prèvia al daltabaix de 2008 i que hauria d'alertar de la solidesa i sostenibilitat de l'actual trajectòria expansiva. S'està afavorint un creixement recolzat més en l'enorme disponibilitat de factors productius, especialment mà d'obra però també recursos financers, que no pas en millorar-ne la seva productivitat.

Barcelona, 2 de març de 2016

La conjuntura econòmica de Barcelona

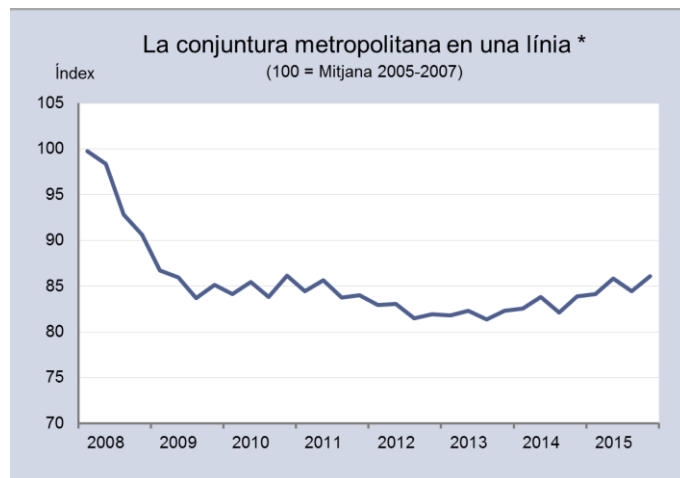
Una selecció d'indicadors de conjuntura de Barcelona i del seu entorn

	Període	Valor absolut	Variació (%)		
			Interanual	2015/2014	2014/2013
Població activa	4t.tr.15	784.400	-2,7	-2,7	-1,7
Ocupats afiliats Seg. Social	gn.16	1.027.285	3,3	3,4	2,3
Contractes laborals	gn.16	70.873	-4,3	8,2	9,1
Aturats registrats	gn.16	89.877	-10,7	-9,8	-8,0
Passatgers vols internac. (milers)	ds.15	1.824	8,7	6,7	8,9
Passatgers de creuers	gn.16	69.769	-13,6	7,4	-9,0
Estrangers/Total turistes (%)	2015	79,7	--		
Pernotacions hoteleres (milers)	4t.tr.15	4.153	6,9	3,3	3,7
Mercaderia port (milers tones)	gn.16	3.366	-2,5	1,3	9,1
Llicències d'obres. Sostre (m2)	4t.tr.15	192.023	0,7	0,6	15,6
Habitatges iniciats	4t.tr.15	204	40,7	87,2	7,9
Licitació oficial a Catalunya (M€)	4t.tr.15	325	-20,8	-24,1	93,7
Compravenda d'habitatges	2n.tr.15	2.972	3,0		21,5
Índex Producció Industrial (Catalunya)	nv-ds.15	97,5	4,2	2,8	4,9
Exportacions (M€) (Catalunya)	nv.15	5.358	6,3		3,1
Societats mercantils constituïdes	nv-ds.15	1.315	11,1	6,7	2,2
IPC (província Bcn)	gn.16	--	0,1	0,4	-0,4
Vehicles matriculats	gn.16	2.793	10,6	14,1	14,7
Preu habitatges 2a. mà (€/m²)	3r.tr.15	3.347	7,4		5,6
Lloguer sostre residencial (€/mes)	2n.tr.15	714	5,4		1,0
Crèdit sector privat (prov Bcn) (M€)	3r.tr.15	211.437	-5,5		-7,2

L'economia metropolitana, igual que la catalana, creix a molt bon ritme. Un fet que s'explica pel repunt de la demanda interna, especialment significatiu en el segment de la inversió, i la consolidació de l'augment d'activitat a tots els sectors productius.

Les claus que expliquen aquesta progressiva millora de la conjuntura econòmica s'han de buscar en el recuperat protagonisme del consum, bàsicament privat. La inversió, tant en construcció com en béns d'equipament, comparteix aquest protagonisme a remolc d'unes expectatives positives i aprofitant les excepcionals condicions de finançament que ofereix el mercat de la mà del BCE. La demanda externa, que durant els pitjors anys de la darrera i llarga recessió va permetre surar a l'economia catalana, cedeix novament el protagonisme a la interna. Ja s'ha completat el canvi de model amb el que s'havia de sortir de la crisi? Òbviament, no. Més aviat sembla que s'ha tornat al d'abans de la crisi. O potser només és un recurs puntual potenciat per una conjuntura internacional favorable. En tot cas, l'endeutament que arrossega l'economia espanyola no s'ha esfumat tot i que la seva càrrega sigui puntualment suportable. Accelerar el creixement via déficit públic i seguir augmentant el deute és una solució de conveniència i escàs recorregut. Sigui com sigui, l'economia metropolitana i amb ella la catalana ha tancat 2015 amb un creixement del PIB lleument per sobre del 3,5%, el més elevat dels darrers nou anys.

La producció industrial manté, amb alts i baixos, l'impuls esgrimit durant la major part del darrer bienni. La renascuda demanda interna impulsa a l'alça les importacions i absorbeix una part creixent de la producció. Un efecte no desitjat d'aquest canvi de tendència de la demanda interna podria ser un refredament de l'esforç exportador de moltes empreses, majoritàriament petites i mitjanes. Un efecte que es comença a copsar en l'evolució del tràfic portuari.

* Representació de l'agregat dels valors trimestrals de P.Activa, Atur registrat, Afiliació a la Seg.Social, Índex de Producció Industrial i Productivitat Total de Factors, en relació a un valor inicial.

L'accés al crèdit, que continua sent necessàriament selectiu, ja no és una quimera per a la demanda solvent. Tot i el descens del preu del diner, l'elevat endeutament del sector privat continua sent un llast feixuc per a una economia que es recupera amb força gràcies, sobretot, a factors i estímuls externs i fins a cert punt extraordinaris.

La construcció i l'immobiliari donen per tancat el procés d'ajustament. Convé relativitzar els senyals en aquest sentit perquè si bé responen a una millora del clima econòmic-financer i laboral, es recolzen en valors absoluts encara minsos. Es fa difícil definir la realitat que plasmen les darreres dades disponibles quan l'augment dels habitatges iniciats a

Barcelona conviu amb l'estabilització de les llicències d'obres aprovades i la contracció de la licitació oficial a Catalunya.

Pel que fa l'activitat turística, la majoria dels indicadors quantitatius continuen reflectint un ritme d'activitat ascendent. I també augmenta el negoci turístic-residencial generat fora dels circuits tradicionals. Un fenomen que, juntament amb l'evolució del preu del diner, està contribuint a la recuperació dels preus del mercat residencial.

L'evolució de l'ocupació i l'atur han reforçat les respectives tendències de 2014. Així, el nombre d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social creix a un ritme que supera el del PIB i l'atur registrat, després de dos anys i mig de reducció sostinguda, intensifica el seu ritme de descens. Una tendència, aquesta darrera, accentuada per la pèrdua sostinguda de població activa.

Evolució de l'economia de Barcelona 2014

Evolució de l'economia de Barcelona 2014

Des d'[aquí](#) podeu accedir al document on es fa un breu repàs del que ha estat l'economia de Barcelona i la seva àrea metropolitana durant l'any 2014, juntament amb una referència al seu context econòmic català, espanyol i europeu.

El més destacable del canvi de tendència que ha protagonitzat l'economia de l'àrea de Barcelona al llarg de 2014 no és la seva intensitat –discreta i semblant a la del seu entorn- sinó que es recolza en una àmplia base del seu teixit productiu. Això li proporciona estabilitat i consistència. Després d'una llarga fase inicial en la que l'activitat exportadora de manufactures i els serveis lligats al turisme han mostrat capacitat i potencial, evitant una davallada més intensa de l'activitat econòmica durant la recent crisi, la progressiva millora dels condicionants externs lligats als mercats financers internacionals han contribuït a fer extensible a la immensa majoria dels sectors econòmics el clima de recuperació del creixement. No és menys cert però, que els estralls que ha provocat la crisi han estat de tal magnitud que aquesta tímida recuperació –rellevant en termes macroeconòmics- es nota poc entre el teixit productiu i els segments de població més afectats per la crisi.

L'economia de Barcelona 2013

Des d'[aquí](#) podeu accedir també al document corresponent a l'any 2013.

Activitat industrial

Atenent exclusivament a les dades macroeconòmics, la indústria catalana ha deixat enrere la fase recessiva del bienni 2011-2012. Malgrat el seu limitat pes relatiu, està sent un puntal ferm en la tasca de reprendre el procés expansiu de l'economia.

El PIB industrial metropolità s'encamina a completar el seu primer trienni de creixement sostingut en el que va de segle. Recuperar els volums de producció previs a la crisi de 2008 ja no és una fita tan llunyana, especialment si es confirma la represa de la demanda interna i això contribueix a estendre aquesta trajectòria alcista del conjunt de la indústria a tots els subsectors que la formen. Un altre tret destacat és que el nombre d'ocupats directes en el sector acumula ja un uns quants trimestres de creixement. Notícies positives que convé relativitzar perquè l'augment de la producció s'està produint en un entorn de preus continguts o a la baixa, alhora que l'augment de les exportacions no va acompanyat d'una major presència de productes d'alt valor afegit.

Dades i anàlisi

- Conjuntura industrial
 - [Indicadors d'activitat industrial](#)
 - [Exportacions industrials](#)
- Clima industrial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona
 - [Clima industrial](#)

Conjuntura industrial

El creixement de l'activitat industrial metropolitana s'estabilitza alhora que les exportacions de béns manufacturats continuen a l'alça malgrat la feblesa del creixement de la zona euro.

Les darreres dades disponibles, especialment les referides a les importacions, semblen confirmar que la demanda interna està prenent el relleu a l'externa pel que fa a dinamitzar la producció industrial autòctona. Això permet que el sector manufacturer català continuï mantenint un ritme de creixement moderat i relativament estable. El tomb que ha registrat el mercat laboral del sector es va consolidant, tot i que això no implica que es doni per acabat el procés d'ajustament de la capacitat productiva. Es manté la tendència a la baixa dels preus de sortida de fàbrica. Un reflex de l'evolució dels costos de producció –preus del petroli i primeres matèries- i d'un mercat caracteritzat per l'excés d'oferta. Les restriccions d'accés a nou crèdit bancari per part de les empreses s'estan suavitzant amb lentitud i de manera molt selectiva.

Dades i anàlisi

- [Indicadors d'activitat industrial](#)
- [Exportacions industrials](#)

Indicadors d'activitat industrial

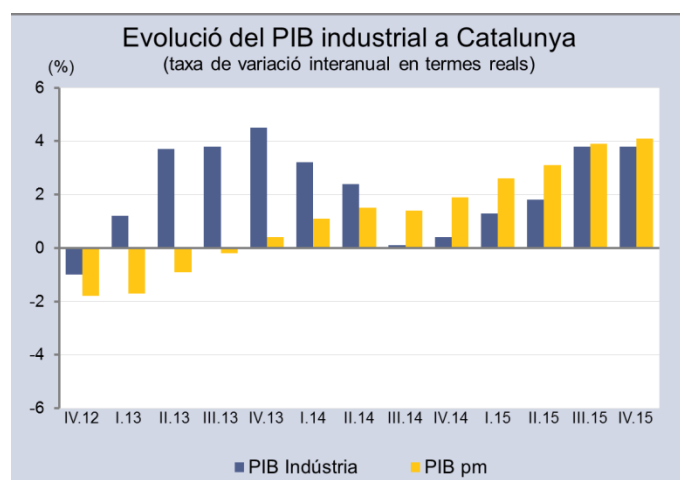
Indicadors d'activitat industrial ⁽¹⁾

	2n.tr.14	3r.tr.14	4t.tr.14	1r.tr.15	2n.tr.15	3r.tr.15	4t.tr.15
Catalunya							
PIB industrial (Var. real)	2,4	0,1	0,4	1,3	1,8	3,8	3,8
Índex Producció (IPI)							
-Total	0,3	-0,3	2,9	1,6	2,2	4,5	2,6
- Consum	-0,7	1,1	1,9	0,4	0,9	4,3	3,3
- Equipament	4,8	-3,5	0,1	-0,9	0,7	6,5	3,6
- Intermedis	0,6	3,4	7,7	3,7	4,4	4,1	3,4
- Energia	-3,2	-8,0	-0,8	3,0	3,3	4,3	-3,1
Exportacions de béns	0,3	1,2	4,1	5,7	7,5	5,9	5,9
Importacions de béns	7,4	9,7	7,1	10,1	9,7	8,1	9,3
Índex Clima (ICI)(2)	-9,3	-7,0	-4,4	-3,6	-4,8	-3,4	-1,8
Índex Preus (IPRI)(3)	0,1	-1,9	-3,9	-2,7	-2,3	-3,5	-2,1
Cost laboral/treballador	1,4	2,3	1,1	1,0	1,2	-0,4	
Afiliats Seguretat Social (3)	0,3	0,5	1,5	2,1	2,2	2,3	2,2
Aturats registrats (3)	-12,0	-11,9	-13,4	-13,8	-15,4	-16,2	-15,3
Espanya							
PIB industrial (Var. real)	1,9	1,5	2,1	3,0	3,7	4,0	
Índex Producció (IPI)							
-Total	0,4	0,8	1,2	1,3	3,7	5,0	3,1
- Consum	0,3	1,7	1,7	-0,9	0,7	3,2	2,3
- Equipament	-0,3	-2,8	0,9	2,2	6,4	11,7	8,9
- Intermedis	0,9	3,7	4,0	2,2	5,2	4,5	4,3
- Energia	0,7	-1,7	-3,0	1,8	2,5	1,9	-4,0
Exportacions de béns	-1,3	3,2	4,8	5,9	6,5	5,6	6,1
Importacions de béns	7,2	8,4	6,4	10,5	11,9	10,2	10,9
Índex Clima (ICI)(2)	-8,6	-6,5	-6,0	-3,3	0,5	-0,3	-1,1
Índex Preus (IPRI)(3)	0,3	-0,9	-3,6	-1,3	-1,4	-3,6	-2,2
Cost laboral/treballador	1,8	1,0	1,4	-0,3	-0,4	-0,4	
Afiliats Seguretat Social (3)	0,1	0,7	1,0	1,7	2,4	2,4	2,9
Aturats registrats (3)	-12,0	-11,5	-10,9	-12,5	-13,6	-13,7	-13,2
Crèdit (saldo viu) (3)	-9,8	-8,1	-2,8	-3,3	-0,3	1,1	

Notes: (1) Variacions interanuals. (2) Saldos. (3) Dades de final de període.
Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat, INE i Banco de España.

La indústria metropolitana, i per extensió la catalana, han tancat 2015 amb uns resultats agregats francament positius pel que fa al volum de producció. L'atonía que mostraven les dades corresponents a 2014 sembla superada gràcies a la reactivació de la demanda interna i a la inèrcia de l'impuls exportador. El sostingut descens dels preus de sortida de fàbrica –forçat per l'augment de les importacions- ha contrarestat parcialment l'impacte positiu de l'augment de la demanda. La lleu millora de l'Índex de Clima Industrial sembla anunciar que l'actual tendència expansiva es mantindrà a curt termini.

Segons els primers avanços oficials, durant el darrer trimestre de 2015 el PIB industrial de Catalunya ha crescut un 3,8% en relació al mateix període de l'any abans. Una variació –si es confirma- que dona continuïtat i consolida la reactivació del sector després de l'estancament de la segona meitat de 2014. La dinamització de la demanda interna –que impulsa a l'alça les importacions- s'afegeix a l'augment de les exportacions. Les dades disponibles semblen apuntar que la menor demanda externa provinent de les economies emergents ha estat compensada per un increment de la demanda per part de les més desenvolupades. Deixant de banda aquesta seqüència de fets, que s'ha de veure si es manté a mitjà termini, la realitat que mostren les dades del VAB sectorial és que la indústria catalana ha tancat tres anys consecutius a l'alça. Una

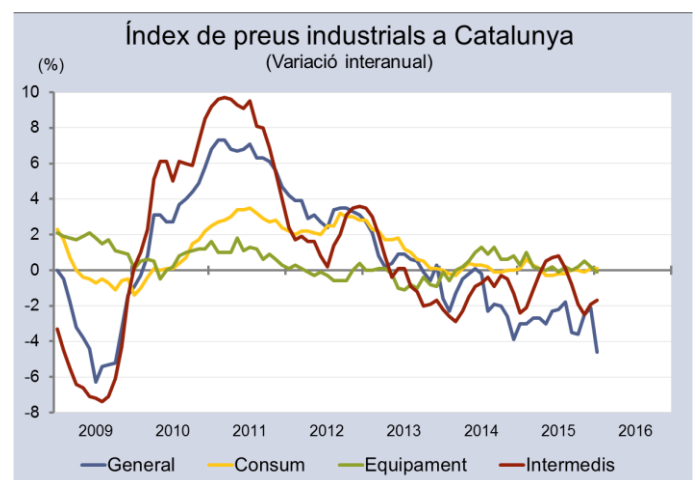
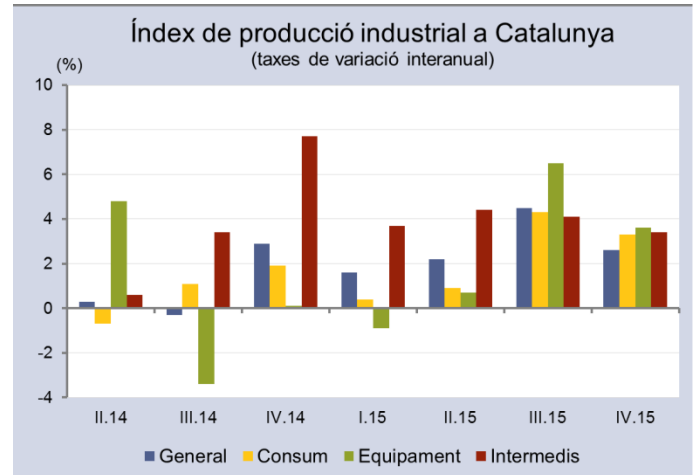
trajectòria singular en l'evolució de l'economia del nostre país d'ençà començament de segle.

L'estimació del PIB, que certifica que el creixement de la producció industrial ha assolit una vitalitat envejable, es recolza tant en els resultats de l'Índex de Producció Industrial (IPI) com en els del mercat laboral i de les exportacions. Després d'un primer semestre moderadament expansiu gràcies a la

davallada del preu del petroli i altres primeres matèries i a la depreciació de l'euro, la producció industrial catalana ha superat el segon semestre de 2015 mostrant un revifament significatiu de la trajectòria alcista a tots els epígrafs sense excepció. Alhora, una part d'aquesta intensitat es pot considerar deutora de la situació d'atonía que caracteritzava la conjuntura industrial catalana un any enrere.

En paral·lel a aquests senyals de revifament de la producció manufacturera, l'Índex de Clima Industrial (ICI) introdueix una certa confusió i sembla reflectir la manca d'unanimitat entre els diferents sectors industrials. Semblaria que tant els industrials catalans com també els de la resta d'Espanya confien en què la reactivació de la demanda interna es consolidi i compensi la previsible pèrdua de tremp de la demanda externa. El descens dels preus de sortida de fàbrica –que per la seva durada pot incidir negativament en la viabilitat d'una part del teixit productiu- s'ha d'imputar en primera instància a l'impacte sobre els costos de fabricació de la davallada del preu del petroli i altres matèries primeres, sense oblidar la competència derivada de l'augment de les importacions.

L'augment sostingut del nombre d'ocupats corrobora igualment que la tendència de fons de l'activitat industrial catalana és sòlida. Després de quatre trimestres en els que l'ocupació directa en el sector ha crescut amb més intensitat que la producció, la tendència ha canviat. Un cop recuperats els volums d'ocupació de tres anys enrere i ateses les previsions que alerten d'un alentiment del ritme de creixement de l'economia europea, sembla que la indústria catalana es prepara per actuar en conseqüència.

Exportacions industrials

Exportacions de productes industrials (Catalunya)

Període	Total	Segons contingut tecnològic (milions d'€)				(*) Taxa de cobertura
		Alt	Mitjà alt	Mitjà baix	Baix	
2008	47.663	6.380	23.566	6.882	10.836	71,7
2009	39.047	4.786	18.407	5.532	10.322	78,3
2010	45.525	5.355	21.890	6.855	11.426	77,9
2011	51.247	5.157	25.431	7.882	12.777	82,0
2012	54.204	5.328	27.092	7.811	13.973	91,6
2013	55.557	5.306	27.835	7.893	14.523	95,3
1r.tr.	13.598	1.375	6.783	1.836	3.605	85,7
2n.tr.	14.246	1.365	7.318	2.072	3.491	97,0
3r.tr.	13.660	1.209	6.696	1.927	3.829	95,2
4t.tr.	14.052	1.358	7.038	2.058	3.598	93,4
2014	56.974	5.537	28.249	7.907	15.183	90,4
1r.tr.	14.046	1.356	7.129	1.890	3.671	93,2
2n.tr.	14.291	1.388	7.278	2.065	3.559	89,7
3r.tr.	13.935	1.314	6.541	1.964	4.117	88,9
4t.tr.	14.602	1.524	7.289	1.963	3.826	92,0
2015	60.425	6.168	29.977	8.096	16.185	88,4
1r.tr.	14.851	1.487	7.468	1.988	3.909	89,7
2n.tr.	15.358	1.514	7.758	2.193	3.892	87,9
3r.tr.	14.752	1.514	7.191	1.907	4.139	87,0
4t.tr.	15.465	1.653	7.560	2.007	4.245	89,2

Nota: Les dades dels darrers trimestres són provisionals. Font: Idescat.

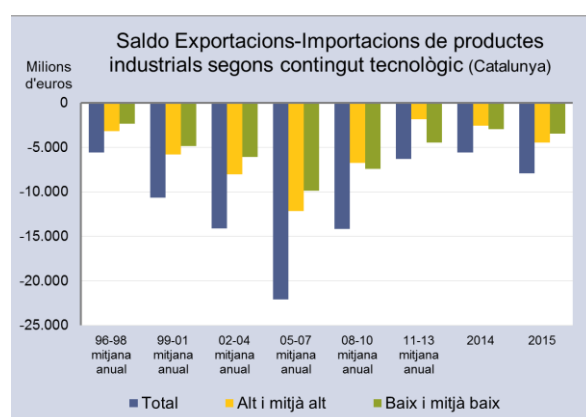
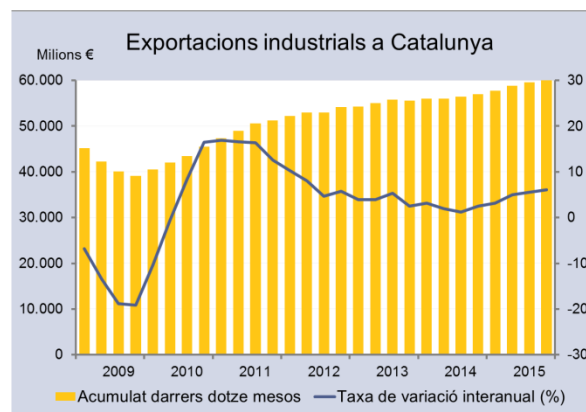
Variació (%)	Total	Alt	Mitjà alt	Mitjà baix	Baix	Cobertura
3r.tr.15/3r.tr.14	5,9	15,3	9,9	-2,9	0,5	-2,1
1r.sm.15/1r.sm.14	6,6	9,4	5,7	5,7	7,9	-3,0
2014/2013	3,5	6,1	2,8	1,5	4,9	-4,6
2013/2012	2,5	-0,4	2,7	1,0	3,9	4,1

Les exportacions de productes manufacturats han continuat a l'alça i assolint nous màxims històrics. Una tendència afavorida per la depreciació de l'euro que, alhora, encareix una part de les importacions que, al seu torn, creixen per la recuperació de la demanda interna. Una evolució que incideix negativament en la taxa de cobertura de les vendes sobre les compres a l'exterior.

Després d'un bienni 2013-2014 de creixement contingut, el sector manufacturer català ha tancat 2015 exportant productes per valor de més de 60.000 milions d'euros, un nou màxim anual i un sis per cent més que un any abans. La lleu reactivació que ha mostrat l'economia de la UE –principal client de les exportacions catalanes- i l'impuls derivat de la feblesa relativa de l'euro en el mercat americà són els puntals en els que s'ha recolzat aquest ritme expansiu que contrasta amb la contenció del creixement del comerç i de l'economia mundial.

Una ullada a les dades trimestrals posa de manifest un ritme de creixement força sostingut al llarg de tot l'any. Per contra, si es diferencia pel contingut tecnològic dels productes exportats, s'observa el repunt tan esperat però encara poc rellevant en termes absoluts dels productes amb un alt contingut tecnològic. Poc rellevant perquè, a diferència de la resta de categories, encara no ha recuperat els volums d'abans de la crisi. Però si es prefereix veure l'ampolla mig plena, hom pot destacar que ha liderat el creixement en termes relatius per segon any consecutiu.

A banda del repunt de les exportacions de productes d'alt contingut tecnològic no s'observen altres canvis en l'estructura de l'exportació catalana recolzada bàsicament en productes amb un contingut tecnològic mitjà alt com ara els químics, vehicles, maquinària i equipament elèctric. El segment dels de menys valor afegit –productes alimentaris, tèxtils, fusta i paper- es consolida com l'altre gran pilar de les exportacions catalanes de productes manufacturats. Ha estat aquest segment de la producció el que durant la recent llarga crisi ha acumulat un creixement més significatiu –avui exporta un 50% més que durant 2008- i ha guanyant quatre punts relatius de quota exportadora.

Exportacions per sectors

Exportacions industrials per sectors. Catalunya (2015)

Sectors	Milions d'€	Variació (%)	
		2015/ 2014	2014/ 2013
Energia	1.469	-8,8	20,8
Alimentació i begudes	7.476	7,3	2,8
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	5.679	3,5	9,6
Química	15.376	4,4	1,4
Metal·lúrgic	3.863	4,3	-5,1
Maquinària i equipament mecànic	4.020	5,6	7,3
Maqu. d'oficina, precisió i òptica	1.016	27,2	2,2
Equip. elèctric i electrònic	3.908	4,9	8,6
Vehicles i altre mat. de transport	11.320	10,7	4,0
Resta sectors i no classificat	7.519	7,9	1,2

Nota: Dades provisionals.

Font: Idescat

L'augment dels fluxos comercials de Catalunya amb l'exterior durant 2015 ha tingut un protagonisme sectorial força repartit. Alhora, la feblesa relativa de l'euro ha afavorit una major diversificació territorial de les exportacions.

Aproximadament una tercera part dels gairebé 3.500 milions d'euros en què han augmentat les exportacions catalanes de productes manufacturats durant 2015 en relació a un any abans prové de la fabricació de vehicles i altre material de transport. Una aportació que el consolida com el segon gran sector exportador català després del químic. En termes relatius cal remarcar el creixement del 27,2% de la indústria ofimàtica, de precisió i òptica, l'agregat que gaudeix de menys quota exportadora. Amb creixements interanuals similars al del total es troben l'alimentació i begudes, la maquinària i equip mecànic i l'agregat format per la resta de sectors. L'expansió exportadora del tèxtil, confecció, cuir i calçat ha perdut intensitat durant la segona meitat de l'any. El sector de l'energia és l'únic amb saldo negatiu després d'un 2014 molt expansiu.

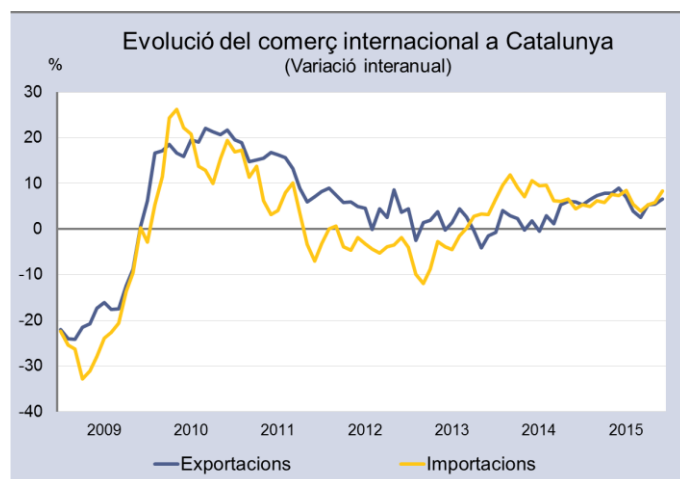
El detall de l'evolució per àrees geogràfiques de destinació de les exportacions catalanes reflecteix una aparent paradoxa: s'accentua la importància relativa de la UE com a destinació de les exportacions catalanes i alhora augmenta la quota de mercat en destinacions llunyanes i fins ara poc permeables a les exportacions catalanes com poden ser Amèrica del Nord i Xina. Sens dubte, un efecte derivat de la depreciació de l'euro en relació al dòlar. Amb l'excepció de França, les exportacions de manufactures catalanes a les grans economies de la UE i Portugal han crescut a una taxa anual a l'entorn o fins i tot per sobre del deu per cent. A la resta d'Europa, l'evolució ha estat negativa per segon any consecutiu com a conseqüència, bàsicament però no només, de les sancions imposades a Rússia pel conflicte ucraïnès. El continent africà i la major part d'Àsia –potser per l'evolució dels preus del petroli i primeres matèries- han moderat les seves importacions de productes catalans.

Exportacions per països i àrees. Catalunya (2015)

Països / Àrees	Milions d'€	Variació (%)	
		2015/ 2014	2014/ 2013
Alemanya	7.577	9,5	3,3
França	9.790	-0,8	0,1
Itàlia	5.610	14,6	6,2
Portugal	4.523	10,1	12,5
Regne Unit	4.084	10,7	15,0
Resta UE	9.910	4,3	6,9
Total UE	41.493	6,6	5,7
Resta Europa	4.603	-3,6	-15,5
Total Europa	46.096	5,1	2,9
Estats Units d'Amèrica	2.148	20,9	6,9
Resta d'Amèrica del Nord	221	20,0	-4,0
Amèrica Central i del Sud	4.233	8,3	-6,2
Total Amèrica	6.602	13,3	-2,5
Xina	1.200	14,9	-6,1
Japó	827	14,7	12,2
Resta del món	9.135	3,0	2,8
Total exportacions	63.860	6,1	2,3

Nota: Dades provisionals.

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'Idescat.

Clima industrial a l'Àrea Metropolitana de Barcelona

La millora de la conjuntura industrial s'ha generalitzat i consolidat tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Una tendència molt lligada a la que s'observa al conjunt de la UE.

A l'àmbit metropolità, els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial plasmen una evolució més positiva pel que fa a les perspectives a curt termini que no pas en els resultats ja registrats. Implícitament, dibuixen una tendència expansiva congruent amb els resultats provisionals de l'enquesta corresponent a Catalunya i Espanya. Una millora relativament consistent atès que es comença a fer extensible a la inversió empresarial i a l'ocupació.

Dades i anàlisi

➤ [Clima industrial](#)

Clima Industrial

Enquesta de clima empresarial (AMB) (%)

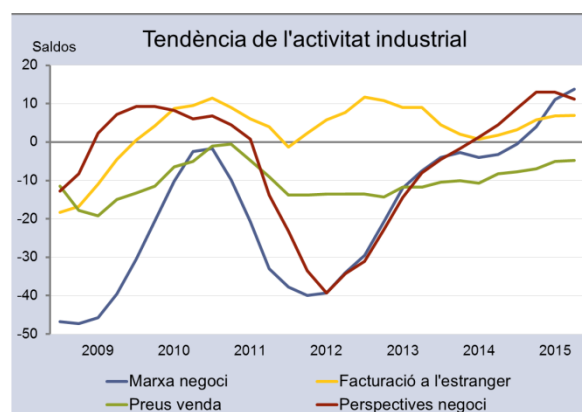
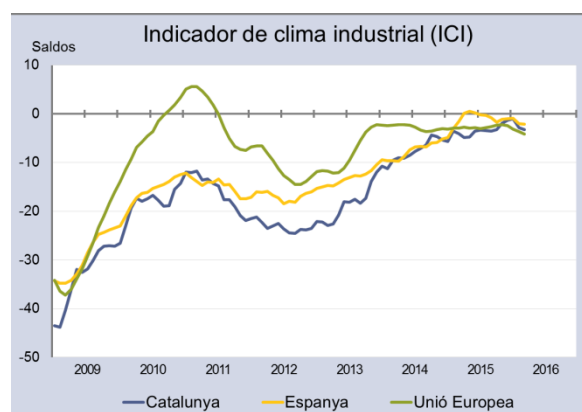
		1r.tr.14	2n.tr.14	3r.tr.14	4t.tr.14	1r.tr.15	2n.tr.15	3r.tr.15	4t.tr.15
Valoració del període									
Marxa del negoci	Normal	42	55	58	54	53	53	66	52
	Saldo	-6	3	-5	-8	-3	14	13	20
Variació sobre el trimestre anterior									
Facturació a l'estranger	Igual	33	41	41	38	37	35	44	41
	Saldo	2	3	-6	4	6	9	4	8
Preus de venda	Igual	73	83	86	87	77	84	86	93
	Saldo	-14	-8	-11	-10	-4	-6	-8	-2
Nombre de treballadors	Igual	59	78	78	67	69	68	76	71
	Saldo	-9	5	-5	5	-1	10	0	14
Inversió realitzada	Igual	--	--	--	59	--	--	--	55
	Saldo	--	--	--	8	--	--	--	5
Perspectives a curt termini									
Marxa del negoci	Igual	52	61	60	69	58	64	60	62
	Saldo	6	-6	-4	9	19	11	13	9
Facturació a l'estranger	Igual	40	43	41	45	41	38	44	46
	Saldo	7	1	5	5	18	13	10	9
Preus de venda	Igual	85	91	86	84	85	91	91	81
	Saldo	-7	-8	-10	2	2	0	-4	0
Nombre de treballadors	Igual	86	87	81	84	80	84	76	80
	Saldo	-1	-2	-7	-2	4	-1	-2	7
Inversió prevista	Igual	--	--	--	73	--	--	--	72
	Saldo	--	--	--	2	--	--	--	8
Factors que limiten l'expansió del negoci									
Feblesa de la demanda		41,6	--	--	--	39,8	--	--	--
Equip productiu insuficient		2,6	--	--	--	3,6	--	--	--
Manca de mà d'obra adequada		2,1	--	--	--	3,6	--	--	--
Dificultats financeres		19,5	--	--	--	19,9	--	--	--
Augment de la competència		21,6	--	--	--	27,6	--	--	--
Altres o cap en concret		12,6	--	--	--	12,2	--	--	--

Font: Enquesta de Clima Empresarial. Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona

La indústria metropolitana ha acabat valorant molt positivament la conjuntura industrial del darrer trimestre de 2015. Una valoració que es fa extensiva a les perspectives a curt termini i que s'explica bàsicament per la progressiva represa de la demanda interna.

Els resultats més recents de l'Enquesta de Clima Empresarial corresponents a l'AMB apunten al manteniment/consolidació de la tendència moderadament alcista iniciada al llarg de 2012. Les poques senyals de lleu estancament o resistència al creixement observades durant els primers mesos de 2015, s'han diluït. Així, l'evolució clarament positiva del segon trimestre s'ha mantingut durant la segona meitat de l'any. Això és almenys el que es desprèn del fet que més de la meitat dels empresaris enquestats reconeixen que la seva empresa ha funcionat amb paràmetres que ells consideren "normals" i només una minoria, menys d'un quinze per cent del total, en fa una valoració negativa. Uns resultats que es comparen favorablement amb els del semestre anterior i milloren substancialment els del mateix període d'un any abans. Una valoració que es veu recolzada en el fet que la persistent contenció dels preus de sortida de fàbrica sembla que comença a tocar fons.

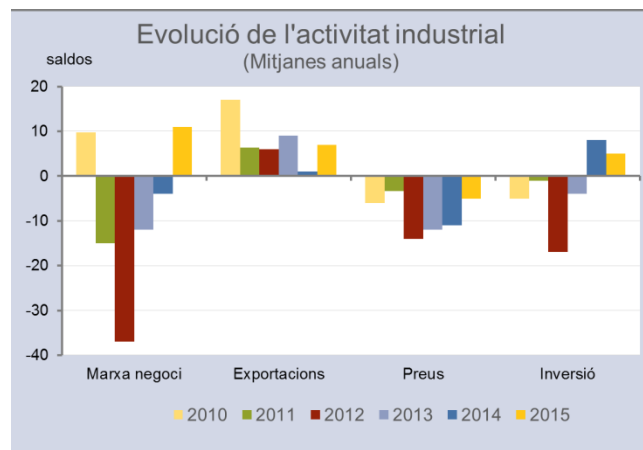
A més de la relativa estabilització dels preus de venda, que implica una millora dels marges comercials i del benefici empresarial, la bona marxa del negoci de la indústria metropolitana s'explica perquè al manteniment de l'impuls exportador s'hi ha afegit la represa de la demanda interna. Una conjunció que pot explicar el canvi de cicle de l'ocupació sectorial i també la reactivació de la inversió per segon any consecutiu.

Pel que fa als factors que alteren la bona marxa del negoci i limiten l'expansió de la producció industrial metropolitana es de suposar que la millora de la demanda interna s'ha vist parcialment compensada per un augment de la competència. Fins el punt que pràcticament s'igualen el nombre d'empresaris que esmenten aquests dos factors com a principals limitadors de l'expansió del seu negoci.

D'altra banda, creix la preocupació per la manca de mà d'obra adequada a uns processos productius molt dinàmics. Per contra, la substancial millora de l'accés al crèdit explica que s'hagi reduït el nombre d'empreses que citen les dificultats financeres o de tresoreria com a factor limitador i també les que ho imputen a un equipament productiu insuficient.

Si les valoracions a posteriori es poden qualificar de notablement optimistes, les perspectives a curt termini dibuixen un escenari similar i alhora, relativament conservador. Continuen sent minoria les empreses que no aspiren a augmentar o, si més no, mantenir, la seva xifra de negocis durant la primera meitat d'enguany. Però, com es pot observar en el gràfic adjunt, sembla que el biaix per excés dels darrers trimestres entre les previsions i els resultats finals es redueix i fins i tot pot canviar de signe. Les incerteses econòmiques i polítiques, tant en el mercat espanyol com a fora, aconsellen una certa cautela.

Sistema financer

La millora de la conjuntura econòmica ha contribuït a superar la fase més crítica del llarg i costós procés d'ajustament del sistema financer espanyol. Amb el permís de les possibles turbulències que puguin afectar a l'euro.

El renovat sistema financer espanyol ha començat a recuperar el terreny perdut i especialment la confiança de clients i accionistes. L'extraordinàriament expansiva política monetària desplegada pel BCE aconsella ser caut en les valoracions perquè un dels seus objectius és fer més digeribles alguns trets de la realitat.

L'accés a nou finançament per part dels agents privats s'ha començat a normalitzar. Però amb limitacions perquè les entitats de crèdit estan immerses en el sanejament dels seus balanços i ampliar la seva cartera de crèdits pot entrar en col·lisió amb aquest objectiu prioritari. L'aplicació més o menys estricta d'aquesta política afegeix traves a la reactivació d'un teixit productiu endeutat i en conseqüència molt depenent de la disponibilitat de noves línies de finançament.

En paral·lel, continua progressant la reordenació del sector. S'ha reduït el nombre d'entitats i s'avança en el redimensionament de les xarxes d'oficines i les plantilles directes a la nova realitat d'una economia encarada a un escenari de taxes de creixement discretes per a un llarg període de temps.

Dades i anàlisi

- **Caixes i bancs**
 - Dipòsits
 - Crèdit
 - Crèdit segons usos
 - Oficines i ocupació sectorial
- **Mercat de renda variable**
 - Borsa de Barcelona

Caixes i bancs

Tot i el canvi de conjuntura i expectatives econòmiques, el sistema financer espanyol –inclòs el català- encara no dona per tancat el procés d'ajustament en el que està immers d'ençà 2009.

El volum de dipòsits que el sector privat confia a les entitats financeres es veu condicionat per la contracció del saldo viu del crèdit i per la baixa remuneració del passiu provocada per l'expansiva política monetària aplicada pel BCE. L'aixeta del crèdit ha començat a normalitzar el seu cabdal a un preu relativament atractiu. Una situació que, amb comptades excepcions, només aprecia la demanda més solvent. El procés de concentració d'entitats financeres avança alhora que s'ha continuat reduint el nombre d'oficines i treballadors del sector. Barcelona no escapa a aquesta situació però en termes d'ocupació sectorial es beneficia del procés de concentració d'entitats i de serveis centrals i estratègics.

Dades i anàlisi

➤ Caixes i bancs

- Dipòsits
- Crèdit
- Crèdit segons usos
- Oficines i ocupació sectorial

Dipòsits

Dipòsits del sector privat en les entitats de dipòsit (milions d'€)

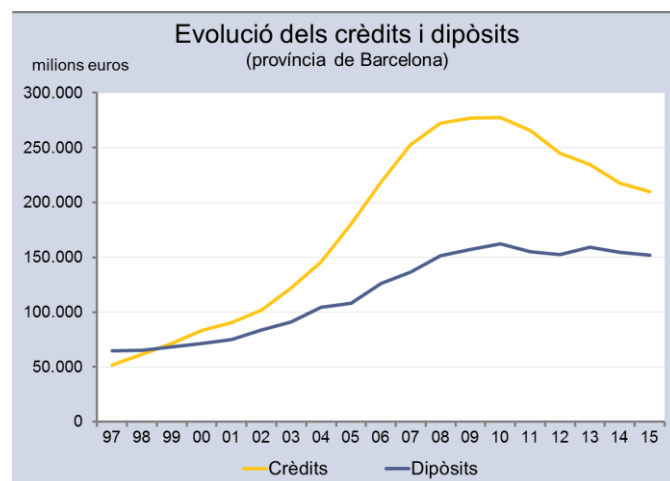
Període	Província Barcelona	Resta Catalunya	Catalunya	Província Madrid	Espanya
ds 2008	151.416	36.554	187.970	341.312	1.143.674
ds 2009	157.261	37.153	194.414	324.172	1.142.013
ds 2010	162.329	38.478	200.807	313.001	1.149.491
ds 2011	154.817	33.851	188.668	300.719	1.109.002
ds 2012	152.406	32.971	185.377	309.804	1.100.152
mç 2013	150.748	33.942	184.690	318.592	1.115.612
jn 2013	153.051	34.871	187.922	319.232	1.128.143
st. 2013	151.326	35.415	186.741	317.691	1.126.169
ds.2013	159.058	36.284	195.342	312.708	1.134.914
mç. 2014	154.710	35.071	189.781	320.555	1.136.042
jn. 2014	157.523	35.327	192.850	325.837	1.148.775
st. 2014	155.065	35.362	190.427	319.023	1.136.121
ds. 2014	154.732	35.156	189.888	324.234	1.139.756
mç. 2015	153.201	34.151	187.352	330.803	1.136.112
jn. 2015	157.751	34.255	192.006	322.754	1.140.039
st. 2015	154.414	34.483	188.897	316.849	1.127.919
ds.2015	152.170	34.278	186.448	317.683	1.135.720

Font: Banc d'Espanya.

Variació (%)	Província Barcelona	Catalunya	Província Madrid	Espanya
ds.2015/ds.2014	-1,7	-1,8	-2	-0,4
ds.2014/ds.2013	-2,7	-2,8	3,7	0,4
ds.2013/ds.2012	4,4	5,4	0,9	3,2

El volum de dipòsits que el sector privat català manté en el sistema bancari s'ha reduït lleument durant la segona meitat de l'any passat. Es situa novament a la banda baixa de l'interval en el que es mou d'ençà 2008 i en sintonia amb la remuneració del passiu per part de les entitats financeres.

El lleu descens del volum de dipòsits del sector privat en el sistema financer espanyol durant el darrer trimestre de 2015 força un tancament en negatiu del saldo anual que s'afegeix a l'evolució en el mateix sentit registrada un any abans. Un moviment que deixa en un no rés el repunt de 2013 i que s'explica, bàsicament, pel progressiu descens de la remuneració de l'estalvi en col·locacions tradicionals i de baix risc i també, per l'augment de la despesa en consum de béns i serveis importats. S'hi ha de sumar també el manteniment del saldo negatiu del crèdit bancari en mans del sector privat. Són factors que drenen dipòsits bancaris del sector privat i que pesen més que l'augment derivat del creixement de l'activitat econòmica i del nombre d'ocupats.

Crèdit

Crèdit de les entitats de dipòsit al sector privat (milions d'€)

Període	Barcelona província	Resta Catalunya	Catalunya	Madrid província	Espanya
ds 2008	272.349	67.306	339.655	446.360	1.795.109
ds 2009	277.180	65.535	342.715	439.163	1.776.540
ds 2010	277.714	63.995	341.709	440.258	1.782.291
ds 2011	265.645	60.260	326.265	434.190	1.715.160
mç 2012	265.673	59.963	325.636	429.530	1.695.547
jn 2012	260.335	58.315	318.650	431.315	1.674.931
st 2012	255.542	58.147	313.689	417.184	1.633.489
ds 2012	244.912	52.568	297.480	386.197	1.536.944
mç 2013	257.251	51.896	309.147	401.500	1.591.046
jn 2013	236.224	49.229	285.453	367.782	1.460.444
st. 2013	232.545	48.428	280.973	360.691	1.426.892
ds. 2013	234.667	47.860	282.527	344.371	1.392.384
mç. 2014	231.355	46.305	277.660	361.042	1.387.859
jn. 2014	228.043	45.731	273.774	357.134	1.369.019
st. 2014	223.699	44.672	268.371	352.265	1.335.788
ds. 2014	217.657	43.442	261.099	353.835	1.328.193
mç. 2015	216.444	42.870	259.314	357.967	1.324.910
jn. 2015	157.751	34.255	192.006	322.754	1.140.039
st. 2015	154.414	34.483	188.897	316.849	1.127.919
ds.2015	152.170	34.278	186.448	317.683	1.135.720

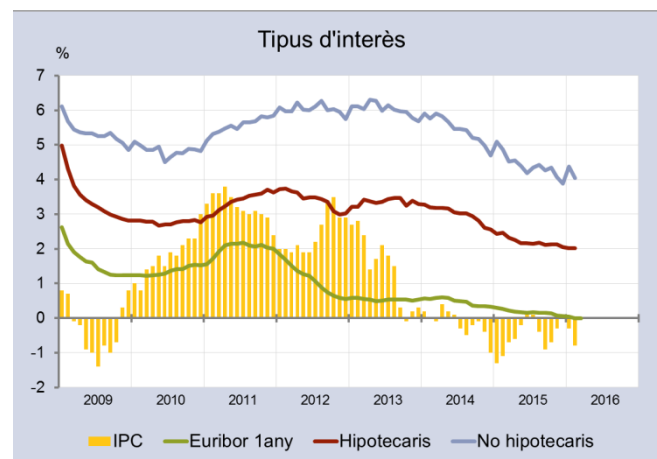
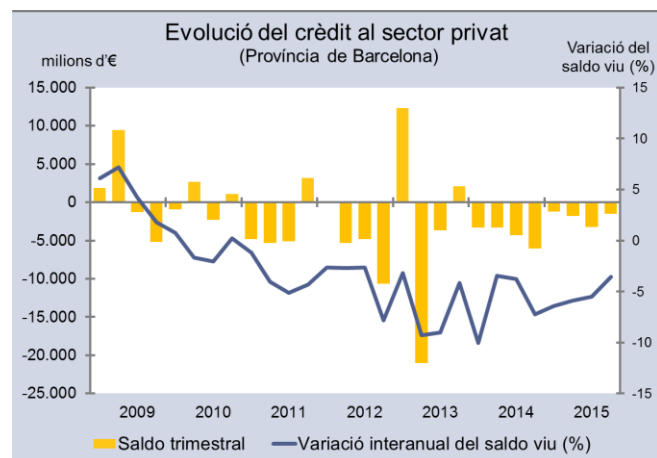
Font: Banc d'Espanya.

Variació (%)	Barcelona província	Catalunya	Madrid província	Espanya
ds.2015/ds.2014	-1,7	-1,8	-2,0	-0,4
ds.2014/ds.2013	-7,2	-7,6	2,7	-4,6
ds.2013/ds.2012	-4,2	-5,0	-10,8	-9,4

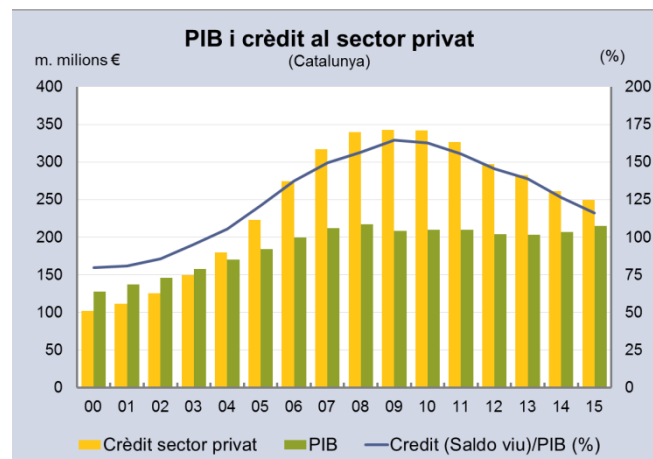
Continua el procés de sanejament del voluminós endeutament que suporta el sector privat espanyol. Un procés que, alhora que tanca el cinquè any consecutiu, perd intensitat gràcies a una conjuntura econòmica expansiva. El volum de crèdit potencialment incobrable es manté encara molt alt però reduint-se lentament.

Tot i que no s'ha donat ni es dona la situació teòricament ideal – creixement econòmic vigorós acompanyat d'una certa dosi d'inflació- per superar sense costos extraordinaris i a bon ritme una situació d'endeutament excessiu com la que suporta l'economia espanyola, es va progressant lentament. A mesura que la trajectòria expansiva del PIB es va consolidant, augmenten les probabilitats de fer compatible el manteniment de la política de reducció de l'elevada ràtio d'endeutament del sector privat no financer en relació al PIB sense afegir noves traves a la represa de l'activitat productiva i mantenint la renovada confiança dels mercats financers internacionals en l'economia espanyola. No serà fàcil perquè són molts els factors –interns i externs- amb capacitat pertorbadora i especialment si l'economia europea no s'apunta a una dinàmica expansiva més convincent.

Els saldos trimestrals de 2015 reflecteixen tant el manteniment de la trajectòria contractiva com la moderació de la seva intensitat. Amb petites diferències segons els àmbits territorials considerats, el descens acumulat d'ençà els volums màxims registrats a l'inici de la crisi o en anys posteriors voreja el 25%. Una correcció significativa i sembla que suficient per començar a donar per acabat el procés de sanejament del sistema financer espanyol. Un objectiu que, gràcies a la política extraordinàriament expansiva del BCE, es va mostrant cada cop més compatible amb una progressiva normalització de l'accés al crèdit bancari per part de tots els agents econòmics.

Els gràfics adjunts reflecteixen tant el manteniment de l'esforç de sanejament dels balanços dels bancs —el crèdit nou encara no compensa completament les amortitzacions de tota la cartera de crèdit— com la progressiva reducció del diferencial entre el volum de crèdit viu en mans del sector privat no financer i el PIB. A Catalunya, en els darrers sis anys, el pes relatiu del crèdit viu sobre el PIB s'ha reduït en uns 50 punts relatius, retornant a la situació de deu anys enrere.

Crèdit segons usos

Crèdit als sectors productius i a les famílies (Espanya) (milions d'€)

Període	Sectors productius					Economies domèstiques			
	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió Immob.	Consum durador	Altres aplicacions
4t.tr.2008	1.018.048	26.244	156.141	151.848	683.816	819.412	655.145	54.176	110.092
4t.tr.2009	999.570	23.123	152.199	130.438	693.809	813.939	654.566	49.273	110.100
4t.tr.2010	1.012.916	23.128	152.376	114.520	722.893	812.782	662.797	42.069	107.916
4t.tr.2011	970.773	21.763	143.235	98.510	707.198	793.430	656.452	37.686	99.292
4t.tr.2012	829.788	20.217	131.109	76.217	602.246	755.689	633.138	32.904	89.647
1r.tr.2013	798.151	19.831	127.127	67.227	582.891	743.129	625.439	30.553	87.137
2n.tr.2013	763.059	18.974	122.351	64.195	557.539	738.107	618.663	26.762	92.683
3r.tr.2013	742.033	18.731	118.251	62.934	542.117	724.319	610.497	27.239	86.583
4t.tr.2013	719.180	18.448	115.465	60.154	525.113	714.984	604.395	25.910	84.679
1r.tr.2014	712.509	17.756	113.148	58.386	523.218	713.733	599.144	22.671	91.918
2n.tr.2014	693.553	17.571	110.307	55.436	510.239	713.717	595.437	25.321	92.959
3r.tr.2014	671.336	17.793	108.673	53.403	491.467	697.741	586.086	24.459	87.196
4t.tr.2014	674.082	17.693	112.268	49.770	494.351	689.962	579.793	29.022	81.148
1r.tr.2015	675.779	17.611	109.418	48.063	500.688	681.978	573.966	28.225	79.786
2n.tr.2015	661.450	17.761	110.005	46.090	487.594	679.908	563.883	31.351	84.674
3r.tr.2015	655.031	17.996	109.826	45.445	481.765	667.371	557.659	31.198	78.514
4t.tr.2015	644.282	18.106	110.463	43.936	471.776	663.662	552.069	32.482	79.111

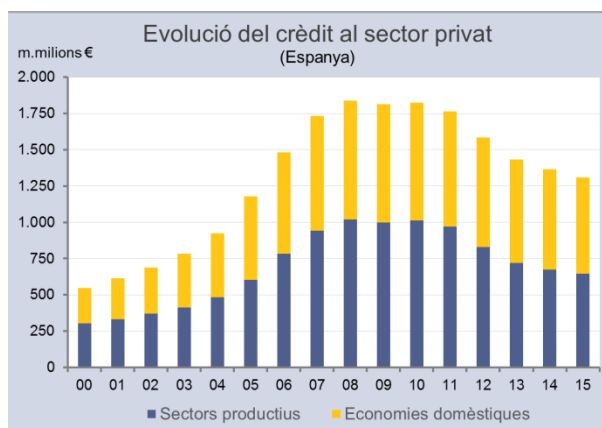
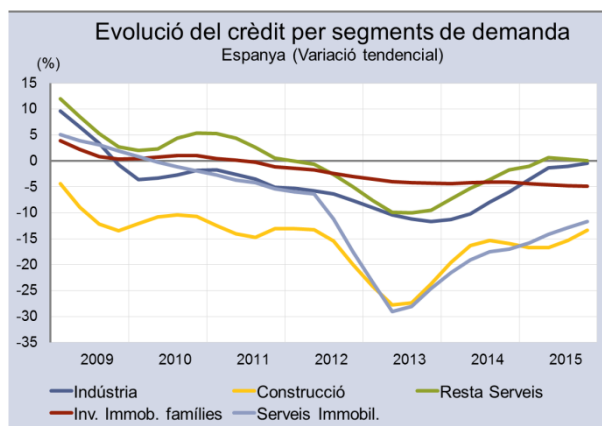
Font Banc d'Espanya

Variació (%)	4t.tr.2015/ 4t.tr.2014	4t.tr.2014/ 4t.tr.2013	4t.tr.2013/ 4t.tr.2012	4t.tr.2012/ 4t.tr.2011
Total sectors	-4,4	-6,3	-13,3	-14,5
Indústria	-1,6	-2,8	-11,9	-8,5
Construcció	-11,7	-17,3	-21,1	-22,6
Serveis	-4,6	-5,9	-12,8	-14,8
Total famílies	-3,8	-3,5	-5,4	-4,8
Inv. immobiliària	-4,8	-4,1	-4,5	-3,6
Consum durador	11,9	12,0	-21,3	-12,7

El sector industrial encapçala el procés de començar a estabilitzar i potser canviar de signe el saldo viu del crèdit bancari reconegut. Una situació de la que encara estan allunyats la resta de sectors productius i la inversió immobiliària de les economies domèstiques.

Després d'acumular un descens de l'ordre del 36% durant el darrer lustre, el saldo viu del crèdit bancari en mans dels sectors productius privats continua el seu procés d'ajustament a un ritme molt més moderat que durant el bimestre 2012-2013. Un canvi imputable tant al camí ja recorregut com a la relativa normalització de l'accés a crèdit nou. Deixant de banda el primari, poc rellevant en termes absoluts, el sector industrial, que concentra aproximadament el 17% del total del crèdit bancari en mans del sector productiu, sembla estar a un pas de normalitzar la seva relació amb la banca. Un pas que s'entreu més llunyà i complicat a la resta de sectors atès que els volums amortitzats continuen superant els de les noves concessions de crèdit.

Pel que fa al segment de les economies domèstiques, l'elevat pes relatiu de la inversió immobiliària condiona la velocitat de l'ajust. Menció a part mereix la dinàmica expansiva del crèdit bancari destinat a consum durador. Un canvi de tendència imputable genèricament al dinamisme de la demanda interna i, més concretament, a l'augment de les matriculacions de vehicles nous.

Oficines i ocupació sectorial

Oficines de les entitats de crèdit

Període	Barcelona	Catalunya	Madrid	Espanya
ds. 2008	2.097	8.155	3.312	46.074
ds. 2009	1.978	7.762	3.220	44.430
ds. 2010	1.888	7.458	3.127	43.163
ds. 2011	1.778	6.717	2.893	40.103
ds. 2012	1.650	6.211	2.767	38.142
mç. 2013	1.636	6.154	2.737	37.465
jn. 2013	1.607	5.990	2.650	36.318
st. 2013	1.568	5.864	2.585	35.436
ds. 2013	1.453	5.327	2.507	33.713
mç. 2014	1.416	5.243	2.484	33.414
jn. 2014	1.364	5.060	2.406	32.733
st. 2014	1.364	5.044	2.363	32.428
ds. 2014	1.326	4.940	2.349	31.999
mç. 2015	1.326	4.930	2.315	31.804
jn. 2015	1.309	4.901	2.285	31.592
st. 2015	1.305	4.884	2.245	31.356
ds. 2015	1.276	4.805	2.210	31.087

Font: Banc d'Espanya

Variació (%)	Barcelona	Catalunya	Madrid	Espanya
ds.2015/ds.2014	-3,8	-2,7	-5,9	-2,9
ds.2014/ds.2013	-8,7	-7,3	-6,3	-5,1
ds.2013/ds.2012	-11,9	-14,2	-9,4	-11,6

El procés d'ajust de l'oferta tradicional de serveis financers perd intensitat. Un fet imputable a l'ajust acumulat i al canvi de cicle de l'economia.

El descens sostingut del nombre d'oficines i d'ocupats és l'exponent més visible de la notable reconversió que ha registrat el sector financer a Catalunya i també a Espanya. Les poc més de 4.800 oficines que es mantenen obertes al públic impliquen el tancament d'aproximadament el 40% de les existents a Catalunya en el moment de màxima dotació, any 2008, i representen un salt en el temps de més de 30 anys. Òbviament, l'operativa financer ha canviat tant en els darrers anys que aquesta comparació no deixa d'ésser una anècdota. Però alhora és un bon reflex de que durant la major part de la dècada passada el sector es va expandir seguint un model renyit amb el sentit comú.

Aquest procés de contracció de l'oferta tradicional de serveis bancaris ha comportat una retallada igualment significativa del nombre d'ocupats. Així, després de gairebé set anys d'ajustament de l'oferta, el sector de la mediació financer a Catalunya ha perdut uns catorze mil llocs de treball, més d'una quarta part de l'ocupació directa que generava el 2008. A la ciutat de Barcelona l'ajust acumulat està sent més moderat. Un fet que pot ser imputable tant a la reordenació dels serveis centrals de les caixes fusionades o absorbides com al fet que l'epígraf de la CNAE "Mediació financer" que serveix de base per aquesta anàlisi inclou treballadors de serveis molt centralitzats del sistema financer a més dels de bancs i caixes.

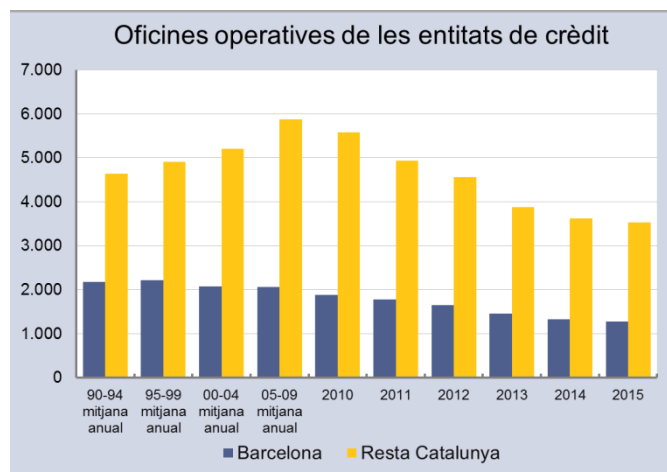
Ocupats al sector de la Mediació financer (*)

Període	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
des. 2008	27.437	39.135	50.684	278.301
des. 2009	26.579	37.781	48.969	269.483
des. 2010	25.405	37.088	47.194	263.715
des. 2011	25.102	35.051	43.872	248.408
ds. 2012	24.695	33.994	42.391	236.503
mç. 2013	24.404	33.733	42.024	n.d.
jn. 2013	26.262	33.339	41.536	n.d.
st. 2013	25.449	32.529	40.521	n.d.
ds. 2013	24.489	31.577	39.197	217.885
mç. 2014	23.825	30.779	38.352	n.d.
jn. 2014	23.458	30.423	37.736	n.d.
st. 2014	23.114	30.041	37.203	n.d.
ds. 2014	22.759	29.698	36.752	208.291
mç. 2015	22.607	29.617	36.640	n.d.
jn. 2015	22.935	29.954	37.040	n.d.
st. 2015	22.701	29.995	36.781	n.d.
ds. 2015	22.609	29.727	36.744	n.d.

* Afiliats al RG. de la Seguretat Social excepte els d'Espanya, que són treballadors de les entitats de crèdit.

Font: Departament de Treball de la Generalitat i Banc d'Espanya.

Variació (%)	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
ds.2015/ds.2014	-0,7	0,1	0,0	--
ds.2014/ds.2013	-7,1	-6,0	-6,2	-4,4
ds.2013/ds.2012	-0,8	-7,1	-7,5	-7,9

Mercat de renda variable

Tot i els dubtes de la segona meitat de l'any, 2014 va acabar sent un bon any per a la renda variable espanyola i 2015 apunta en el mateix sentit. Amb més arguments i de més pes.

Si durant una bona part de l'any passat la inversió en renda variable als mercats europeus evolucionava sense una tendència clara per l'amenaça de la situació a Ucraïna, les eleccions gregues i la possibilitat d'iniciar una tercera recessió, la sobtada caiguda del preu del petroli, la depreciació de l'euro i la decisió del BCE d'executar una política monetària expansiva sense precedents en el continent, han contribuït a capgirar la situació. Els desequilibris macroeconòmics i els conflictes que enfosquien la conjuntura a mitjan 2014 continuen ben presents però la percepció del mercat ha canviat a millor. Fins al proper daltabaix.

Dades i anàlisi

➤ [Borsa de Barcelona](#)

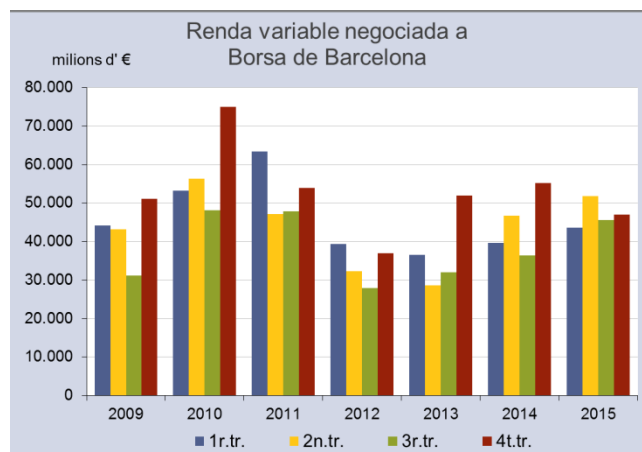
Borsa de Barcelona

Volum negociat a Borsa de Barcelona (milions d'€)

Període	Renda variable ¹	Renda fixa pública	Renda fixa privada	Total
2008	251.232	70.235	6.514	327.980
2009	169.543	64.968	2.716	237.227
2010	232.691	59.217	3.364	295.271
2011	212.304	64.140	3.741	280.185
2012	136.598	55.013	1.609	193.220
2013	149.112	42.380	1.723	193.216
1r.tr.	36.529	8.541	820	45.890
2n.tr.	28.603	14.504	575	43.681
3r.tr.	31.984	8.222	6	40.211
4t.tr.	51.997	11.114	323	63.433
2014	177.940	34.858	1.397	214.194
1r.tr.	39.668	8.062	30	47.760
2n.tr.	46.739	9.035	32	55.805
3r.tr.	36.350	9.374	1	45.724
4t.tr.	55.183	8.387	1.335	64.905
2015	188.038	22.594	155	210.788
1r.tr.	43.664	8.968	32	52.664
2n.tr.	51.798	8.589	75	60.463
3r.tr.	45.562	2.772	11	48.345
4t.tr.	47.015	2.265	37	49.316

1. Inclou volum negociat de warrants i drets.

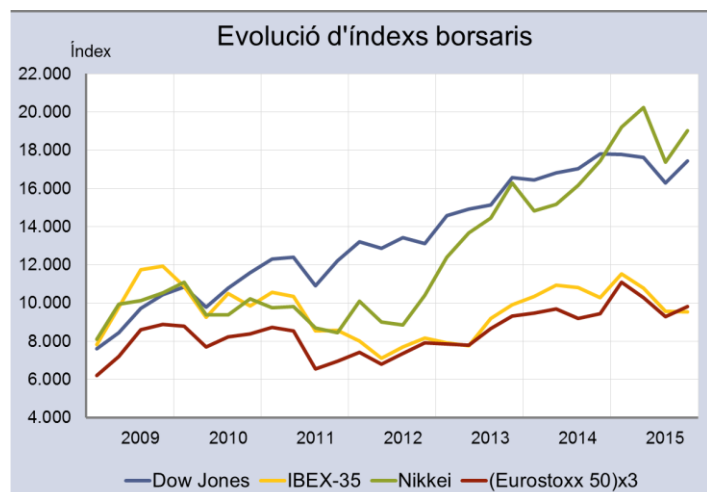
Font: Borsa de Barcelona i Dep. d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

La contractació de renda variable al mercat barceloní ha tancat 2015 sense poder escapar del clima de creixent incertesa que s'ha anat imposant en els mercats financers d'arreu del món. Els guanys del primer semestre s'han esvaït durant els mesos següents a la mateixa velocitat a la que havien emergit. El daltaibax del preu del petroli, la crisi de les economies emergents, els dubtes sobre l'evolució de la xinesa i el canvi de cicle de la política monetària als Estats Units, són alguns dels factors que, sumats a d'altres d'àmbit local, ajuden a entendre el daltaibax de la contractació i les cotitzacions després d'un bienni notablement alcista.

L'evolució del mercat borsari barceloní i espanyol durant el darrer trimestre de l'any passat recull els efectes inicials d'una conjuntura i unes expectatives econòmiques que empitjoren cada dia que passa. La relativa brillantor de les magnituds macroeconòmiques es revela insuficient per tapar indefinidament els dèficits estructurals de l'economia espanyola. Els resultats de les darreres eleccions generals – font afegida d'un elevat grau d'incertesa- són un reflex de la precarietat de la conjuntura. Si a aquesta situació hom hi afegeix les tensions de tot ordre que viu la UE i la delicada conjuntura econòmica de Xina i la majoria de les economies emergents d'Àsia i Amèrica, s'entén el replegament generalitzat dels grans inversors en el mercat borsari espanyol. La correcció es pot accentuar durant el primer trimestre d'enguany alhora que pot començar a revertir als primers símptomes de millora d'algun dels factors de desequilibri esmentats. La situació de les empreses cotitzades a la borsa espanyola no sembla pitjor ara que tres anys enrere. En conseqüència, aquesta realitat s'hauria d'acabar imposant més aviat que tard si s'aconsegueix reconduir l'actual incertesa política.

Variació (%)	Renda variable	Renda fixa		Total
		pública	privada	
4t.tr.2015/ 4t.tr.2014	-14,8	-73,0	-97,2	-24,0
1r.sem.2015/ 1r.sem.2014	10,5	2,7	72,6	9,2
2015 / 2014	5,7	-35,2	-88,9	-1,6
2014 / 2013	19,3	-17,7	-18,9	10,9

Consum, comerç i preus

L'aparent recuperació de la demanda interna i la millora que mostren alguns indicadors de consum, deixen en un segon terme els senyals, cada cop més febles, de deflació.

La trajectòria clarament descendent de la despesa en consum final que durant el bienni 2012-2013 ha caracteritzat l'evolució de l'economia espanyola, inclosa la catalana, ha canviar. La Comptabilitat Nacional Trimestral ha estimat per a 2014 una variació lleument expansiva del consum privat que s'ha accentuat en el que va d'any. Sembla, doncs, que es pot començar a parlar de consolidació del canvi de tendència tot i que no s'ha d'esperar que sigui massa significatiu. Al menys mentre alguns dels factors causants de l'afogament del consum –tant privat com públic- no evolucionin a millor de manera significativa. En tot cas, s'ha de valorar positivament que els índexs que sintetitzen l'evolució de les vendes del comerç minorista mostren una tendència moderadament expansiva. Una evolució que, a banda del component de reacció tècnica al daltabaix provocat per la crisi i de l'efecte riquesa provocat pel forçat descens del preu del diner, sembla impulsada per l'augment de les taxes d'ocupació que registren tant l'economia catalana com l'espanyola.

Dades i anàlisi

- **Preus de consum**
 - [IPC a Barcelona i a Espanya](#)
 - [IPC a la UE i per components](#)
- **Indicadors de consum**
 - [Matriculació de vehicles](#)
 - [Consum d'aigua i energia](#)

Preus de consum

Els preus de consum tendeixen a estabilitzar-se. La política monetària expansiva aplicada pel BCE i la corresponent feblesa de l'euro no acaben de ser prou efectives per accelerar el creixement econòmic i esvair l'amenaça de la deflació.

Les darreres previsions de la Comissió Europea per a 2016 aposten per un creixement econòmic moderat, amb poca incidència en els volums d'ocupació i una inflació pràcticament nul·la. Unes previsions que es poden veure molt alterades atès l'atípic inici de 2016, en el que han coincidit les primeres repercussions en els mercats financers del canvi de política monetària dels Estats Units amb la creixent incertesa sobre la situació real de l'economia xinesa i una intensificació de la tendència baixista del preu del petroli. Les economies catalana i espanyola, que es mouen en la banda alta en el cas del creixement del PIB i en una posició més centrada en els preus de consum, es poden veure afectades, a més, per la incertesa política derivada dels resultats de les darreres eleccions legislatives.

Dades i anàlisi

- [IPC a Barcelona i a Espanya](#)
- [IPC a la UE i per components](#)

IPC a Barcelona i a Espanya

Índex general de preus del consum (IPC) (%)

	Variació Interanual			
	ds 2012/ ds 2011	ds 2013/ ds 2012	ds 2014/ ds 2013	ds 2015/ ds 2014
Barcelona (província)	3,8	0,3	-0,4	0,4
Catalunya	3,6	0,2	-0,7	0,3
C.A. Madrid	2,5	0,2	-1,1	0,0
Espanya	2,9	0,3	-1,0	0,0
- Subjacent	2,1	0,2	0,0	0,9
Zona euro	2,2	0,8	-0,2	0,2
Unió Europea	2,3	0,9	-0,1	0,2

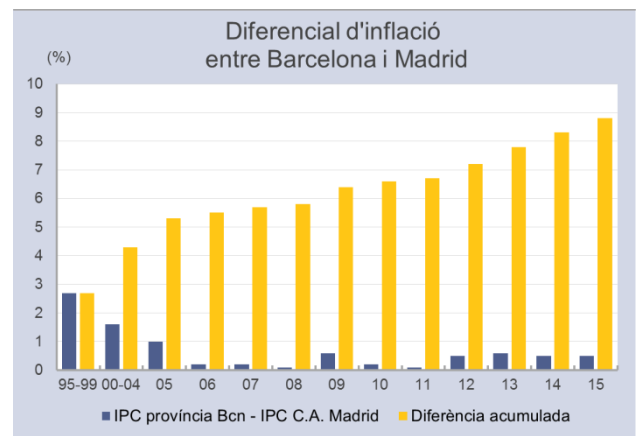
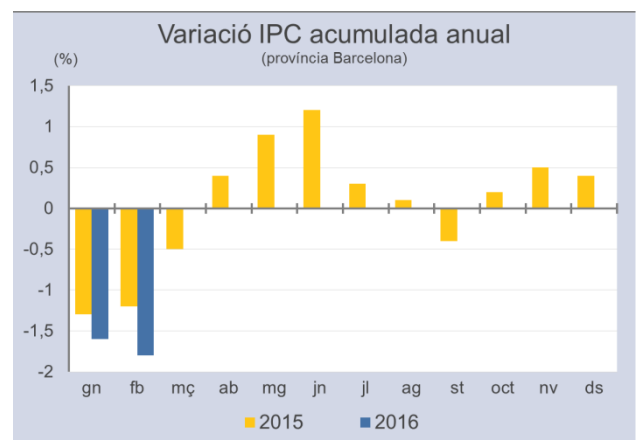
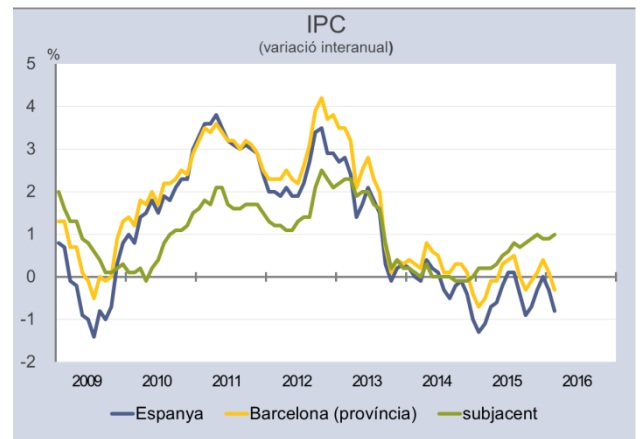
	Variació mitjana anual			
	2013/ 2012	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015
Barcelona (província)	1,9	0,3	0,0	-0,1
Catalunya	1,7	0,1	-0,2	-0,3
C.A. Madrid	1,3	-0,2	-0,5	-0,5
Espanya	1,4	-0,2	-0,5	-0,6
- Subjacent	1,4	0,0	0,6	0,9
Zona euro	1,3	0,4	0,0	0,1
Unió Europea	1,4	0,5	0,0	0,1

Font: INE i Eurostat. Les darreres dades de la UE i zona euro són provisionals.

Persisteixen les tensions inflacionistes malgrat l'impuls de la demanda interna i l'expansió monetària del BCE.

L'evolució dels preus de consum durant el primer bimestre d'enguany contraresta la tendència lleument inflacionista del darrer trimestre de l'any passat. Els senyals deflacionistes s'imposen novament, a remolc d'uns preus industrials que acumulen dos anys i mig de retrocés i de la relativa indefinició en la que es mou la cotització del petroli i altres matèries primeres. En només dos mesos l'IPC acumula un descens a l'entorn del dos per cent a l'àrea de Barcelona i Catalunya i del 2,3% al conjunt d'Espanya. Si es deixen de banda els components de la despesa relacionada amb l'alimentació no elaborada i l'energia, la retallada dels preus és menys intensa i en línia amb l'evolució dels darrers set anys. En definitiva, la situació macro ha canviat a millor –PIB, tipus d'interès, ocupació, etc- però els preus de consum no reaccionen.

La situació no és gaire diferent ni millor a la resta d'Europa, afectada per uns ritmes de creixement de la producció i de la despesa en consum més baixos que els registrats a Catalunya i Espanya. Segons les estimacions provisionals corresponents a la zona euro i al conjunt de la UE, la continguda variació dels preus de consum durant el primer bimestre d'enguany ha comportat que la variació interanual es vegi novament acompanyada de signe negatiu. Una evidència de que en l'actual conjuntura, les mesures extremes de política monetària poden ser necessàries però no són suficients.

IPC a la UE i per components

IPC per components (%)

	Catalunya			Espanya			Unió Europea		
	ds 14/ ds 13	ds 15/ ds 14	fb 16/ fb 15	ds 14/ ds 13	ds 15/ ds 14	fb 16/ fb 15	ds 14/ ds 13	ds 15/ ds 14	fb 16/ fb 15
Alimentació i begudes no alcohòliques	0,2	2,1	1,3	-0,3	1,8	1,3	-0,8	0,2	-0,1
Begudes alcohòliques i tabac	0,0	1,1	0,1	0,4	1,3	0,4	2,7	2,0	1,6
Vestit i calçat	0,3	0,5	0,5	0,2	0,5	0,4	0,1	-0,2	0,2
Habitatge i subministres	0,4	-1,6	-5,1	-0,2	-2,3	-6,3	0,1	-0,5	-1,2
Parament de la llar	-0,1	0,6	0,7	-0,6	0,1	0,2	0,0	0,5	0,3
Medicina	-0,1	0,2	-0,1	-0,2	0,5	-0,5	1,0	0,9	0,8
Transport	-5,8	-2,7	-4,5	-5,5	-2,8	-4,7	-2,4	-2,0	-2,5
Comunicacions	-5,7	0,4	2,7	-5,7	0,5	2,7	-1,6	0,2	0,1
Lleure i cultura	-0,7	0,7	0,6	-1,2	0,2	-0,1	0,1	0,6	0,1
Ensenyament	1,4	1,1	1,1	1,2	0,5	0,5	3,3	2,3	2,4
Hoteleria i restauració	0,9	0,9	1,7	0,6	0,9	1,4	1,7	1,7	1,5
Altres	1,9	2,0	1,9	1,3	1,7	1,5	0,6	1,2	1,3
Total	-0,7	0,3	-0,5	-1,0	0,0	-0,8	-0,1	0,2	-0,2

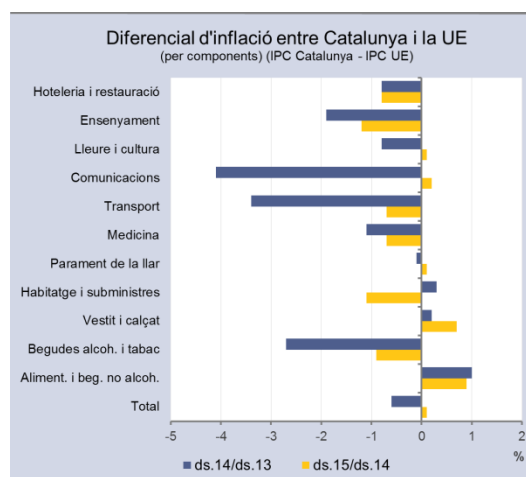
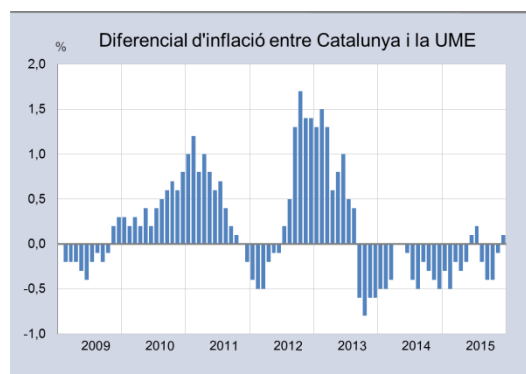
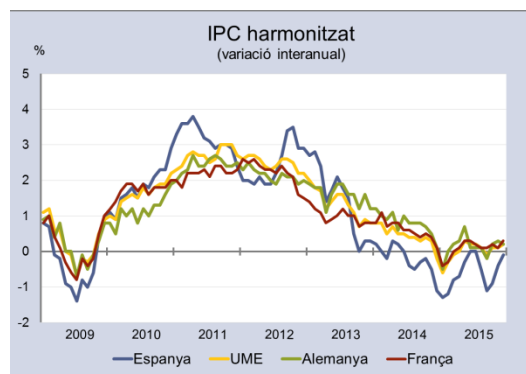
Els senyals lleument deflacionistes reapareixen i es generalitzen durant els primers mesos d'enguany. La política expansiva que manté el BCE no es mostra prou efectiva per contrarestar l'impacte sobre els preus de consum de la baixa cotització del petroli i l'atonía del creixement a la zona euro.

Tot i el canvi de signe del darrer mes, la llarga durada de l'actual situació d'estabilitat dels preus de consum al conjunt de la zona euro ha acabat per homogeneïtzar les variacions, normalment dispars, dels respectius indicadors de preus de les principals economies europees. Alemanya, França i Itàlia registren variacions interanuals que van del -0,1% al -0,2%. L'economia espanyola, que va acabar 2015 a punt d'integrar-se en aquest nucli central de la zona euro, se'n allunya novament. Fora de la zona euro, l'evolució de la inflació al Regne Unit també es mou en els mateixos paràmetres de contenció però amb signe positiu. Les divergències més notòries s'han de buscar en alguns dels països d'incorporació més recent a la UE a més d'Àustria, Bèlgica i Suècia.

Aquesta creixent homogeneïtzació de les variacions dels preus de consum entre les principals economies europees també s'observa en relació a Catalunya. Després d'un quadrienni (2010-2013) en el que va acumular un notable biaix a l'alça, el diferencial ha canviat de signe i s'ha anat acotant. És una bona notícia que l'evolució de la inflació a Catalunya no es desmarqui de la seguida pel nucli central de la UE. Especialment en les actuals circumstàncies.

Una ullada a l'evolució dels diferents components de la despesa que formen l'índex de preus de consum permet comprovar que les tres dècimes percentuals de diferència entre Catalunya i Espanya responen bàsicament a saldos rellevants en poc més d'una tercera part dels components –habitatge i subministres, parament de la llar, medicina, lleure i cultura i ensenyament- i a un seguit de diferències més reduïdes però força esteses. Dues tercers parts dels dotze components són més inflacionistes a Catalunya que al conjunt d'Espanya i només el de begudes alcohòliques i tabac ho és menys. Convé remarcar la intensitat del repunt inflacionista de la despesa en comunicacions. Un moviment que no es dona a la resta de la UE però que s'ha de relativitzar perquè segueix a una llarga contracció dels preus sectorials.

Si la comparació es fa entre Catalunya i la UE, la diferència es manté igualment en tres dècimes però amb el signe canviat. La davallada dels preus és més intensa a Catalunya que al conjunt de la UE. Un saldo reduït que, no obstant, amaga una divergència extrema entre els diversos components de la despesa. Només es pot parlar d'evolució interanual equivalent en el cas de l'hoteleria i restauració i vestit i calçat. Els onze restants mostren diferències iguals o superiors a quatre dècimes entre les respectives variacions. Les divergències més notòries corresponen a l'alimentació, begudes alcohòliques i tabac, habitatge i subministres, transport, comunicacions i ensenyament.

Indicadors de consum

L'evolució d'alguns indicadors de consum permet parlar de relativa consolidació de la represa de la demanda interna. Si més no, d'alguns sectors.

Un és la matriculació de vehicles, que manté el to positiu amb el que va aconseguir acabar 2013. L'ampliació i renovació del parc automobilístic està directament relacionada amb l'evolució de la renda disponible de les famílies i amb el ritme inversor de les empreses. Les expectatives, les subvencions i l'accés a finançament assequible hi juguen igualment un paper clau. Igual que els canvis en les pautes de consum i de mobilitat de la població. Un aspecte, aquest darrer, rellevant per explicar l'evolució d'aquesta variable a Barcelona i entorn metropolità.

El consum d'aigua i energia ha tardat més en reaccionar però les dades de començament de 2015 reflecteixen un canvi de tendència que sembla que va camí de consolidar-se.

Dades i anàlisi

- [Matriculació de vehicles](#)
- [Consum d'aigua i energia](#)

Matriculació de vehicles

Matriculació de vehicles

Període	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
2009	39.891	158.054	209.706	1.312.359
2010	42.102	168.980	221.387	1.373.616
2011	32.414	140.165	181.312	1.143.539
2012	28.454	122.387	158.190	968.368
2013	29.368	129.275	167.303	991.054
2014	33.687	155.912	199.535	1.188.980
1r.tr.	7.264	33.068	42.322	270.396
2n.tr.	9.048	42.810	54.450	347.057
3r.tr.	8.099	35.683	46.283	264.977
4t.tr.	9.276	44.351	56.480	306.550
2015	38.445	191.679	248.581	1.473.326
1r.tr.	8.659	44.046	56.585	359.816
2n.tr.	9.626	53.019	67.359	407.320
3r.tr.	9.866	45.600	60.514	346.796
4t.tr.	10.294	49.014	64.123	359.394
2016				
1r.tr.	10.017	46.289	60.106	388.431

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i DGT.

Variació (%)	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
1r.tr.16/1r.tr.15	15,7	5,1	6,2	8,0
2n.sm.15/ 2n.sm.14	16,0	18,2	21,3	23,6
2015/2014	14,1	22,9	24,6	23,9
2014/2013	14,7	20,6	19,3	20,0

Després d'un bienni de creixement intens i incentivat de la matriculació de vehicles nous, s'inicia un període d'expansió més continguda. A la capital es compensa amb la renovació de flotes d'empreses.

Els deu mil vehicles matriculats a Barcelona durant el primer trimestre d'enguany, amb un creixement interanual del 15,7% que més que triplica el registrat a la resta de la província, transmet una imatge relativament distorsionada de l'evolució real del mercat aquest començament d'any. Si bé en termes agregats es manté el fort ritme expansiu dels darrers dos anys, la comparació amb la resta de Catalunya evidencia que la matriculació de turismes –sense comptar les compres de les empreses de lloguer i similars- està creixent amb menys intensitat que durant el bienni anterior i que la categoria que agrupa els vehicles per a ús comercial-industrial mostra senyals d'estancament en termes absoluts. Evolucions previsible després de la dinàmica fortament expansiva dels darrers dos anys.

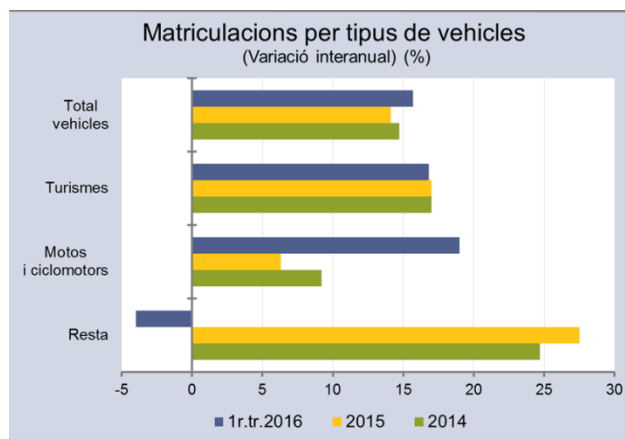
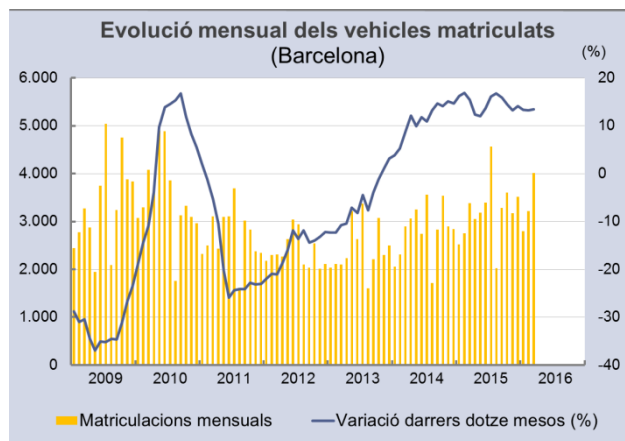
Si el mercat dels turismes i de la resta de vehicles comercials mostra senyals clares de desacceleració del creixement, el de les motos sembla deixar enrere un trienni d'expansió relativament moderada –amb taxes de creixement anual a l'entorn del set per cent- i tanca el primer trimestre d'enguany amb un sorprenent increment interanual del nombre de matriculacions del quinze per cent. No és probable que aquest ritme de creixement es mantingui la resta de l'any però no s'hauria de descartar del tot atès el retard que acumula la recuperació d'aquest segment del mercat. El que ja és més sorprenent –tot i que no deixa d'ésser una anècdota per la poca rellevància en termes absoluts- és el fort repunt de la matriculació de ciclomotors. Probablement respon als canvis normatius introduïts recentment en el Reglament General de Conductors i que van en la línia d'augmentar la integració amb les directives europees. I potser també a recuperar la contracció de 2015.

Matriculació segons tipologia de vehicles

Període	Turismes	Motos	Ciclomotors	Reste
2009	21.276	11.762	1.905	3.910
2010	22.880	14.054	1.774	3.394
2011	17.220	11.102	1.157	2.935
2012	15.061	9.847	1.334	2.212
2013	16.140	10.158	770	2.300
2014	18.888	11.052	880	2.867
1r.tr.	3.984	2.495	192	593
2n.tr.	4.848	3.145	288	767
3r.tr.	4.548	2.647	199	705
4t.tr.	5.508	2.765	201	802
2015	22.100	11.881	808	3.656
1r.tr.	5.141	2.453	180	885
2n.tr.	5.462	3.101	179	884
3r.tr.	5.454	3.307	233	872
4t.tr.	6.043	3.020	216	1.015
2016				
1r.tr.	6.007	2.829	304	850

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Turismes	Motos	Ciclomotors	Reste
1r.tr.2016/ 1r.tr.2015	16,8	15,3	68,9	-4,0
2n.sm.2015/ 2n.sm.2014	14,3	16,9	12,3	25,2
2015/2014	17,0	7,5	-8,2	27,5
2014/2013	17,0	8,8	14,3	24,7

Consum d'aigua i energia

Consum d'aigua a Barcelona (milers m3)

Període	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
2009	97.588	65.153	27.782	4.653
2010	97.432	64.929	27.741	4.762
2011	97.467	64.581	27.684	5.203
2012	96.541	64.024	27.172	5.345
2013	94.676	63.785	25.824	5.067
2014	91.391	61.067	25.252	5.072
1r.tr.	24.930	17.682	6.093	1.155
2n.tr.	22.619	15.122	6.281	1.215
3r.tr.	23.262	14.967	6.877	1.418
4t.tr.	20.579	13.296	6.000	1.283
2015				
1.tr.	24.821	17.490	6.124	1.207
2n.tr.	23.357	15.821	6.315	1.221
3r.tr.	23.821	15.124	6.957	1.740
4t.tr.	21.253	12.366	6.449	1.438
2016				
3r.tr.	23.821	15.124	6.957	1.740

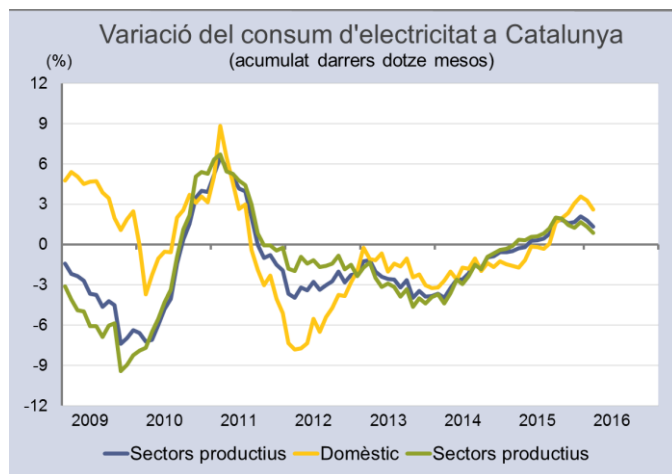
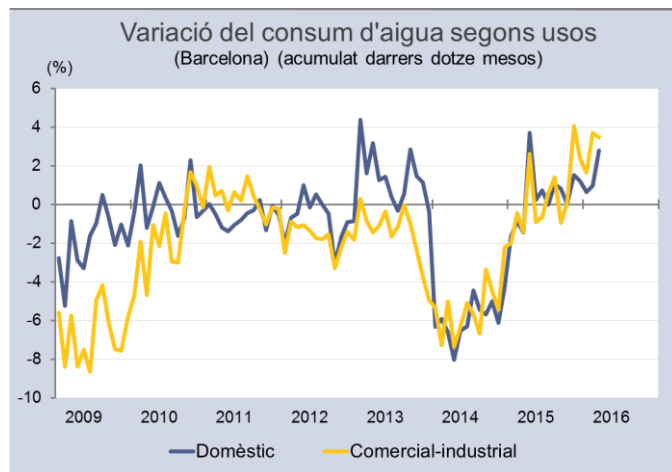
Font: Dades d'Aigües de Barcelona facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Cial-indtl.	Altres
1r.tr.2016/1r.tr.2015	5,2	4,3	5,1	17,3
2n.sm.2015/ 2n.sm.2014	2,8	-2,7	4,1	17,7
2015 / 2014	2,0	1,2	2,3	10,5
2014 / 2013	-3,5	-4,3	-2,2	0,1

Descomptat l'efecte de l'any de traspàs, el consum d'aigua a la capital repunta amb força. Una variació recolzada en l'augment de l'activitat econòmica i de la despesa en consum.

El fort creixement del primer trimestre previsiblement es moderarà a mesura que avanci l'any. Bàsicament perquè una part d'aquest augment respon a factors excepcionals com ara que enguany el febrer ha tingut 29 dies, que l'hivern s'ha caracteritzat per unes temperatures molt suaus i molt poca pluja i també per l'avanç de la Setmana Santa. Corregits aquests efectes, sembla que el consum trimestral consolida el canvi de tendència registrat un any abans.

Pel que fa al consum d'electricitat a Catalunya durant els primers mesos d'enguany, es modera la tendència lleument alcista encetada a mitjans de 2015. Una tendència associada directament a la millora de la conjuntura econòmica i afectada negativament per una demanda per a calefacció força més continguda del que era previsible segons la sèrie històrica.

Transports i comunicacions

L'evolució conjunta dels diferents serveis de transport a l'àrea de Barcelona –tant de passatgers com de mercaderies- s'ha de valorar positivament.

El tràfic comercial pel port torna a créixer després de gairebé dos anys de retrocs. L'exportació –o més pròpiament, el tràfic exterior de sortida- és, un any més, un dels segments més dinàmics, alhora que també s'han començat a dinamitzar els fluxos inversos de mercaderies com a conseqüència de la incipient represa de la demanda interna.

El trànsit de passatgers, gràcies a l'impuls del turisme, dibuixa una trajectòria alcista especialment intensa en els vols internacionals alhora que es mostra contractiva en el segment dels creuers. En el primer cas, s'estan assolint màxims històrics de manera successiva, mentre que en el dels creuers l'objectiu immediat és consolidar-los. Els fluxos de viatgers amb la resta d'Espanya per via aèria noten tant l'escàs dinamisme de la demanda interna com la forta competència de l'AVE.

El canvi de tendència que es comença a observar en el transport públic urbà va estretament lligat a l'evolució del mercat de treball i del nombre de visitants. Dues variables amb comportaments lleument positius.

Dades i anàlisi

- Port
 - Tràfic de mercaderies
 - Tràfic de contenidors
 - Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques
 - Trànsit de passatgers
- Aeroport de Barcelona
 - Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega
 - Trànsit de passatgers per origen i destinació
 - Trànsit dels aeroports espanyols
- Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana
 - Transport públic urbà i rodalia

Port

La conjuntura expansiva que caracteritza l'economia catalana i l'espanyola, i fins a cert punt l'europea, explica una bona part de l'augment d'activitat que es palesa al port de Barcelona. El tràfic comercial s'alinea amb la millora de la conjuntura econòmica.

El tràfic portuari de mercaderies –especialment de càrrega general- segueix una tendència de fons expansiva recolzada en els fluxos amb l'exterior. Tant les exportacions com les importacions evolucionen a l'alça. Una variació relativament condicionada pel tràfic de productes energètics, primeres matèries i productes intermedis. El tràfic de contenidors també s'apunta a la tendència alcista a remolc del dinamisme de la càrrega general.

Pel que fa al trànsit de passatgers, la tendència de fons s'intueix prou expansiva com per recuperar, més aviat que tard, els volums de 2013 i assetjar els màxims històrics de començament de la dècada.

Dades i anàlisi

➤ Port

- [Tràfic de mercaderies](#)
- [Tràfic de contenidors](#)
- [Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques](#)
- [Trànsit de passatgers](#)

Tràfic de mercaderies

Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona (milers de tones)

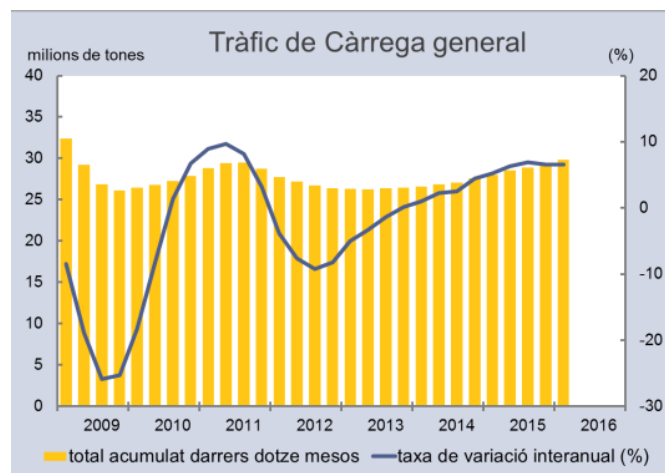
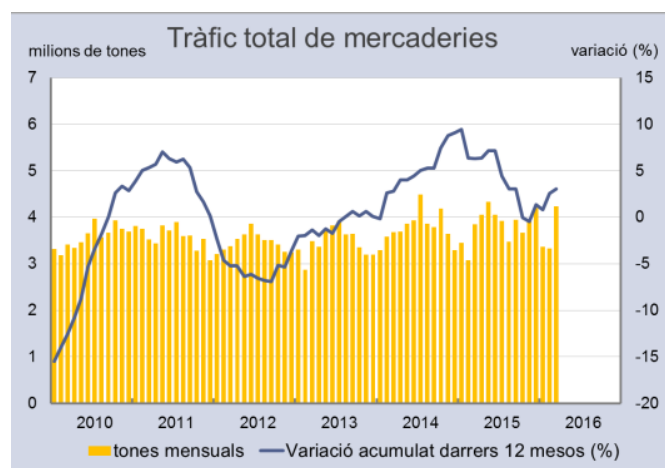
Període	Total		Càrrega general		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total internacional	
	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Export.	Import.
2009	16.111	25.682	14.521	11.594	863	10.893	728	3.194	12.521	22.630
2010	17.051	25.927	15.491	12.391	686	10.869	875	2.667	13.616	23.156
2011	18.258	24.808	16.493	12.268	824	9.936	940	2.605	14.695	21.676
2012	19.134	22.373	15.933	10.457	1.210	9.221	1.991	2.695	15.282	19.314
2013	20.487	21.050	16.009	10.422	2.347	8.383	2.132	2.245	16.656	18.080
2014	22.744	22.575	16.700	10.918	3.736	9.200	2.308	2.457	18.749	19.515
1r.tr.	5.173	5.392	3.787	2.585	758	2.238	628	569	4.293	4.596
2n.tr.	5.780	5.710	4.311	2.894	957	2.228	512	588	4.666	4.866
3r.tr.	6.157	5.980	4.323	2.825	1.239	2.486	595	669	5.020	5.206
4t.tr.	5.633	5.493	4.278	2.614	782	2.248	573	631	4.769	4.847
2015	22.541	23.380	17.583	11.857	2.871	9.184	2.087	2.339	18.356	20.620
1r.tr.	5.045	5.322	3.955	2.786	638	2.055	452	481	4.143	4.750
2n.tr.	6.180	6.164	4.625	3.160	986	2.381	569	622	5.016	5.426
3r.tr.	5.636	5.758	4.470	3.008	688	2.266	478	484	4.443	5.001
4t.tr.	5.680	6.136	4.533	2.903	560	2.482	588	752	4.754	5.443
2016										
1r.tr.	5.300	5.634	4.126	2.990	679	2.171	495	473	4.316	4.828

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Les dels darrers trimestres són provisionals.

Variació (%)	Total	Cabotatge	Exterior
1r.tr. 2016/ 1r.tr. 2015			
Total	5,5	21,4	2,8
Càrrega general	5,6	10,5	4,4
Líquids a doll	5,8	121,9	-0,7
Sòlids a granel	3,8	12,5	3,4
3r.tr. 2015/ 3r.tr. 2014			
Total	-0,2	4,3	-1,0
Càrrega general	6,2	5,8	6,3
Líquids a doll	-11,2	-16,6	-10,8
Sòlids a granel	-6,7	107,5	-9,7
2015/ 2014			
Total	1,3	-1,5	1,9
Càrrega general	6,6	5,5	6,9
Líquids a doll	-6,8	-39,0	-3,4
Sòlids a granel	-7,1	33,0	-8,5
2014/ 2013			
Total	9,1	4,0	10,1
Càrrega general	4,4	3,2	4,8
Líquids a doll	20,7	8,9	22,1
Sòlids a granel	8,9	-2,6	9,3

La contracció del tràfic comercial pel port de Barcelona durant el tercer trimestre de l'any passat ha estat contrarestada tres mesos després. L'augment de les importacions ha permès tancar l'any en positiu. La mercaderia de més valor afegit continua desmarcada d'aquest clima d'atonía i manté la trajectòria ascendent dels darrers trimestres.

Després d'un bienni (2012-2013) de lleu contracció i estancament del tràfic portuari de mercaderies –en sintonia amb l'atonía de les economies catalana, espanyola i europea- 2014 fou l'any de recuperació de la trajectòria expansiva de l'activitat comercial al port de la ciutat. Convé tenir present aquests antecedents i especialment la intensitat del creixement d'aquest darrer any –un 9,1%- a l'hora de valorar la trajectòria lleument erràtica de la major part de 2015 i especialment la moderada taxa de creixement del total anual. S'ha viscut una conjuntura condicionada per l'impacte en els fluxos comercials mundials dels problemes de les economies emergents i exportadores. En clau més local, la contenció del tràfic comercial pel port de la ciutat respon al radical

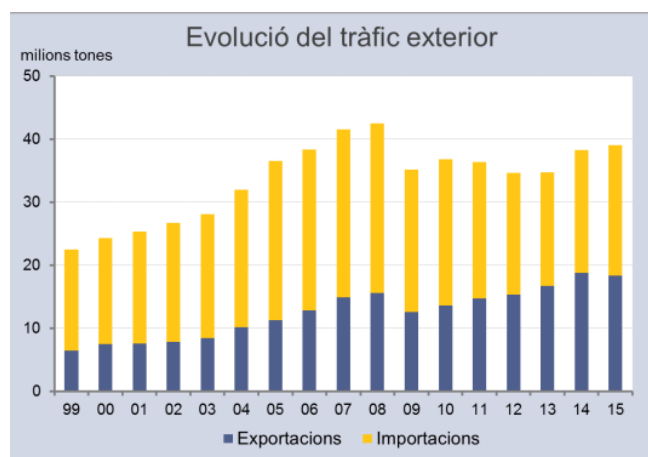
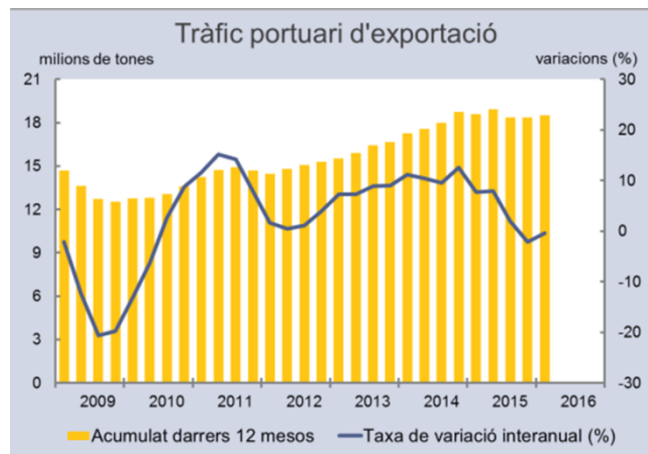

canvi de signe que mostra l'evolució d'algunes tipologies de mercaderies –bàsicament matèries primeres o semielaborats- que havien crescut notablement un any abans.

Els 11,7 milions de tones de productes comercials que han passat pel port de la ciutat durant el darrer trimestre de 2015 han estat insuficients per recuperar la cota dels 46 milions de

tones acumulades en termes anuals a començament de l'estiu passat però han permès tancar l'any en positiu. Així, l'abans esmentat bienni contractiu ha estat seguit d'un bienni expansiu amb un saldo total netament positiu. Actualment, el tràfic comercial pel port és un 6,7% més elevat que el de quatre anys enrere i té més a mà recuperar els màxims de 2008, quan es van superar els 50 milions de tones anuals.

El gran protagonista en positiu de 2015 ha estat la càrrega general, que ja representa prop del 65% del total del tràfic comercial, mentre que la resta de grans agregats –amb l'excepció de les importacions d'hidrocarburs– ha evolucionat clarament a la baixa. El tràfic de cabotatge, apagat durant el primer semestre, s'ha refet durant la segona meitat de l'any però continua perdent volum i pes relatiu al port de la ciutat.

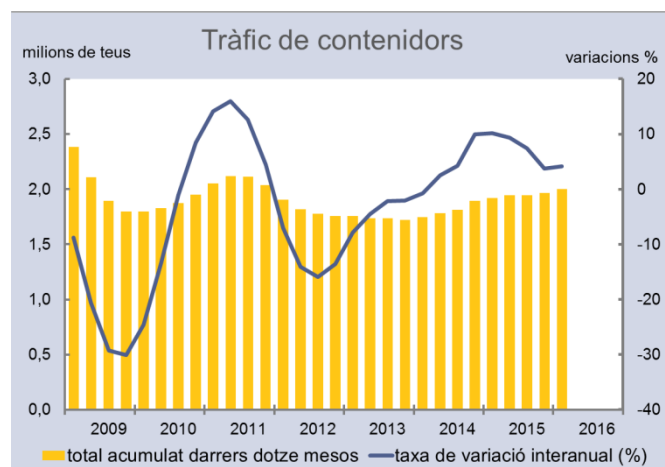
Port / Tràfic de contenidors

Tràfic de contenidors pel port de Barcelona

Període	Nombre de contenidors (Teus)			Mercaderia (milers tones)
	Total	Exterior	Cabotatge	
2009	1.797.157	1.590.200	206.957	17.612
2010	1.948.423	1.764.993	183.430	19.205
2011	2.034.693	1.837.086	197.607	19.861
2012	1.758.647	1.594.119	164.528	17.421
2013	1.722.296	1.554.120	168.177	16.999
2014	1.893.837	1.706.474	187.363	17.815
1r.tr.	430.455	385.631	44.824	4.080
2n.tr.	457.149	411.997	45.152	4.450
3r.tr.	507.755	459.708	48.047	4.606
4t.tr.	498.478	449.138	49.340	4.679
2015	1.965.240	1.755.359	209.881	18.717
1r.tr.	457.269	410.023	47.246	4.310
2n.tr.	482.984	431.130	51.854	4.783
3r.tr.	507.558	453.920	53.638	4.775
4t.tr.	517.429	460.286	57.143	4.849
2016				
1r.tr.	493.027	438.862	54.165	4.691

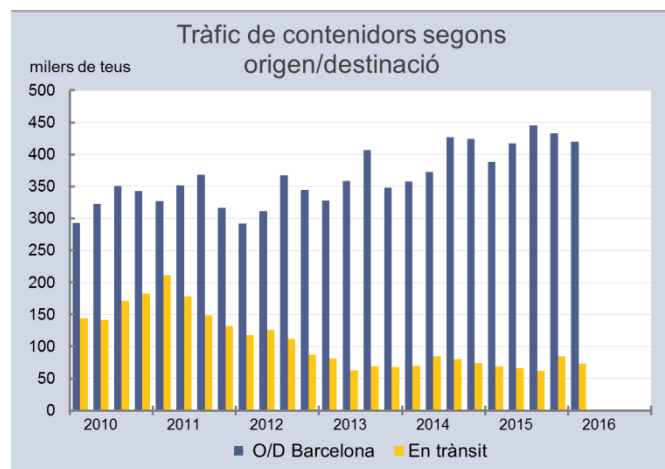
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Les dels darrers trimestres són provisionals.

Variació (%)	Teus			Tones
	Total	Exterior	Cabotatge	
1r.tr.2016/1r.tr.2015	7,8	7,0	14,6	8,8
2n.sm.2015/2n.sm.2014	1,9	0,6	13,8	3,7
2015/2014	3,8	2,9	12,0	5,1
2014/2013	9,9	9,8	11,4	4,8

L'augment de la càrrega general ha permès que el tràfic portuari de contenidors recuperi la cota dels dos milions de teus anuals que havia assolit cinc anys enrere.

L'atonia mostrada pel tràfic de contenidors durant la segona meitat de 2015, especialment amb l'exterior, s'ha transformat en una reactivació significativa durant el primer trimestre d'enguany. Deixant de banda aquestes oscil·lacions, el tràfic de contenidors pel port de la ciutat evoluciona dibuixant una trajectòria lleument expansiva iniciada a començament de 2014. Això li ha permès recuperar una bona part del volum de tràfic perdut durant el bienni 2012-2013. Altres aspectes a destacar de les dades del primer trimestre serien que el tràfic de cabotatge continua augmentant amb més intensitat relativa que l'exterior i que el nombre de contenidors en trànsit també repunta lleument.

Tràfic per tipus de producte i per àrees geogràfiques

Tràfic portuari per tipus de productes (2016)

Productes	Tones	Variació (%)	
		2016/2015*	2015/2014
Gas natural	729.878	8,6	4,1
Gasoil, gasolina i fuel	1.534.506	25,2	4,0
Biocombustibles	188.933	-50,2	-54,8
Resta energia	68.477	-18,7	-15,3
Siderometal·lúrgics	493.259	5,6	-13,4
Potasses i altres adobs	160.398	-10,5	5,1
Productes químics	1.185.895	13,3	6,7
Ciment i clíner	336.271	9,8	-14,7
Altres material construcció	259.086	4,3	13,1
Cereals i farines	185.987	43,6	-9,1
Fava de soja	249.461	-21,1	-2,6
Pinso i farratges	207.755	43,2	-7,3
Fruïtes i verdures	81.765	-3,0	-8,1
Begudes i derivats	145.151	11,4	10,9
Conserves	46.491	65,1	-4,5
Tabac, cafè i cacau	134.214	-17,5	8,1
Olis i greixos	195.947	-13,9	8,2
Pesca congelada	106.270	-15,1	296,0
Resta alimentació	335.533	13,6	-13,8
Paper i pasta	417.595	7,8	8,2
Fusta	20.270	-6,0	7,2
Maquinària i recanvis	522.342	-0,7	31,3
Automòbils i peces	426.588	0,7	8,2
Resta de mercaderies	1.013.407	1,9	10,9
Tares	1.888.391	7,3	4,8
Total	10.933.872	5,5	1,3

Nota: (*) Variació de l'acumulat anual.

Font: Port de Barcelona. Elaboració pròpia.

L'augment del tràfic comercial pel port durant el primer trimestre d'enguany no reflecteix la diversitat i intensitat de variacions dels agregats més importants pel volum de mercaderia que mouen.

De les 24 categories en què agrupem els productes transportats, nou registren variacions trimestrals clarament negatives. De les quinze restants, dotze presenten trajectòries inequívocament alcistes. L'entrada de gasoil, gasolina i fuel ha desplaçat la importació de gas natural de la posició capdavantera dels productes "energètics" que passen pel port de la ciutat. Els biocombustibles i alguns productes agro-ramaders a més de les potasses i altres adobs, són els actors més destacats entre els que contruen el tràfic portuari.

En la vessant positiva i deixant de banda l'energia, els agregats més influents pel volum que representen i la intensitat de les variacions són els productes químics, els siderometal·lúrgics, els materials de construcció inclòs el ciment i clíner, el paper i pasta a més de diverses categories de productes agraris i alimentaris. Els segments de la maquinària i l'automòbil mostren un comportament estabilitzat després del fort creixement d'un any abans.

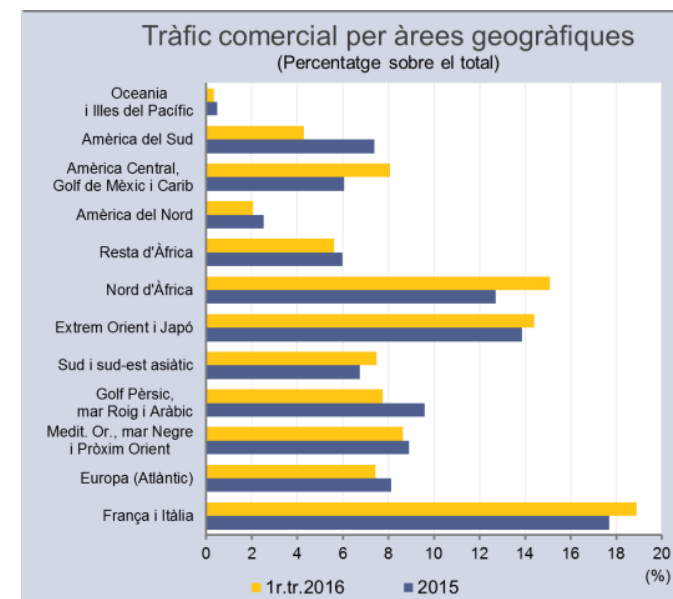
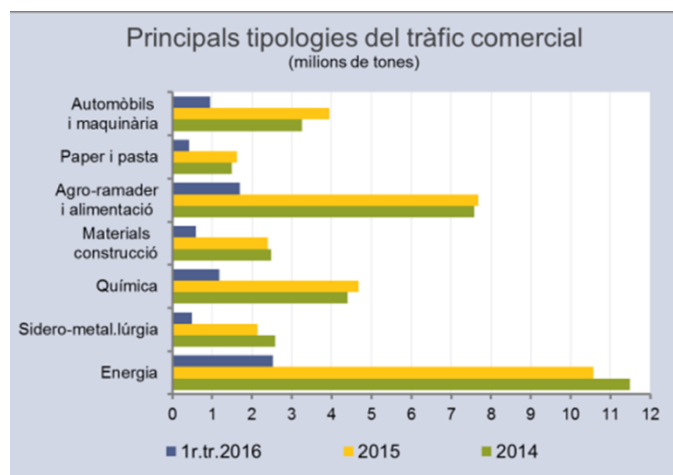
Pel que fa a les àrees d'origen o destinació del tràfic portuari exterior, de les tres que superen àmpliament el milió de tones trimestrals només es contrau el tràfic amb els ports de França i Itàlia. Continuen creixent els intercanvis amb els d'Extrem Orient i repunta amb el Nord d'Àfrica, que havia estat molt contractiu un any abans. De les cinc àrees que han generat fluxos comercials per sobre del mig milió de tones, el saldo és igualment positiu amb tres que guanyen volum i dues que en perden. En les set restants, menys significatives en termes absoluts, el saldo és lleument negatiu. Els fluxos comercials amb la costa atlàntica del continent americà es contruen amb força. Un descens compensat per l'augment que registren els intercanvis amb els ports del Golf de Mèxic i Amèrica Central.

Origen/destí del tràfic portuari exterior (2016)

Àrees geogràfiques	Tones	Variació (%)	
		2016/2015*	2015/2014
França/Itàlia	1.699.262	-2,4	16,1
Europa (Atlàntic)	667.869	6,9	-0,4
Medit.Oriental, mar Negre, Caspi i Pròxim Orient	777.612	-18,8	-6,0
Golf Pèrsic, mar Roig i Àrab	697.487	24,4	29,3
Sud i sud-est asiàtic	673.409	-4,9	14,0
Extrem Orient i Japó	1.296.874	3,1	12,5
Nord d'Àfrica	1.358.126	13,6	-22,3
Resta d'Àfrica	505.698	38,1	3,5
Amèrica del Nord (Atlàntic)	161.668	-31,3	11,5
Golf de Mèxic	452.848	76,8	5,6
Amèrica Central i Carib	272.214	26,1	-4,6
Amèrica del Sud (Atlàntic)	314.008	-33,5	-20,6
Amèrica del Nord (Pacífic)	21.843	24,5	4,1
Amèrica del Sud (Pacífic)	70.964	-17,6	-2,7
Oceania i Illes del Pacífic	28.906	-36,7	1,4

Nota: (*) Variació de l'acumulat anual.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona.

Trànsit de passatgers

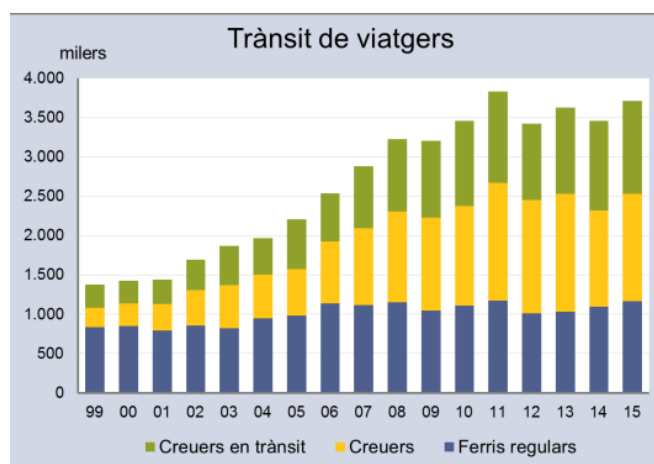
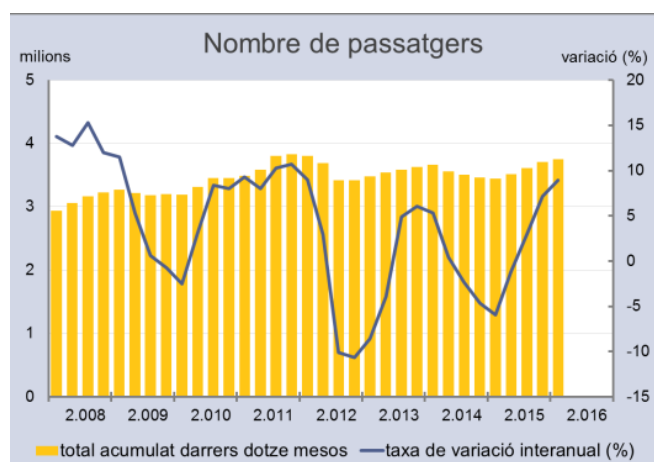
Trànsit de passatgers pel port de Barcelona

Període	Total	Ferris regulars	Creuers*	Creuers en trànsit
2009	3.201.737	1.048.890	1.181.328	971.519
2010	3.457.939	1.107.675	1.265.605	1.084.659
2011	3.828.512	1.169.820	1.502.623	1.156.069
2012	3.421.769	1.013.151	1.438.385	970.233
2013	3.628.359	1.028.996	1.501.354	1.098.009
2014	3.459.786	1.095.494	1.222.489	1.141.803
1r.tr.	390.849	137.816	74.186	178.847
2n.tr.	981.862	288.418	379.891	313.553
3r.tr.	1.399.799	527.895	556.624	315.280
4t.tr.	687.276	141.365	211.788	334.123
2015	3.707.795	1.167.493	1.363.754	1.176.548
1r.tr.	375.443	143.345	72.048	160.050
2n.tr.	1.054.515	284.681	426.815	343.019
3r.tr.	1.494.187	580.622	577.462	336.103
4t.tr.	783.650	158.845	287.429	337.376
2016				
1r.tr.	420.624	164.579	136.296	119.749

Nota: (*) Origen/final al port de Barcelona. Les dades dels darrers trimestres són provisionals.

Font: Port de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	1r.tr. 2016/ 1r.tr. 2015	2n.sm.2015/ 2n.sm.2014	2015/ 2014	2014/ 2013
Total	12,0	9,1	7,2	-4,6
Ferris regulars	14,7	10,5	6,6	6,5
Creuers	89,2	12,6	11,6	-18,6
Creuers en trànsit	-25,2	3,7	3,0	4,0

Començament d'any molt expansiu gràcies, en bona mesura, a l'avançament de la Setmana Santa.

Creixements per sobre del deu per cent en zona de màxims històrics apunten a la intervenció de factors extraordinaris. En aquest cas, a més de l'efecte molt moderat de què 2016 és any de traspàs, s'hi ha afegit l'avançament de la Setmana Santa, amb el que això implica de desplaçaments per motius d'oci. En conseqüència, s'haurà d'esperar a conèixer les dades de l'abril per començar a copsar quina pot ser la tendència de fons del tràfic de passatgers pel port enguany. Potser la forta davallada del nombre de passatgers de creuers en trànsit sí que pot apuntar a una certa incapacitat d'aquest segment del mercat de mantenir el màxim històric assolit recentment. Les dades semblen apuntar que una bona part de l'augment que han registrat els creuers amb origen/destinació Barcelona ha estat en detriment dels que només hi fan escala.

Aeroport de Barcelona

La dinàmica expansiva del trànsit internacional i el moderat repunt del trànsit interior, manté un any més l'evolució del total de viatgers aeroportuaris en taxes positives. Un context expansiu del tràfic aeri lligat a una conjuntura econòmica especialment favorable.

La notable represa de la demanda durant 2014, que va reflotar les xifres de passatgers per via aèria després de l'estancament d'un any abans, s'ha mantingut durant 2015. També s'ha mantingut la tendència lleument expansiva del nombre d'operacions i s'ha accentuat la de mercaderia transportada. L'augment del nombre de turistes arribats a Catalunya i la millora de la conjuntura econòmica –amb la col·laboració del fort descens del preu del petroli i la depreciació relativa de l'euro- són alguns dels principals factors explicatius.

Els fluxos internacionals han continuat liderant aquest creixement, injectant viatgers tant de dins com de fora de la UE. El daltabaix del mercat rus –per les sancions econòmiques i la depreciació del ruble- sembla ja superat. Pel que fa al mercat interior, ha començat a repuntar amb força alhora que es modera sensiblement la reducció del nombre de vols.

Dades i anàlisi

- Aeroport
 - Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega
 - Trànsit de passatgers per origen i destinació
 - Trànsit dels aeroports espanyols

Evolució del trànsit de passatgers, operacions i càrrega

Trànsit de passatgers, tràfic de mercaderies i operacions per l'aeroport de Barcelona

Període	Passatgers (milers)					Mercaderies (tones)			Avions		
	Total ¹	Interior		Internacional		Total ¹	Interior	Internacional	Total ¹	Interior	Internacional
		BCN-MDD	Resta	UE	Resta						
2009	27.422	3.045	8.136	12.703	3.521	89.815	10.492	79.323	278.984	122.906	153.556
2010	29.210	3.071	8.557	13.242	4.302	103.280	10.791	92.489	277.832	116.155	158.894
2011	34.398	3.172	9.533	16.323	5.341	96.573	11.008	85.565	303.054	118.062	182.539
2012	35.145	2.561	8.890	17.823	5.817	96.520	8.845	87.675	290.004	98.943	188.549
2013	35.211	2.206	7.966	18.435	6.569	100.297	6.383	93.915	276.496	82.711	191.075
2014	37.559	2.159	8.114	20.365	6.880	102.693	5.497	97.196	283.850	81.207	199.757
1r.tr.	6.941	528	1.660	3.599	1.145	24.691	1.214	23.477	56.932	18.275	38.033
2n.tr.	10.292	585	2.129	5.706	1.862	25.666	1.382	24.284	78.172	21.679	55.691
3r.tr.	12.072	492	2.480	6.529	2.558	24.623	1.474	23.149	85.277	22.649	61.843
4t.tr.	8.253	554	1.844	4.531	1.315	27.713	1.427	26.286	63.469	18.604	44.190
2015	39.711	2.198	8.401	22.170	6.908	117.219	5.262	111.958	288.878	79.403	206.471
1r.tr.	7.314	514	1.665	3.984	1.142	26.724	1.358	25.366	57.520	17.400	39.437
2n.tr.	10.750	575	2.208	6.178	1.781	28.785	1.337	27.448	79.518	21.275	57.345
3r.tr.	12.632	518	2.587	7.030	2.487	29.393	1.361	28.032	85.971	22.098	63.096
4t.tr.	9.015	590	1.942	4.978	1.498	32.317	1.205	31.112	65.869	18.630	46.593
2016											
1r.tr.	8.491	556	1.956	4.608	1.362	31.132	1.570	29.561	62.554	18.787	43.085

1. El total comptabilitza tot tipus de tràfic, no només el comercial. Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.

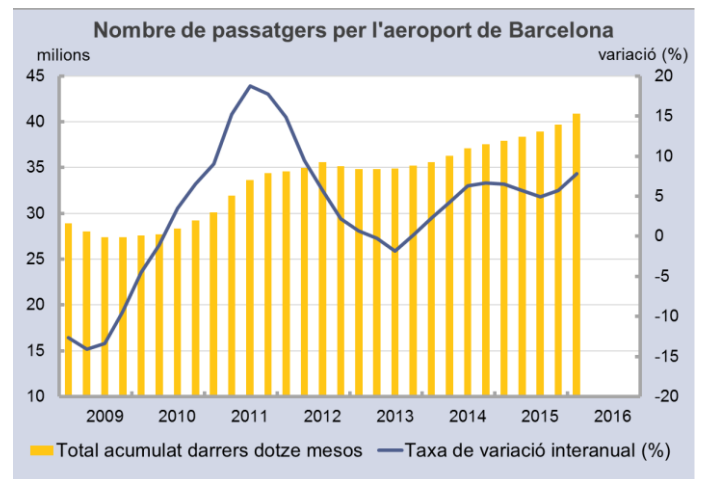
Font: Aeroport de Barcelona, Aena i elaboració pròpia.

Variació (%)	Passatgers					Mercaderies			Avions		
	Total	Interior		Internacional		Total	Interior	Internacional	Total	Interior	Internacional
		BCN/MDD	Resta	UE	Resta						
1r.tr.2016/1r.tr.2015	16,1	8,2	17,5	15,7	19,2	16,5	15,6	16,5	8,8	8,0	9,3
2n.sm.2015/2n.sm.2014	6,5	5,9	4,7	8,6	2,9	17,9	-11,5	19,6	2,1	-1,3	3,4
2015/2014	5,7	1,8	3,5	8,9	0,4	14,1	-4,3	15,2	1,8	-2,2	3,4
2014/2013	6,7	-2,1	1,9	10,5	4,7	2,4	-13,9	3,5	2,7	-1,8	4,5

L'activitat aeroportuària aprofita una conjuntura internacional extraordinàriament favorable per a continuar creixent amb força i assolir nous màxims històrics. Variacions interanuals tan intenses com les registrades durant el primer trimestre d'enguany mereixen una atenció especial quan es produeixen, com és el cas, en zona de màxims.

La fase de relativa estabilització del trànsit de passatgers a l'entorn dels 35 milions anuals viscuda a l'aeroport de Barcelona durant el bienni 2012-2013 és història llunyana. Només dos anys després l'objectiu immediat passa per consolidar els 40 milions, assolits a començament d'enguany. Uns resultats lligats a que es mantingui la recuperació de l'economia catalana i europea. A banda d'aquest factor de fons, per explicar els creixements interanuals de l'ordre del 16% en passatgers i mercaderies i de gairebé el 9% en operacions, s'ha de recórrer a factors estacionals com ara que enguany la Setmana Santa s'ha avançat al març i que el febrer ha tingut un dia més. L'impacte de la baixa cotització del petroli sobre les tarifes aèries, la depreciació de l'euro en relació al dòlar i la manca de seguretat que es respira a moltes destinacions turístiques alternatives a Barcelona són alguns dels factors conjunturals que ajuden a explicar la intensitat de l'augment del tràfic per l'aeroport de Barcelona d'ençà la tardor de l'any passat.

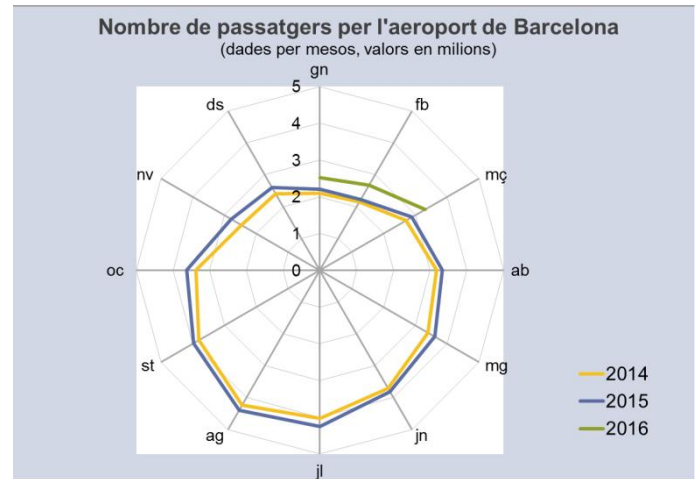
Gràcies a l'augment de passatgers a tots els segments de negoci –interior i internacional– l'aeroport de la ciutat va assolint nous

màxims històrics mes a mes. En el trànsit internacional, a més de l'impuls sostingut dels viatges a l'àmbit europeu, darrerament ha començat a repuntar el de passatgers amb origen/destinació fora d'aquest espai. Les pèrdues derivades del mercat rus s'han compensat i el primer trimestre d'enguany anuncia un 2016 molt expansiu. El trànsit interior també registra increments notables de passatgers tant en la línia amb Madrid com en la resta d'aeroports espanyols.

En paral·lel a l'evolució del nombre de viatgers, augmenta també el nombre d'operacions d'enlairament i aterratge. Hi ho fa a un ritme igualment intens però menys que el de passatgers. Bàsicament perquè augmenta la cabuda mitjana dels aparells per l'augment de vols intercontinentals i perquè s'ha continuat retallant oferta de vols interiors. Una tendència, aquesta darrera, que probablement ha tocat fons.

Pel que fa al tràfic de mercaderies i després d'un bienni (2013-2014) d'expansió moderada que va permetre recuperar el volum de càrrega perduda durant el bienni anterior i acostar-se novament als màxims d'abans de la crisi, els volums transportats durant el primer trimestre d'enguany mostren un dinamisme similar al de la segona meitat de 2015 amb la diferència que el tràfic interior també s'ha sumat a aquesta tendència alcista. Un moviment relativament intranscendent perquè el tràfic internacional representa més del 95% del total.

Trànsit de passatgers per origen i destinació

Passatgers de l'aeroport de Barcelona segons aeroport d'origen o destinació dels vols (gn-nv 2015)

Aeroports espanyols	Nombre de passatgers	Aeroports internacionals	Nombre de passatgers
Ciutat-aeroport		Ciutat-aeroport	
Madrid/Barajas	2.025.936	Londres/Gatwick	1.271.536
Palma de Mallorca	1.452.685	París/Charles de Gaulle	1.146.008
Eivissa	886.365	Amsterdam/Schiphol	1.120.830
Sevilla	767.406	Roma/ Fiumicino	1.099.888
Menorca	587.542	Frankfurt Internacional	966.797
Màlaga	495.726	París/Orly	899.321
Bilbao	454.164	Brussel·les	806.522
Santiago	365.353	Munich	700.114
Tenerife Nord/Los Rodeos	363.315	Londres/Heathrow	634.266
Alacant - Elx	307.233	Milan/Malpensa	605.685
Gran Canària	302.564	Zuric	572.550
FGL Granada-Jaén	296.058	Lisboa	549.161
Resta aeroports espanyols	1.520.607	Resta aeroports internacionals	16.896.213
Total	9.824.954	Total	27.268.891

Trànsit de passatgers segons país d'origen o destinació dels vols (gn-nv.2015)

	Nombre de passatgers	% interanual	% sobre el total
Espanya	9.829.584	2,9	26,5
Regne Unit	3.900.590	11,0	10,5
Itàlia	3.482.305	15,3	9,4
Alemanya	3.276.430	2,7	8,8
França	3.141.194	9,0	8,5
Suïssa	1.364.056	10,5	3,7
Holanda	1.342.516	3,6	3,6
Bèlgica	913.837	5,4	2,5
Portugal	896.118	8,2	2,4
Federació Russa	839.712	-41,6	2,3
Estats Units	730.632	4,7	2,0
Turquia	492.506	15,7	1,3
Marroc	463.853	5,4	1,3
Irlanda	455.319	29,1	1,2
Suècia	439.967	5,7	1,2
Dinamarca	408.424	12,0	1,1
Austria	408.324	4,3	1,1
Emirats Àrabs Units	407.886	37,8	1,1
Polònia	364.977	11,8	1,0
Israel	358.549	0,1	1,0
Noruega	350.608	-2,7	0,9
Romania	335.018	6,8	0,9
Resta de països	2.891.440	12,7	7,8
Total	37.093.845	5,6	100,0

A un mes del tancament de 2015 el trànsit de passatgers per l'aeroport mantenia una tendència notablement expansiva i corregia l'evolució dual característica del bienni anterior:

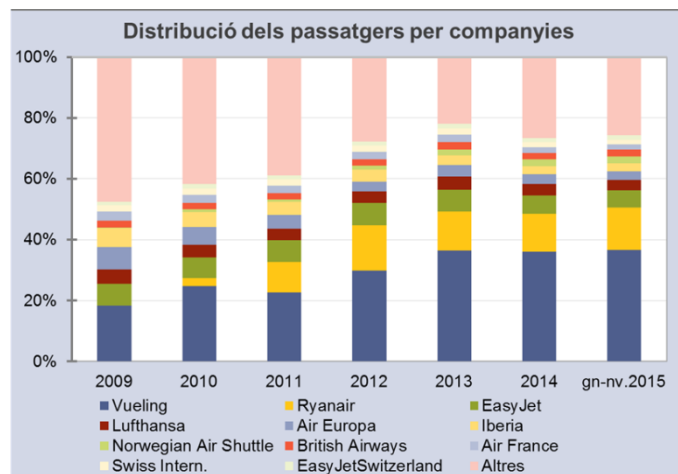
considerades globalment, les rutes interiors ja no són contractives i les internacionals mantenen un ritme de creixement molt notable.

Les dades de viatgers que han passat per l'aeroport de la ciutat durant el darrer any i mig marquen un notable canvi de tendència en comparació amb el comportament divergent entre el trànsit interior i l'exterior que s'havia observat al llarg del bienni 2012-2013 i primera meitat de 2014. Durant la segona meitat de 2014 i el que va de 2015, el nombre de passatgers que tenint com a origen o destinació algun dels aeroports de la xarxa d'Aena a Espanya han utilitzat l'aeroport de Barcelona s'ha pogut comparar favorablement amb el dels mateixos períodes de 2013 i 2014. Un augment que ha permès tancar els darrers dotze mesos superant àmpliament els deu milions de viatgers i recuperant la trajectòria expansiva pel que fa al trànsit interior. El creixent protagonisme de la demanda interna en la millora de la conjuntura econòmica espanyola ha contribuït a redreçar la decebedora trajectòria que seguia aquest segment del negoci aeroportuari, molt afectat per la forta competència de l'AVE. A destacar l'augment del nombre d'usuaris del pont aeri amb Madrid durant la segona meitat de 2015.

Els fluxos de viatgers amb la resta d'aeroports de la UE (que suposen més de la meitat del tràfic total de l'aeroport de Barcelona), han registrat un augment a l'entorn del nou per cent durant la segona meitat de 2015. Una variació en la línia de la del primer semestre i també de la de 2014, que va triplicar el ritme de creixement d'un any abans. És un augment molt rellevant que només es podrà mantenir si es mantenen alguns factors excepcionals com ara el baix preu del petroli i la reactivació de l'economia es generalitza als grans països europeus. Així, dels deu països –sense comptar Espanya– amb un pes relatiu del trànsit de passatgers a l'aeroport de Barcelona per sobre del dos per cent només un, la Federació Russa –per raons prou conegudes, amb una davallada de més del 40%–, no iguala o supera el volum de passatgers del mateix període de 2014. Dels altres, set són membres de la UE i només tres presenten creixements per sota del cinc per cent.

D'entre els següents onze països classificats en funció del volum de viatgers amb Barcelona, només Noruega perd passatgers. Molt més rellevants són els increments de dos dígit que registren països com ara Irlanda, Dinamarca, Turquia, Emirats Àrabs Units i Polònia.

La creixent projecció internacional de l'aeroport de El Prat es pot mesurar fàcilment amb l'evolució del nombre de rutes, freqüències i viatgers amb l'exterior de la UE. Aquest és un segment que acumula deu anys de creixement consecutiu (interromput només en 2009), amb unes taxes de creixement molt elevades, que han fet que en només una dècada el pes relatiu d'aquest segment dins del conjunt del trànsit aeri s'hagi més que triplicat. La pèrdua d'impuls de 2014 de la mà dels dos principals emissors/receptors d'aquest segment del mercat, Suïssa i Federació Russa, s'ha transformat en un lleu retrocés en el que va d'any per la davallada ja esmentada dels fluxos amb aquest darrer país. A banda de la consolidació d'Estats Units, el relleu l'han pres Turquia, Marroc i Emirats Àrabs Units entre altres.

Trànsit dels aeroports espanyols

Trànsit de passatgers, tràfic de mercaderies i operacions als principals aeroports espanyols (2014)

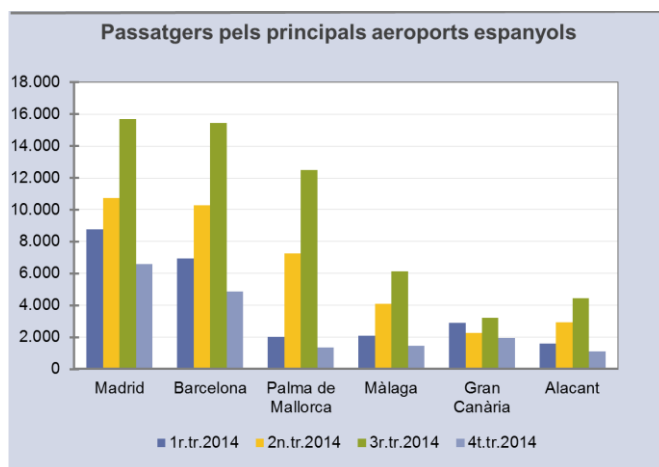
Aeroports	Passatgers				Mercaderies		Avions	
	Total (milers)	Variació interanual (%)	Internac./ total (%)	Regular/ total (%)	Total (tones)	Variació interanual (%)	Total	Variació interanual (%)
Madrid Barajas	41.833	5,3	70,9	98,9	366.645	5,8	342.601	2,9
Barcelona	37.559	6,7	72,6	97,2	102.693	2,4	283.850	2,7
Palma de Mallorca	23.115	1,5	78,0	86,5	11.516	-5,9	172.628	1,5
Màlaga	13.749	6,4	85,5	95,9	2.498	-6,3	108.263	5,8
Gran Canària	10.316	5,6	63,4	73,5	19.822	5,5	102.211	0,1
Alacant	10.066	4,4	88,4	95,6	2.638	1,9	71.570	4,8
Tenerife Sud	9.176	5,5	92,5	73,6	3.376	-0,5	60.290	7,7
Eivissa	6.212	8,5	62,1	86,5	2.021	-7,7	60.142	6,8
Lanzarote	5.883	10,3	72,2	79,1	2.050	-1,5	49.575	12,0
Fuerteventura	4.765	11,9	79,3	74,1	978	-4,4	40.066	12,9
València	4.593	-0,6	70,2	98,2	12.515	7,2	56.438	-1,3
Bilbao	4.015	5,6	40,2	96,8	2.856	12,5	42.590	-0,2
Sevilla	3.884	5,3	41,8	96,2	5.639	10,8	42.380	1,9
Tenerife Nord	3.639	3,2	1,7	99,1	13.973	3,6	52.689	6,9
Menorca	2.633	2,6	52,1	73,3	1.422	-13,1	24.716	1,2
Total aeroports Espanya	195.861	4,5	69,9	91,7	685.209	7,2	1.832.711	2,3

Durant 2014 el sistema aeroportuari espanyol ha registrat més d'1,8 milions d'operacions d'enlairament i aterratge i donat servei a 196 milions de viatgers, un 2,3% i un 4,5% més, respectivament, que un any abans.

El repunt que ha registrat el sistema aeroportuari espanyol al llarg de 2014 sembla posar punt i final al descens del bienni anterior. Si bé no destaca per la seva intensitat, és un canvi de tendència molt general, recolzat en l'evolució de 14 dels 15 aeroports amb més viatgers del país. Només València resta al marge amb un retrocés inapreciable. Els creixements més intensos en termes relatius es donen a Lanzarote i Fuerteventura, dos aeroports amb un elevat pes dels vols internacionals. En termes absoluts, l'augment més notori el registre l'aeroport barceloní. Sorpren l'escàs creixement que registre Palma de Mallorca i Menorca especialment en comparació amb el dinamisme d'Eivissa. El rebatejat aeroport de Madrid torna a valors positius i deixa de penalitzar el creixement del conjunt.

Com ja s'ha avançat, el nombre d'operacions d'enlairament i aterratge també "remunta el vol" però amb menys intensitat que en el nombre de viatgers. La millora de la conjuntura econòmica i especialment de les expectatives a curt i mitjà termini sembla que ha contribuït a tancar el procés de reordenació de rutes. La forta competència ha estat determinant a l'hora de forçar aquest canvi de tendència.

Els signes positius també s'imposen en les dades de mercaderia transportada. A més del fort creixement que han registrat alguns dels aeroports especialitzats –Saragossa i Vitòria bàsicament-Madrid -que canalitza més de la meitat de la mercaderia que passa pel sistema aeroportuari espanyol- recupera la major part de la càrrega perduda un any abans i Barcelona aconsegueix mantenir la trajectòria ascendent d'un any abans.

Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana

La reactivació del creixement econòmic i del mercat de treball són els principals detonants de l'augment del nombre d'usuaris del transport públic metropolità. En alguns mitjans de transports s'han assolit nous màxims històrics.

Les xifres disponibles mostren una recuperació significativa i general del nombre d'usuaris del transport públic metropolità. Una recuperació basada en l'augment de l'ocupació que ha propiciat la millora de la conjuntura econòmica i en l'augment del nombre de visitants que han fet estada a Barcelona. També hi ha contribuït l'ampliació i millora d'alguns serveis.

Dades i anàlisi

- [Transport públic urbà i rodalia](#)

Transport públic urbà i rodalia

Transport públic urbà (milers de viatgers)

Període	Total	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC Servei urbà
2008	617.857	376.374	188.333	29.980
2009	603.663	361.653	189.869	28.290
2010	615.399	381.222	183.357	27.078
2011	621.147	388.978	181.678	26.296
2012	594.430	373.505	173.965	23.299
2013	594.198	369.937	176.706	23.961
1r.tr.	147.265	90.953	44.074	6.223
2n.tr.	157.372	97.646	47.180	6.476
3r.tr.	133.827	85.272	38.528	4.815
4t.tr.	155.734	96.066	46.924	6.447
2014	603.288	375.722	178.346	24.727
1r.tr.	152.142	93.371	46.117	6.470
2n.tr.	155.249	96.506	46.153	6.329
3r.tr.	136.763	87.208	39.013	5.052
4t.tr.	159.134	98.637	47.062	6.876
2015	618.002	385.002	182.255	25.355
1r.tr.	153.092	95.183	44.972	6.686
2n.tr.	160.638	99.935	47.546	6.608
3r.tr.	141.163	89.578	40.680	5.185
4t.tr.	163.110	100.305	49.058	6.877

Nota. El Total inclou els viatges en tramvia.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Transport de Bcn, FGC i ATM.

Variació (%)	Total Urbà	Metro	Autobús	FGC
4t.tr.15/4t.tr.14	2,5	1,7	4,2	0,0
2n.sm.15/2n.sm.14	2,8	2,2	4,2	1,1
2015/2014	2,4	2,5	2,2	2,5
2014/2013	1,5	1,6	0,9	3,2

El nombre d'usuaris del transport públic col·lectiu a l'àrea de Barcelona creix per segon any consecutiu gràcies a la reactivació de l'economia i del mercat de treball i a l'augment del nombre de visitants que fan estada a la capital.

El conjunt del transport públic urbà ha tancat 2015 guanyant uns quinze milions de validacions en relació al total d'un any abans. Una evolució a l'alça que li permet acostar-se novament als màxims de començament de la dècada. A banda de la intensitat –un 2,4%– es constata que és el resultat d'una variació força homogènia i estesa a tots els mitjans de transport implicats. Un augment que també es fa sentir al transport públic ferroviari de rodalia. En aquest cas, el ritme de creixement no és tant intens possiblement per la menor incidència del nombre de visitants, tot i que al llarg de 2015 es va produir una ampliació de l'oferta de serveis a l'anomenat Metro del Vallès. Un any més, el ritme de creixement més contingut correspon al servei de rodalia de Renfe.

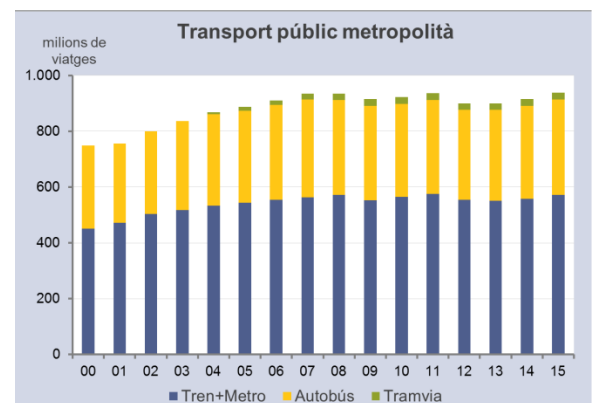
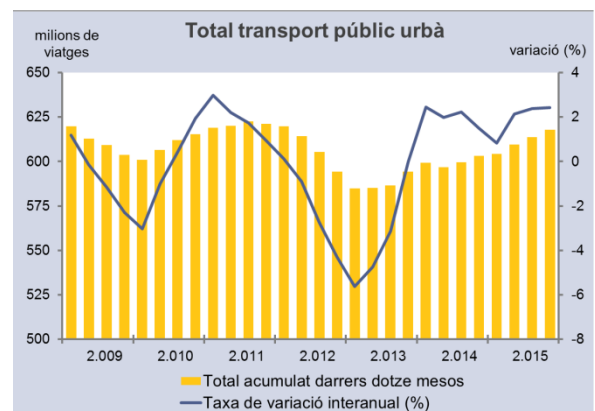
Si als mitjans ferroviaris hom hi afegeix el transport públic per carretera a l'àmbit de l'ATM, el darrer any s'han assolit els 939 milions de viatges, un 2,5% més que un any abans i el valor més elevat de tota la sèrie. Un augment de la demanda impulsat tant per la reactivació de l'activitat econòmica com per la millora i ampliació de l'oferta de transport públic interurbà.

Transport públic de rodalia (milers de viatgers)

Període	Total	FGC			Renfe
		Total	Línia Llobr./Anoia	Metro Vallès	Total
2008	165.826	50.960	21.188	29.773	114.866
2009	161.463	51.498	21.663	29.835	109.965
2010	156.371	52.683	21.980	30.703	103.688
2011	160.350	54.168	23.036	31.131	106.182
2012	157.577	51.659	21.285	30.374	105.918
2013	156.588	51.500	20.879	30.621	105.088
1r.tr.	38.844	13.309	5.322	7.988	25.535
2n.tr.	41.526	13.610	5.381	8.229	27.916
3r.tr.	36.525	10.506	4.706	5.800	26.019
4t.tr.	39.694	14.075	5.471	8.604	25.619
2014	157.607	52.456	21.253	31.203	105.151
1r.tr.	39.430	13.810	5.460	8.350	25.620
2n.tr.	40.232	13.173	5.300	7.874	27.059
3r.tr.	36.658	10.873	4.796	6.077	25.785
4t.tr.	41.287	14.600	5.698	8.902	26.687
2015	160.755	54.294	21.742	32.552	106.460
1r.tr.	39.682	13.927	5.545	8.382	25.755
2n.tr.	41.787	13.792	5.564	8.228	27.995
3r.tr.	37.363	11.293	4.834	6.460	26.070
4t.tr.	41.923	15.283	5.800	9.483	26.640

Nota. Línia Llobregat-Anoia: Bcn-Igualada/Manresa; Metro Vallès: Bcn-Terr./Sab.
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de FGC i de Renfe.

Variació (%)	Total	FGC	Renfe
4t.tr.15/4t.tr.14	1,5	4,7	-0,2
2n.sm.15/2n.sm.14	1,7	4,3	0,5
2015/2014	2,0	3,5	1,2
2014/2013	0,7	1,9	0,1

Turisme, fires i congressos

L'activitat turística desenvolupada a Barcelona continua creixent amb moderació i consolidant els volums assolits.

Un cop superada la petita ensopegada dels primers mesos de 2013, les xifres de pernoctacions hoteleres i de visitants van encetar una trajectòria de creixement moderat i sostingut que encara dura. S'assoleixen xifres històriques de manera recurrent, que acompanyen nivells d'ocupació i d'estada mitjana molt elevats. El sector turístic de la ciutat ha navegat gairebé durant tota la crisi per aigües tranquil·les -amb una incursió molt breu en la zona negativa-, gràcies a l'impuls dels visitants de l'exterior. Una empenta que es manté i que darrerament s'ha vist reforçada per l'augment de la demanda generada pel mercat espanyol.

Dades i anàlisi

- Activitat turística
 - [Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona](#)
 - [Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera](#)
 - [Turistes segons procedència](#)
 - [Creuers](#)
 - [Perfil dels turistes](#)
- Fira de Barcelona
 - [Fira de Barcelona](#)
- Congressos
 - [Congressos i convencions celebrats a Barcelona](#)
 - [Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen](#)

Activitat turística

La majoria dels principals indicadors d'activitat turística han registrat variacions positives durant la major part de 2015. La millora de la conjuntura econòmica tant a Espanya com a la resta de la UE i la depreciació de l'euro han estat factors claus.

Els registres de 2015 corresponents a l'activitat hotelera revelen el manteniment de la trajectòria alcista del bienni precedent. Un cop més, el sector turístic torna a destacar per la seva vitalitat i fermesa, amb un to tant o més vigorós que el que registren la majoria dels indicadors que mesuren l'activitat econòmica de la ciutat.

El tret que emergeix com a aspecte més significatiu de l'evolució turística més recent és el comportament dual de la demanda dels residents a Espanya i dels residents a l'estranger. Tot i que la demanda interna comença a mostrar senyals de recuperació, encara es troba sota el signe de la contenció, perquè el canvi de ritme de l'economia repercuteix molt lentament en un augment significatiu de les rendes familiars. La demanda externa, en general, manté el fort ritme expansiu impulsada bàsicament pels països grans de la Unió Europea i d'Amèrica. Malgrat la crisi del petroli i primeres matèries, algunes economies emergents es perfilen com a emissores significatives de turistes.

Dades i anàlisi

- Activitat turística
 - [Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona](#)
 - [Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera](#)
 - [Turistes segons procedència](#)
 - [Creuers](#)
 - [Perfil dels turistes](#)

Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona

Turistes i pernoctacions als hotels de Barcelona

Període	Pernoctacions	Turistes (1)	Estada mitjana (2)
2009	12.817.171	6.476.034	1,97
2010	14.047.396	7.133.524	2,00
2011	15.529.218	7.390.777	2,09
2012	15.931.932	7.440.113	2,14
2013	16.485.075	7.571.765	2,20
gn-fb	1.702.343	822.896	2,07
mç-ab	2.695.082	1.274.138	2,12
mg-jn	3.164.634	1.448.524	2,18
jl-ag	3.559.310	1.467.156	2,43
st-oc	3.201.632	1.490.054	2,15
nv-ds	2.162.074	1.068.998	2,02
2014	17.091.852	7.874.941	2,16
gn-fb	1.836.037	872.048	2,11
mç-ab	2.873.767	1.352.023	2,12
mg-jn	3.172.222	1.487.661	2,13
jl-ag	3.733.494	1.565.763	2,39
st-oc	3.242.402	1.495.040	2,17
nv-ds	2.233.930	1.102.406	2,03
2015	17.656.329	8.303.649	2,12
gn-fb	1.945.543	956.405	2,03
mç-ab	2.966.502	1.403.801	2,11
mg-jn	3.256.914	1.555.655	2,09
jl-ag	3.690.842	1.606.287	2,30
st-oc	3.340.386	1.559.866	2,14
nv-ds	2.456.142	1.221.635	2,01

(1) S'entén per turistes els visitants que almenys pernocten una nit a un hotel de Barcelona, amb independència del motiu de la seva estada.

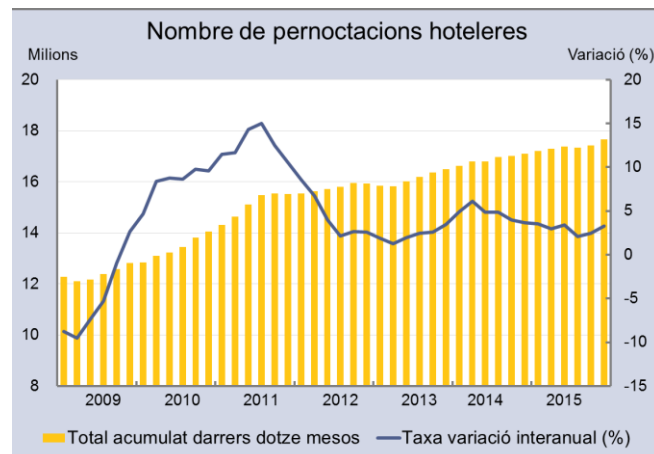
(2) Dades expressades en nits.

Font : Gremi d'Hotels de Barcelona per a Turisme de Barcelona i elaboració pròpia.

Variació (%)	Pernoctacions	Turistes
nv-ds 15/ nv-ds 14	9,9	10,8
2n.sem.15/ 2n.sem.14	3,0	5,4
2015/2014	3,3	5,4
2014/ 2013	3,7	4,0

Continua augmentant el nombre de visitants que pernocten als hotels de la ciutat. Una tendència que encadena sis anys ininterromputs a l'alça.

Durant els darrers quatre mesos de 2015 els hotels de Barcelona han acollit a 2,78 milions de persones que han generat 5,8 milions de pernoctacions. Un 7,1% i un 5,8% més, respectivament, que durant el mateix període de 2014. Un creixement relativament intens que contribueix a desestacionalitzar l'activitat turística a la ciutat. En l'acumulat dels darrers dotze mesos les pernoctacions han augmentat un 3,3% i el nombre de turistes un 5,4%. Aquest dinamisme ha contribuït a compensar els senyals d'estabilització dels mesos centrals de l'estiu i permet tancar l'any superant els 17,6 milions de pernoctacions hoteleres a càrrec de 8,3 milions de visitants. Magnituds, no cal dir-ho, que equivalen a nous màxims històrics.

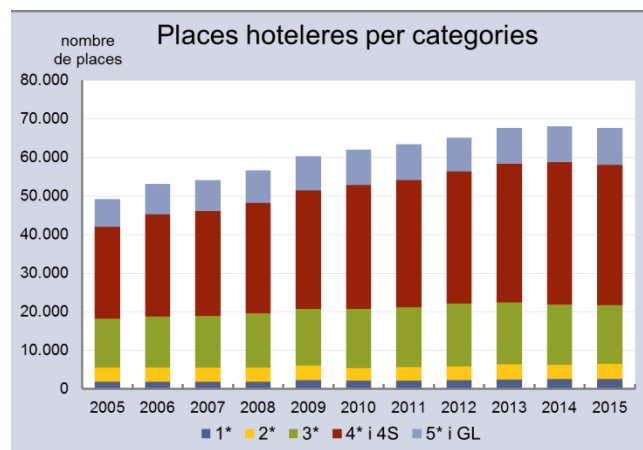
Darrere d'aquest dinamisme sostingut –acompanyat d'una lleu retallada de l'estada mitjana en els hotels- hi ha tant factors de demanda com d'oferta. Entre els primers, l'accent positiu recau sobre els visitants d'origen estranger – bàsicament de la UE i també del continent americà- mentre que el mercat intern ha començat a corregir l'accentuat to negatiu del darrer trienni. Començant per aquest últim, sembla que a mesura que la recuperació de l'activitat econòmica es va consolidant i augmenta la confiança de la població en aquest canvi de conjuntura, es comencen a revertir els efectes de la llarga crisi sobre la despesa en viatges de tota mena. En definitiva, la demanda interna va recuperant el seu vigor. Això és el que es pot deduir de l'evolució alcista del nombre de visitants espanyols al llarg dels darrers mesos. En tot cas, és una demanda que continuarà marcada per la prudència atès que la recuperació del mercat laboral es produeix en unes condicions de notable precarietat. Quant a la demanda dels residents a l'exterior, exhibeix en conjunt molta fortalesa, impulsada per la represa econòmica dels països d'origen. Una fortalesa que pot començar a trontollar si els senyals d'alentiment del creixement que s'observen en algunes de les principals economies emergents i de nova industrialització, van a més.

Pel que fa als factors d'oferta, Barcelona es reafirma com una de les destinacions de turisme urbà més ben valorades i competitives. A més de disposar d'una de les ofertes hoteleres més àmplia, diversificada i moderna d'Europa, gaudeix d'una àmplia i creixent oferta de connexions aèries i d'un important port de creuers. Actua també com a contrapunt o complement d'estades a altres zones de Catalunya. Tots aquests elements sumen en l'elecció de Barcelona com a destinació turística per part d'una demanda molt diversificada. També s'ha de tenir en compte que s'està beneficiant d'alguns dels fluxos de viatgers als que la inestabilitat social i política d'algunes àrees de la Mediterrània Oriental i nord d'Àfrica ha desviat cap a d'altres destinacions.

Oferta i pernoctacions segons categoria hotelera

Activitat hotelera segons categoria

Categoria	Nombre de pernoctacions	Nombre de turistes	Ocupació habitacions (%)	Estada mitjana (nits)
mg-jn 2015				
H 5*	424.051	188.029	87,33	2,26
H 4*	1.754.830	818.123	91,40	2,15
H 3*	817.472	375.168	93,92	2,18
H 2*	212.223	102.815	95,29	2,07
H 1*	131.810	75.731	92,39	1,74
Total	3.340.386	1.559.866	91,69	2,14
jl-ag 2015				
H 5*	284.374	136.453	72,16	2,10
H 4*	1.285.099	643.995	68,93	2,00
H 3*	615.343	302.772	69,01	2,03
H 2*	164.962	80.080	66,91	2,09
H 1*	106.364	58.334	59,67	1,83
Total	2.456.142	1.221.635	66,71	2,01

L'augment del nombre de visitants incideix en un lleu repunt de la taxa d'ocupació hotelera tot i que l'estada mitjana tendeix a la baixa per segon any consecutiu. Una aparent contradicció que s'explica per l'estabilització de l'oferta de places hoteleres després de tres lustres d'extraordinària expansió.

Segons les darreres dades disponibles, l'oferta hotelera de Barcelona es mou a l'entorn de les 68.000 places. Durant els darrers set anys (2009-2015) –un període que inclou anys de dura recessió i posterior reactivació de l'activitat econòmica- aquesta oferta ha crescut un vint per cent. Una evolució que, malgrat una conjuntura aparentment poc favorable, ha anat acompanyada d'una bona resposta de la demanda que s'ha concretat en un increment del 13% de l'estada mitjana.

Un dels trets a destacar de l'activitat hotelera de 2015 és l'evolució a l'alça de les taxes d'ocupació a pràcticament totes les categories d'hotels. A mesura que la presència de turistes es va imposant a la dels visitants per motius professionals, la dispersió d'aquestes taxes es redueix. El persistent augment de l'oferta de places en hotels de quatre i més estrelles ajuda a explicar que les taxes d'ocupació d'aquest segment vagin a remolc de les de la resta del sector.

Turistes segons procedència

Turistes als hotels segons lloc de procedència

	gn-ds 2015		var (%) 2015/ 2014
	nombre	en %	
Espanya	1.438.444	20,3	2,2
Unió Europea	3.114.305	43,9	4,4
Alemanya	425.898	6,0	3,1
Àustria	78.616	1,1	10,4
Bèlgica	124.777	1,8	-2,8
Dinamarca	73.422	1,0	18,0
Finlàndia	62.414	0,9	-3,2
França	579.474	8,2	0,4
Grècia	28.025	0,4	-0,2
Irlanda	63.254	0,9	7,6
Itàlia	464.075	6,5	11,8
Luxemburg	6.635	0,1	-3,2
Països Baixos	199.858	2,8	6,5
Polònia	53.547	0,8	5,3
Portugal	81.489	1,1	-3,3
Regne Unit	614.482	8,7	7,0
República Txeca	19.316	0,3	12,2
Suècia	119.104	1,7	-1,7
Resta Unió Europea	119.918	1,7	4,3
Resta d'Europa	503.186	7,1	-7,7
Amèrica	1.052.725	14,8	9,8
Estats Units	620.052	8,7	13,3
Resta d'Amèrica	432.673	6,1	5,0
Japó	143.897	2,0	-1,3
Països africans	109.008	1,5	24,7
Resta del món	733.919	10,3	21,8
Total	7.095.484	100,0	5,5

Font: Elaboració pròpia a partir de l'explotació del Departament d'Estadística de l'Enquesta d'Ocupació Hotelera de l'INE.

Barcelona continua guanyant atractiu com a destinació turística urbana al món: els clients dels hotels que provenen de l'estranger ja representen més de 80% del total anual.

Un dels aspectes que caracteritzen l'evolució dels creixents fluxos turístics a la ciutat en les dues darreres dècades és la presència cada cop més nombrosa de visitants estrangers. Tot i que aquesta presència s'ha intensificat tant en termes absoluts com relatius en el darrer trienni, entre altres raons perquè la conjuntura econòmica ha castigat de forma més intensa la demanda interna que l'externa en termes agregats, és indiscutible que Barcelona ha aconseguit situar-se en una posició molt destacada en les grans lligues internacionals de turisme urbà, tant a nivell de cultura, lleure i vacances com de congressos i també d'algunes fires.

Si fins que els fluxos turístics es van començar a enlairar a mitjans dels 90 un de cada dos turistes provenia d'algun punt d'Espanya, durant el darrer bienni aquesta proporció s'ha reduït a només un de cada cinc. Dit d'una altra manera, si fa vint anys, per cada visitant espanyol n'arribava un d'estranger, actualment aquesta proporció s'ha quadruplicat. Els principals països emissors són les grans potències econòmiques i demogràfiques de la UE (Regne Unit, França, Itàlia i Alemanya), amb gairebé el 30% del total i una evolució conjunta molt positiva, destacant que el mercat italià s'ha recuperat dels descensos del bienni precedent. A banda d'aquests països però encara dins de la UE, durant 2015 han destacat els augments d'Àustria, Dinamarca, Països Baixos, Irlanda i Polònia. Amb signe negatiu se situen Bèlgica, Finlàndia Suècia i Portugal com a més destacats.

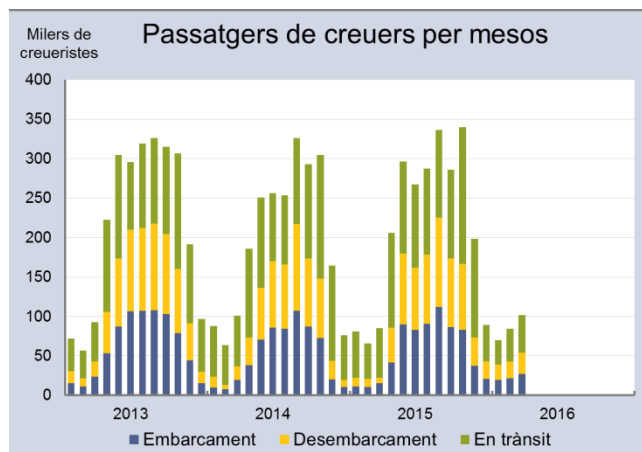
En contraposició amb la trajectòria ascendent dels darrers anys, els fluxos de visitants que aporta la resta d'Europa han registrat una sensible davallada. El principal element que explica aquesta evolució és el descens del nombre de russos –després d'un quadrienni en què gairebé s'havien quadruplicat–, originat per la depreciaió del ruble i per la nova recessió que viu l'economia russa. El canvi a pitjor del cicle econòmic pot ajudar a explicar el moderat creixement dels visitants procedents del continent americà, amb l'excepció dels estatunidencs, que aprofiten la fortalesa del dòlar en relació a l'euro. De les grans tendències, força paral·leles a les analitzades a l'apartat del trànsit aeri de passatgers, queda per esmentar la puixança dels països agregats sota la categoria resta del món, entre els quals destaquen alguns de l'Orient Mitjà com Qatar, Turquia o els Emirats Àrabs Units.

Creuers

Passatgers de creuers

Període	Total	Passatgers embarcats	Passatgers desembarcats	Passatgers en trànsit
2009	2.152.847	593.424	587.904	971.519
2010	2.350.264	632.445	633.160	1.084.659
2011	2.658.691	757.883	744.739	1.156.069
2012	2.408.618	721.933	716.452	970.233
2013	2.599.232	754.038	752.248	1.092.946
2014	2.364.292	615.377	607.112	1.141.803
1r.tr.	253.033	37.263	36.923	178.847
2n.tr.	693.444	195.224	184.667	313.553
3r.tr.	871.976	278.873	277.823	315.280
4t.tr.	545.839	104.017	107.699	334.123
2015	2.540.302	684.907	678.847	1.176.548
1r.tr.	232.098	37.482	34.566	160.050
2n.tr.	769.834	215.021	211.794	343.019
3r.tr.	913.565	289.914	287.548	336.103
4t.tr.	624.805	142.490	144.939	337.376
2016				
1r.tr.	256.045	68.528	67.768	119.749

Font : Autoritat Portuària de Barcelona

L'augment del nombre de passatgers durant el primer trimestre d'enguany dona continuïtat al repunt de 2015 i sembla confirmar la consistència de la demanda d'aquesta tipologia d'oferta d'oci que inclou una visita o estada a Barcelona.

Després que 2015 es tanqués recuperant una bona part dels 235.000 passatgers de creuers perduts un any abans, durant el primer trimestre d'enguany aquesta trajectòria alcista s'ha intensificat. Uns resultats que s'han de relativitzar per l'avançament de la Setmana Santa al mes de març. En tot cas, tornar a recuperar els màxims històrics registrats ara fa cinc anys equival a un creixement anual mitjà del cinc per cent. Sembla un objectiu factible per enguany si l'evolució de la paritat euro/dòlar i del preu del petroli no frenen la demanda del mercat americà. Un altre factor que pot alentir aquest creixement és l'evolució dels passatgers de creuers en trànsit. Aquest és un segment del mercat que després d'un trienni de recuperació i d'assolir un nou màxim històric, ha començat enguany amb uns resultats decebedors. Tot i que el primer trimestre de l'any és el més fluix pel que fa al turisme de creuers a la ciutat, redreçar aquest resultat i compensar les pèrdues no serà fàcil.

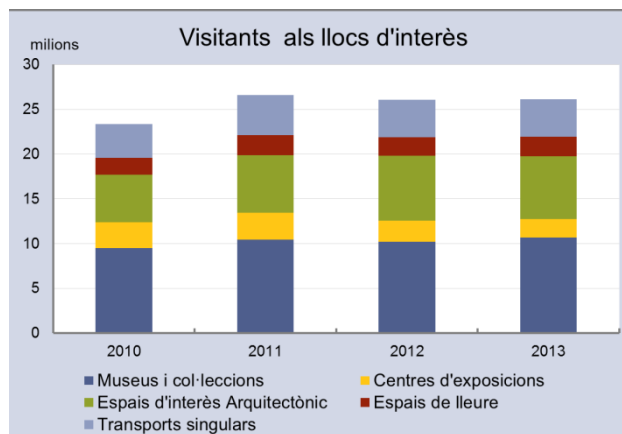
La trajectòria ascendent del negoci dels creuers al port de Barcelona acumula ja dues dècades llargues. Una trajectòria assentada sobre una forta aposta de tots els agents polítics i econòmics implicats en la renovació i ampliació d'instal·lacions que han situat Barcelona entre els primers ports mundials, quart del món i primer de la Mediterrània. Un esforç conjunt que, atès el volum assolit i la capacitat de càrrega de la ciutat, hauria d'incidir especialment en una distribució més homogènia de l'activitat al llarg de l'any més que no pas en continuar augmentant el nombre total de passatgers.

Variació (%)	Total	Passatgers embarcats	Passatgers desembarcats	Passatgers en trànsit
1r.tr. 2016/ 1r.tr. 2015	10,3	82,8	96,1	-25,2
2n.sm 2015/ 2n.sm. 2014	8,5	12,9	12,2	3,7
2015/2014	7,4	11,3	11,8	3,0
2014/2013	-9,0	-18,4	-18,8	4,0

Perfil dels turistes

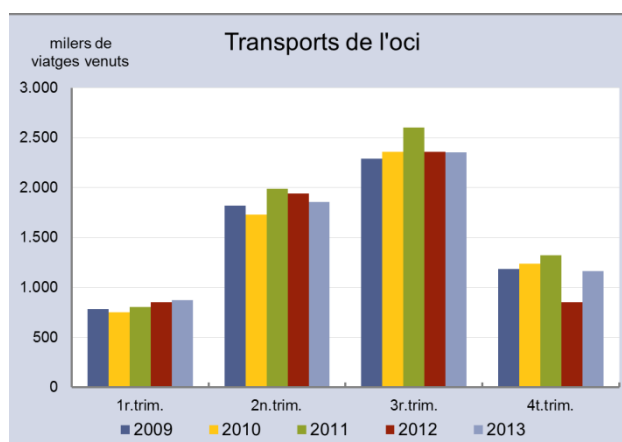
Perfil dels turistes

	2010	2011	2012	2013
Per gènere (%)				
Homes	60,4	62,4	58,7	58,3
Dones	39,6	37,6	41,3	41,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Per edat (%)				
de 15 a 17 anys	0,6	0,2	0,7	0,6
de 18 a 24 anys	3,3	3,9	2,8	3
de 25 a 34 anys	21,6	19,3	14	15,1
de 35 a 44 anys	34,4	36,3	35,8	34,9
de 45 a 54 anys	27,7	28,8	30,1	31,7
més de 55 anys	12,4	11,5	16,6	14,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Turistes segons motiu de viatge (%)

	2010	2011	2012	2013
Vacacional	50,1	50,0	50,4	50,6
Professional	42,0	42,0	41,0	40,9
Negocis	31,3	-	-	30,8
Fires i reunions	10,7	-	-	10,1
Personal i d'altres	7,9	8,0	8,6	8,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Mitjans de transport utilitzats

	2010	2011	2012	2013
Aviò	75,8	75,7	74,4	76,1
Ferrocarril	11,2	12,5	12,5	9,5
Cotxe	8,4	7,3	7,4	9,4
Autocar	3,8	4,3	5,5	4,7
D'altres	0,8	0,2	0,2	0,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

El darrer informe conegut sobre el perfil dels visitants que s'allotgen en hotels, corresponent a 2013, reflecteix que, a més d'estranger –com s'ha vist anteriorment-, el visitant tipus correspon a un home de mitjana edat que pot tenir tant motivacions vacacionals com laborals i que utilitza l'avió per arribar a la ciutat.

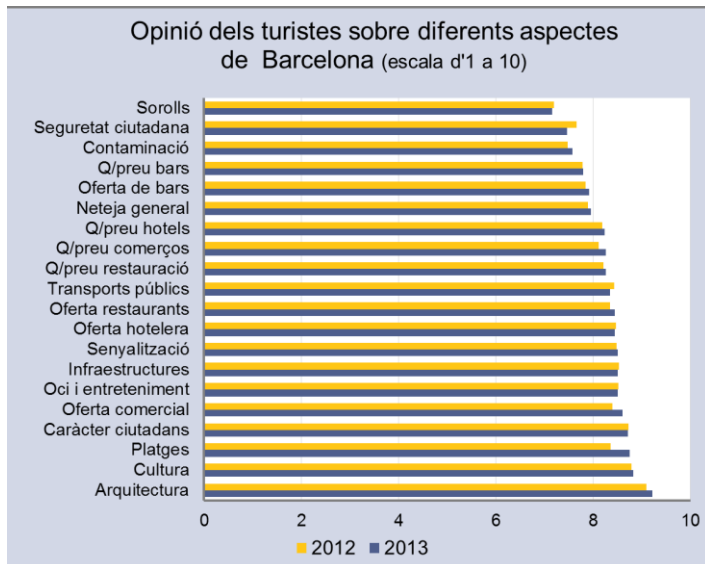
En comparació amb anys anteriors, s'està observant darrerament un augment relatiu de la presència de dones i de visitants més grans, però aquí cal insistir en què la mostra només entrevista persones que s'allotgen en hotels, i eludeix altra mena d'allotjaments en què majoritàriament s'allotja gent jove. Aquest apunt també és aplicable a la motivació dels visitants, perquè sembla plausible que en aquesta altra mena d'allotjaments, com pensions o apartaments turístics, es concentrin sobretot visitants per motius vacacionals.

Els usuaris de llocs d'interès han crescut moderadament en relació amb els de l'any anterior, però, en un context d'any de màxims absoluts de visitants, cal no oblidar que alguns espais van romandre tancats per renovació i que alguns museus van continuar aplicant limitacions en els contingents d'entrada. Pel que fa als deu llocs que més interès desperten entre els visitants, la llista continua encapçalada pel temple Expiatori de la Sagrada Família, L'Aquàrium i el Museu F.C.Barcelona, tots ells amb més d'1,5 milions de visitants anuals.

Visitants als llocs d'interès més visitats

		Nombre de visitants		
		2011	2012	2013
EIA	Temple de la Sagrada Família	3.202.000	3.233.526	3.170.000
MC	L'Aquàrium de Barcelona	1.675.735	1.647.163	1.718.380
MC	Museu F.C.Barcelona	1.626.990	1.540.648	1.506.022
ELL	Poble Espanyol de Barcelona	1.323.578	1.223.875	1.249.381
EIA	Castell de Montjuïc	1.318.000	1.159.042	1.072.000
MC	Parc Zoològic de Barcelona	1.164.013	1.080.187	1.070.104
CE	Fund.Catalunya-La Pedrera	962.293	861.583	944.509
MC	Museu Picasso	1.057.399	948.869	915.226
MC	CosmoCaixa Barcelona	830.282	788.176	716.877
CE	CaixaFòrum Barcelona	782.529	971.101	686.151

Nota: EIA: Espais d'Interès Arquitectònic; MC: Museus i col·leccions; ELL: Espais de lleure; CE: Centre d'exposicions. Les dades de 2013 són provisionals.
Font: ICUB i equipaments.

Pel que fa a la valoració de diferents aspectes de la ciutat, els turistes entrevistats en 2013 van atorgar una puntuació mitjana de notable alt a Barcelona, lleugerament per sobre de l'aconseguida en anys anteriors. El binomi arquitectura-cultura és el més apreciat, seguit per la valoració de les platges, que han avançat set posicions en només un any. Val la pena apuntar que el tracte que reben els turistes per part dels ciutadans és percebut com a molt cordial. Altres aspectes que també mereixen una puntuació molt elevada són els que recullen l'oferta comercial, la d'oci i entreteniment i les infraestructures. En l'extrem més baix –però encara amb un notable–, apareixen com a pitjor valorats la seguretat ciutadana, la contaminació atmosfèrica i els sorolls. Com a rerefons, assenyalar que una majoria dels aspectes considerats esgarrapen unes dècimes a l'alça als resultats de l'any anterior.

Fira de Barcelona

L'activitat firal a Barcelona es recupera. Les xifres de 2014 mostren un notable creixement en relació amb les de dos anys enrere.

En paral·lel a la millora de la conjuntura econòmica espanyola i de les expectatives a mitjà termini i al to lleument expansiu de l'economia mundial, l'activitat firal a Barcelona torna a créixer. L'atractiu de la ciutat en el mercat internacional, la disponibilitat d'infraestructures i d'instal·lacions modernes i la seva constatada capacitat d'organització de grans esdeveniments l'han situat entre les ciutats de referència per a la celebració de fires i congressos.

Dades i anàlisi

- [Fira de Barcelona](#)

Fira de Barcelona

Indicadors d'activitat firal (2014)

Salons, congressos i altres esdeveniments	Perio- dicitat	Caràcter	Àmbit	Superfície neta (m2)	Expositors (directes+ representats)	Estrangers
Expohogar Primavera	Bianual	Professional	Internacional	2.973	115	8.200
SAP FKOM	Anual	Professional	Internacional	50.000	--	6.000
Mobile World Congress	Anual	Professional	Internacional	98.000	1.800	85.000
4YFN - Four Years From Now	Anual	Professional	Internacional	5.000	--	2.300
HP ETSS Winter	Bianual	Professional	Internacional	7.000	--	1.500
Cosmobelleza& Wellness	Anual	Professional	Nacional	20.400	204	85.600
EWEA - (Energia eòlica)	Itinerant	Professional	Internacional	20.400	350	8.000
E-Show - (Comerç i negocis online)	Anual	Mixte	Internacional	1.748	130	14.800
Saló de l'Ensenyament	Anual	Públic	Nacional	7.424	212	65.000
Futura (Saló dels màsters i postgraus)	Anual	Públic	Nacional	774	95	6.000
Passenger Terminal Expo	Itinerant	Professional	Internacional	4.279	213	3.500
Alimentaria	Bienal	Professional	Internacional	56.786	3.800	140.000
Turisme - SITC	Anual	Públic	Nacional	5.064	213	27.000
Handmade Festival Barcelona	Anual	Públic	Nacional	1.427	161	20.000
BCN BRIDAL WEEK-Pasarela Gaudí Novias	Anual	Professional	Internacional	5.933	22	16.000
BCN BRIDAL WEEK-Salón Noviaespaña	Anual	Professional	Internacional		200	
BEBES&MAMAS	Anual	Professional	Nacional	4.200	84	32.500
ELA 2014 - European Lab Automation	Itinerant	Professional	Internacional	6.500	34	405
Saló del Còmic	Anual	Públic	Nacional	2.220	140	106.000
Denim By Premiere Vision - primavera	Bianual	Professional	Internacional	9.500	100	4.479
MI-HealthEALTH	Biennal	Professional	Internacional	68	6	20.000
Salón Internacional de la Logística	Anual	Professional	Internacional	20.000	550	30.000
BIZ Barcelona (Pimes i emprenedors)	Anual	Mixte	Internacional	1.486	100	12.320
SONAR Dia / NIT	Anual	Públic	Internacional	75.000	--	109.000
HP ETSS Summer	Bianual	Professional	Internacional	7.000	--	1.200
Barcelona Harley Days	Anual	Públic	Internacional	6.400	93	280.000
European Cardiology Congress	Itinerant	Professional	Internacional	10.369	4.987	30.300
Seatrade MED (Creuers al Mediterrani)	Itinerant	Professional	Internacional	6.500	180	3.000
NU Skin Emea Convention	Itinerant	Professional	Internacional	7.000	--	3.500
Seafoof Expo Sothern Europe	Biennal	Professional	Internacional	7.000	165	6.000
Expohogar Otoño	Bianual	Professional	Internacional	4.477	146	9.300
Pfizer Progress & Promise	Itinerant	Professional	Internacional	6.000	--	1.500
Expoquimia	Triennal	Professional	Internacional	16.635	386	
Equiplast	Triennal	Professional	Internacional	9.898	196	38.000
Eurosurfes (Superfícies i pintura industrial)	Triennal	Professional	Internacional	1.357	43	
Liber	Anual	Mixte	Internacional	19.100	450	10.000
SWAB (Art contemporani)	Anual	Mixte	Nacional	1.200	60	18.000
Barcelona Tattoo Expo	Anual	Públic	Nacional	7.000	180	15.000
Caravaning	Anual	Públic	Nacional	20.096	97	44.000
OUT Market Barcelona	Anual	Públic	Ciutat	2.000	300	20.000
Congreso Jóvenes Lo Que De Verdad Importa	Anual	Públic	Nacional	500	--	1.300
VM World Europe	Itinerant	Professional	Internacional	17.500	131	8.000
Salón Nautico Internacional de Barcelona	Anual	Mixte	Internacional	17.720	338	54.000
Avepe- Sevc (Veterinària)	Anual	Professional	Internacional	1.071	79	2.725
Hostelco	Biennal	Professional	Internacional	20.181	518	57.000
Forum Gastronomic Barcelona 2014	Biennal	Professional	Internacional	7.000	200	
Microsoft Tech Ed	Itinerant	Professional	Internacional	50.000	101	6.000
Barcelona Meeting Point	Anual	Mixte	Internacional	20.000	265	80.000
Salón del Manga	Anual	Públic	Nacional	2.669	158	130.000
Convergence (Microsoft)	Itinerant	Professional	Internacional	50.000	101	3.000
Congreso Internacional Ciudades Educadoras	Itinerant	Professional	Internacional	500	--	750
Expominer	Anual	Mixte	Internacional	458	115	12.000
Smart-City Expo World Congress	Anual	Professional	Internacional	5.762	240	12.741
EIBTM (Viatges de negocis i congressos)	Anual	Professional	Internacional	13312	3000	15500
Denim by Premiere Vision - tardor	Bianual	Professional	Internacional	9500	98	3905
Ocasión	Anual	Públic	Nacional	17589	100	33000
HP Discover Emea	Itinerant	Professional	Internacional	75000	--	12000
Auto Retro	Anual	Públic	Nacional	15425	300	62300
Festival de la Infància	Anual	Públic	Nacional	9427	65	35700
XD Young Fest (Oci i multimèdia)	Anual	Públic	Nacional	182	4	

Font: Dades de Salons de Fira de Barcelona auditades per AFE (Associació de Fires Espanyoles).

L'activitat firal a Barcelona, en paral·lel a la d'una bona part del teixit empresarial espanyol, ha deixat enrere les dificultats dels darrers anys i recupera magnituds d'abans de la crisi.

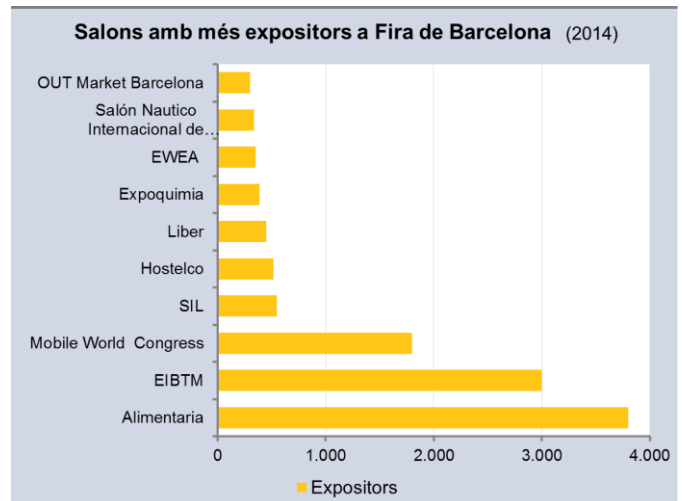
Les dades d'activitat de 2014 palesen que les dificultats que durant els darrers anys de crisi han patit moltes empreses per mantenir-se en l'escenari de comunicació i d'intercanvi de coneixement i tecnologia que representen els salons firals s'han reduït notablement. Les que han superat aquesta etapa tan complexa veuen ara com la seva xifra de negocis es comença a recuperar. Un canvi de situació molt lligat a l'esforç per ampliar cap a l'exterior el seu mercat tradicional. Una tasca en la que l'activitat firal hi ha tingut un protagonisme indiscutible.

Al llarg de 2014 Fira de Barcelona va acollir als seus dos recintes més de seixanta salons, congressos i esdeveniments diversos que, en conjunt, van reunir més de dos milions de visitants. Els de caràcter professional s'imposen tant en nombre com en superfície ocupada i nombre d'expositors. Dues terceres parts dels salons i congressos han girat al voltant de quatre grans temàtiques: la comunicació i les TIC, el turisme i oci, la cultura, l'ensenyament i l'art i la moda i llar. La resta correspon a sectors d'activitat molt més especialitzats i amb salons d'àmbit internacional de molta tradició i rellevància com són el de la Logística, el Meeting Point, Expoquímia i, sobresortint, Alimentària, que en aquesta edició de 2014 s'ha convertit en l'aparador de gairebé quatre mil expositors entre directes i representats, atraient a uns 140.000 visitants. Unes xifres que, juntament amb el Mobile World Congress, el mantenen, un any més, com un dels salons de referència.

El caràcter de Fira de Barcelona com a plataforma internacional de negocis s'ha vist reforçat per la celebració de nombrosos salons i esdeveniments professionals, la majoria de caire itinerant, entre els que destaca l'EIBTM, ben assentat a la ciutat i referent mundial del turisme de negocis, l'ELA, sobre

automatització en laboratoris de biociència, el Seatrade Med, sobre l'activitat dels creuers a la Mediterrània i l'EWEA, Congrés Europeu d'Energia Eòlica. Esmentar també l'arribada a Barcelona del Denim by Première Vision, amb dues edicions anuals i que fins ara se celebrava a París.

L'activitat congressual –bàsicament dels sectors salut i noves tecnologies- ha estat especialment rellevant per a Fira de Barcelona durant 2014. Al capdavant, el Congrés Europeu de Cardiologia, que ja té una llarga tradició a la ciutat i que tornarà el 2017. A més, empreses tan significatives i reconegudes com ara Hewlett Packard, Microsoft i SAP s'han fixat en Barcelona per a celebrar-hi diversos esdeveniments i reunions de caire professional.

Congressos

La celebració de congressos, convencions i reunions empresarials a Barcelona acusa la feblesa de la conjuntura econòmica i l'augment de la competència.

La contenció obligada de la despesa d'empreses i institucions juntament amb una utilització més intensiva de les noves tecnologies de la informació i comunicació i l'augment de la competència per part de noves ciutats, són factors més que suficients per explicar la trajectòria descendent que registra la organització de congressos i convencions –a més de jornades i reunions tècniques i empresarials- a Barcelona. Cada any que passa es veu més difícil recuperar els valors màxims assolits en 2008 tant en nombre d'actes com de participants.

Dades i anàlisi

- [Congressos i convencions celebrats a Barcelona](#)
- [Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen](#)

Congressos i convencions celebrats a Barcelona

Congressos i convencions celebrats a Barcelona

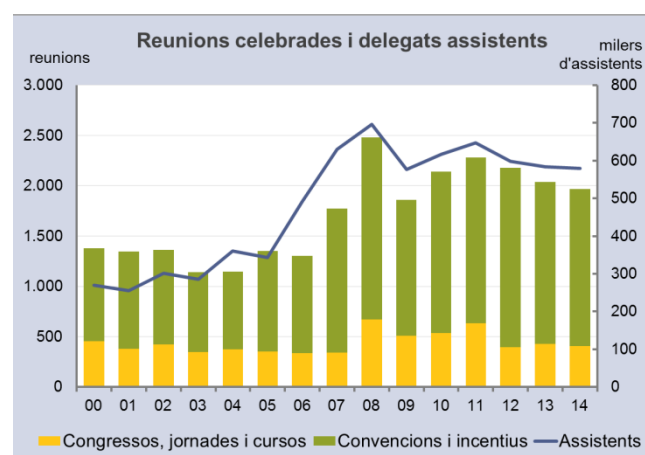
Període	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total
2003	156	189	794	1.139	138.026	30.420	117.705	286.151
2004	248	126	772	1.146	161.977	31.731	166.627	360.335
2005	205	147	1.001	1.353	131.741	24.158	187.106	343.005
2006	212	123	968	1.303	279.836	30.296	180.896	491.028
2007	340	n.d.	1.435	1.775	394.689	n.d.	235.015	629.704
2008	383	286	1.813	2.482	340.527	43.234	312.141	695.902
2009	294	215	1.348	1.857	342.801	38.943	194.413	576.157
2010	310	226	1.602	2.138	302.561	43.120	271.152	616.833
2011	255	378	1.650	2.283	291.307	64.612	291.774	647.693
2012	213	182	1.781	2.176	208.271	27.954	361.385	597.610
2013	291	138	1.610	2.039	289.191	31.255	263.510	583.956
2014	271	134	1.564	1.969	280.747	23.508	275.600	579.855

Font: Barcelona Convention Bureau, Turisme de Barcelona

Variació (%)	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades	Convencions	Total	Congressos	Jornades	Convencions	Total
2014/2013	-6,9	-2,9	-2,9	-3,4	-2,9	-24,8	4,6	-0,7
2013/2012	36,6	-24,2	-9,6	-6,3	38,9	11,8	-27,1	-2,3

Les xifres de 2014 continuen aprofundint en el descens del nombre de reunions celebrades a Barcelona.

El repunt del nombre de congressos de 2013 no ha tingut continuïtat i 2014 s'ha tancat amb un nou retrocés del total de reunions celebrades a Barcelona. Per tercer any consecutiu aquest sector d'activitat ha tancat a la baixa, tant en actes com en participants. I per primer cop en el darrer quinquenni, el total de reunions comptabilitzades es situa per sota de les dues mil. En termes agregats, de les tres tipologies d'actes considerats, les jornades i cursos són les que han registrat un retrocés més intens d'ençà els màxims de 2008. També és rellevant, en termes relatius, el descens del nombre de congressos mentre que el de convencions i incentius ho és en termes absoluts. Pel que fa al nombre d'assistents, l'augment dels de convencions no pot compensar la davallada dels altres dos segments i 2014 tanca amb un moderat descens que obre la porta a un proper canvi de tendència o a una certa estabilització.

Distribució per sectors, àmbit, dimensió i origen

Distribució dels congressos i convencions celebrats a Barcelona segons caràcter estatal o internacional (2014)

Caràcter	Nombre de reunions				Delegats assistents			
	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total	Congressos	Jornades i cursos	Convencions i incentius	Total
Espanya	48	55	380	483	18.737	14.668	47.692	81.097
Internacional	223	78	1.156	1.457	262.010	8.800	226.607	497.417
Sense especificar	0	1	28	29	0	40	1.301	1.341
Total	271	134	1.564	1.969	280.747	23.508	275.600	579.855

Font: Barcelona Convention Bureau, Turisme de Barcelona

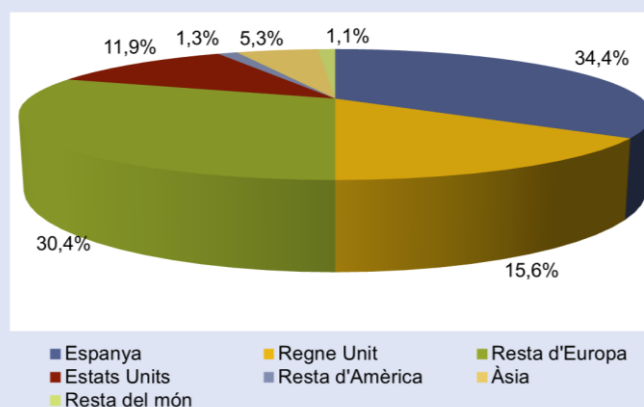
Reunions celebrades per sectors (2014)

Congressos (Associacions)		Convencions i incentius (Empreses)	
Sector	(%)	Sector	(%)
Mèdic	33,6	Farmacèutic/Mèdic	25
Tecnològic	14	Tecnològic/Informàtica	13
Científic	11,4	Industrial	7,4
Acadèmic	11,4	Alimentació	6,1
Economia	4,1	Automoció	5,8
Industrial	3,3	Financer	5,8
Social	3	Consultoria	4,7
Sector Públic	2,2	Tèxtil/Moda	3,6
D'altres	17	D'altres	28,6
Total	100	Total	100

Distribució de les reunions celebrades (2014)

Seu de celebració		Nombre de delegats	
Seu	(%)	Delegats	(%)
Hotel	77,6	fins a 99	49,5
Palau de congressos	6,7	de 100 a 249	31,4
Auditori privat	6	de 250 a 499	11,8
Universitat	2,2	de 500 a 999	3,7
Hospital	0,3	1.000 i més	3,6
D'altres	5,5		
Total	100	Total	100

Mercat d'origen de les Convencions i Incentius (2014)

Tot i el creixent protagonisme de les economies emergents i en desenvolupament, les convencions organitzades per empreses europees o nord-americanes superen àmpliament el 90% de les celebrades a Barcelona.

Un dels trets que caracteritzen l'activitat de reunions és el seu caràcter cada cop més internacional. Any rere any s'incrementa el nombre de reunions de caràcter internacional i de delegats de l'estranger, un aspecte que queda molt ben reflectit en les dades de trànsit aeroportuari i de pernoctacions hoteleres. En total, en 2014 el 74% de les reunions i el 86% dels delegats van tenir accent internacional.

Com és d'esperar atesa l'evolució de l'oferta hotelera, els hotels són els escenaris preferits de celebració, especialment en el segment de convencions i incentius. Els sectors econòmics que més congressos organitzen són els que orbiten a l'entorn de la medicina, la ciència i la tecnologia. I pel que fa a les convencions –molt més heterogènies i de menor dimensió mitjana–, les empreses convocants pertanyen als sectors mèdic-farmacèutic i industrial.

Construcció

Després de gairebé un sexenni de fortes caigudes, la majoria dels indicadors del sector de la construcció han canviat de signe. L'esperat canvi de tendència sembla consolidat.

Després de l'extraordinari cicle alcista que va viure el sector durant gairebé tres lustres (1995-2008), el retorn a unes xifres d'activitat més acordes amb les necessitats i la capacitat econòmica de la població, les empreses i el país, s'ha revelat com un trànquil duríssim. Pel camí, les xifres d'aturats del sector, la d'empreses desaparegudes, les d'infraestructures a mig executar o infrautilitzades, les d'habitatges construïts i no venuts, el descens dels preus dels habitatges o el volum del saldo viu dels crèdits proporcionen xifres de vertigen que revelen que en només cinc anys s'ha passat de màxims històrics en producció, ocupació, vendes i crèdit a unes xifres que esquiven per poc la paràlisi. Els descensos acumulats i els resultats del bienni 2014-2015 fan pensar que la transformació del sector ha tocat fons. L'activitat constructora ha renaixut.

Dades i anàlisi

- Indicadors d'activitat al sector de la construcció
 - [Conjuntura sectorial](#)
 - [Licitació oficial de les administracions públiques](#)
- Construcció d'habitatges
 - [Construcció d'habitatges](#)
 - [Habitatges iniciats a l'Àmbit Metropolità](#)
 - [Habitatges iniciats i acabats per districtes](#)
 - [Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona](#)
- Llicències d'obres majors
 - [Sostre](#)
 - [Habitatges i places d'aparcament](#)
 - [Sostre per districtes](#)

Indicadors d'activitat al sector de la construcció

El procés d'ajustament que va viure la construcció entre 2008 i fins ben entrat 2014 ha donat pas a un any i mig de consolidació i lleu creixement de la producció sectorial.

Després de posar punt i final a un llarg i costós procés d'ajustament que ha implicat l'eliminació de més de la meitat del teixit productiu del sector en poc més d'un quinquenni, les activitats constructora i immobiliària mostren un perfil lleument expansiu. Un cop avançat i relativament assegurat el procés de sanejament del sector financer espanyol dels excessos del mercat immobiliari privat i de la inversió pública excessiva i poc justificada des de l'òptica de l'eficiència i la utilitat pública, l'activitat constructora comença a recuperar tímidament el seu paper de motor i dinamitzador de l'activitat econòmica.

Dades i anàlisi

- [Conjuntura sectorial](#)
- [Licitació oficial de les administracions públiques](#)

Conjuntura sectorial

Nombre d'empreses del sector de la construcció i dels serveis immobiliaris (1)

Període	Barcelona	Barcelonès	Àmbit Metropolità (2)	Catalunya
Construcció				
ds 2006	5.930	8.482	23.278	41.763
ds 2007	5.952	8.553	23.521	42.281
ds 2008	5.118	7.232	19.252	34.031
Serveis immobiliaris				
ds 2006	6.459	7.139	11.970	16.188
ds 2007	6.382	6.944	11.423	15.533
ds 2008	5.997	6.458	10.229	13.645
Construcció i activitats immobiliàries				
ds 2009	9.745	12.084	24.883	40.106
ds 2010	9.279	11.163	23.164	37.076
ds 2011	8.802	10.501	21.242	33.606
ds 2012	8.212	9.705	18.320	30.229
mç 2013	8.177	9.674	18.164	29.928
jn 2013	8.169	9.715	18.184	30.027
st 2013	8.063	9.508	17.676	29.069
ds 2013	8.063	9.498	17.643	28.672
mç 2014	8.131	9.612	17.949	29.240
jn 2014	8.090	9.663	18.180	29.726
st 2014	8.081	9.558	17.940	29.261
ds.2014	8.236	9.721	18.227	29.454
mç.2015	8.364	9.902	18.763	30.464
jn.2015	8.454	10.062	19.196	31.305
st.2015	8.370	9.912	18.905	30.704
ds.2015	8.435	10.025	19.194	30.947

1. Centres de cotització amb treballadors afiliats al RG de la Seguretat Social. El trencament metodològic de la sèrie en 2009 no permet la comparació amb períodes anteriors.

2. A partir de 2011 les dades corresponen a l'Àmbit Metropolità, mentre que les anteriors corresponen a la RMB.

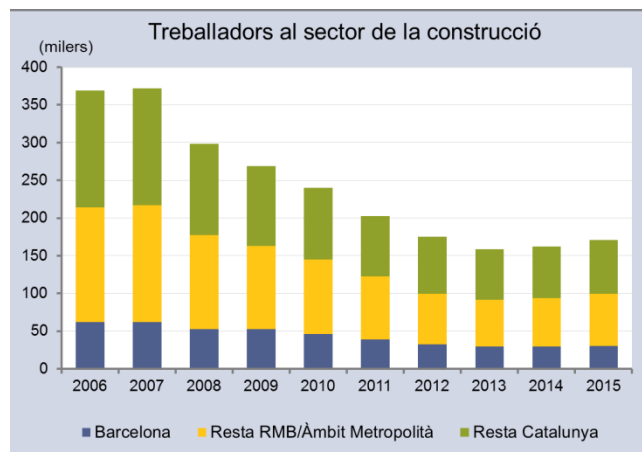
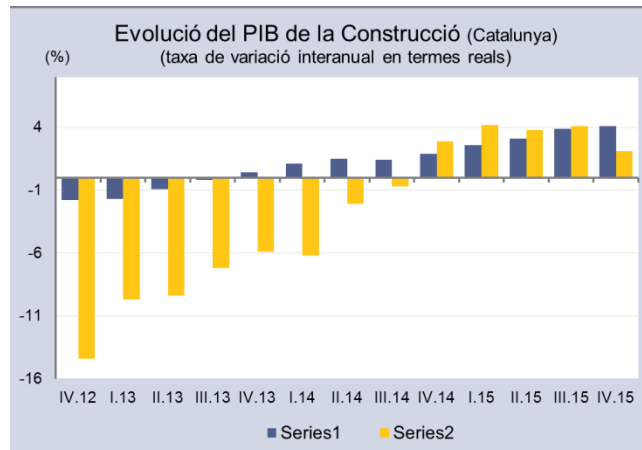
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona	Barcelonès	RMB	Catalunya
ds 2015/ds 2014	2,4	3,1	5,3	5,1
ds 2014/ds 2013	2,1	2,3	3,3	2,7
ds 2013/ds 2012	-1,8	-2,1	-3,7	-5,2

La capacitat productiva de la construcció i serveis immobiliaris ha tancat 2015 amb un ritme de creixement similar al d'un any abans. Com és habitual, el creixement ha estat especialment intens a l'entorn metropolità.

Segons els registres de la Seguretat Social, el nombre d'empreses (centres de cotització) amb treballadors assalariats al seu càrrec (com a mínim un) i actives a final de 2015 era més elevat que un any abans a tots els àmbits territorials considerats. Augments interanuals d'intensitat similar al de tancament de 2014, que van del 2,4% de Barcelona al 5,3% de l'Àmbit Metropolitana i que confirmen que el sector comença a remuntar després de sis anys de pèrdua sostinguda d'activitat i teixit productiu. L'ocupació directa també repunta després d'haver-se reduït a menys de la meitat de l'existent durant el bienni 2006-2007 de màxima activitat sectorial. En definitiva, la construcció i els serveis immobiliaris emergeixen novament després d'ajustar el seu pes relatiu sobre el total del teixit productiu a uns valors més sostenibles als que corresponen a una economia desenvolupada.

PIB sectorial i nombre de treballadors

Pel que fa a l'evolució del PIB de la construcció a Catalunya, l'avanç corresponent al darrer trimestre de 2015 anuncia un increment interanual força contingut si es compara amb l'evolució de la resta de l'any. Amb independència de que es revisi a l'alça, el canvi de tendència encetat a final de 2014 sembla consolidat. Cinc trimestres consecutius inequívocament a l'alça han posat punt i final a un sexenni llarg de variacions interanuals contractives. Un canvi de tendència que també es dona a la resta d'Espanya i que s'explica per la confluència d'un ampli ventall de factors que han propiciat l'activació de la demanda solvent, tant de famílies com d'empreses.

Licitació oficial de les administracions públiques

Licitació oficial de les Administracions Públiques (milers d'€)

Període	Total construcció		Edificació		Obra civil	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
2008	6.224.894	38.427.684	1.894.184	10.053.501	4.330.709	28.374.183
2009	5.716.282	35.320.432	1.816.448	10.164.631	3.899.834	25.155.801
2010	3.505.124	21.590.596	1.544.241	8.068.020	1.960.882	13.522.576
2011	1.162.083	10.854.335	519.172	3.418.369	642.912	7.435.965
2012	645.673	5.908.110	337.873	1.751.936	307.800	4.156.174
2013	750.412	6.930.904	220.827	1.702.589	529.585	5.228.315
1r.tr.	260.990	1.350.519	52.533	337.060	208.457	1.013.459
2n.tr.	189.422	1.267.277	44.717	386.358	144.705	880.919
3r.tr.	137.113	1.988.076	52.589	443.928	84.524	1.544.148
4t.tr.	162.887	2.325.032	70.988	535.242	91.900	1.789.790
2014	1.452.431	9.202.493	455.632	2.121.225	996.799	7.081.269
1r.tr.	546.251	2.660.167	73.449	393.276	472.801	2.266.891
2n.tr.	243.466	2.046.158	83.649	545.563	159.816	1.500.594
3r.tr.	252.483	2.175.579	122.163	581.711	131.021	1.593.868
4t.tr.	410.231	2.320.589	176.371	600.674	233.858	1.719.915
2015	1.103.081	8.256.941	379.248	2.256.441	723.833	6.000.500
1r.tr.	206.843	1.983.478	76.931	514.360	129.912	1.469.118
2n.tr.	356.629	2.775.197	138.842	827.828	217.787	1.947.369
3r.tr.	214.822	1.391.613	89.926	483.853	124.896	907.760
4t.tr.	324.787	2.106.653	73.549	430.400	251.238	1.676.253

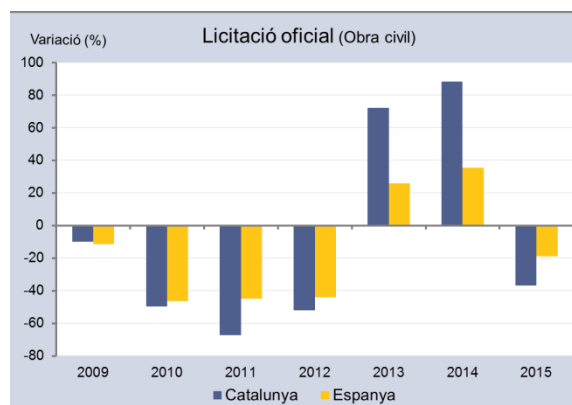
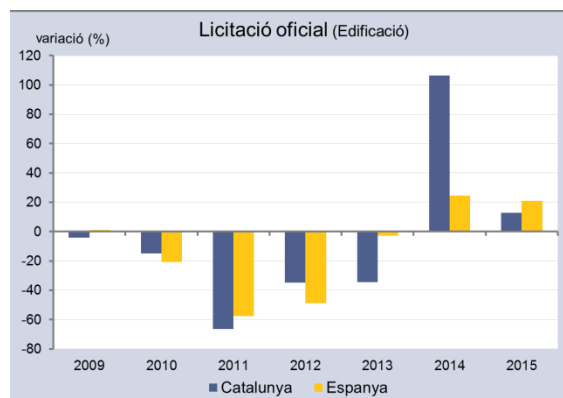
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri de Foment.

Variació (%)	Total construcció		Edificació		Obra civil	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
4t.tr.2015/ 4t.tr.2014	-20,8	-9,2	-58,3	-28,3	7,4	-2,5
2n.sm.2015/2n.sm.2014	-18,6	-22,2	-45,2	-22,7	3,1	-22,0
2015/ 2014	-24,1	-10,3	-16,8	6,4	-27,4	-15,3
2014/ 2013	93,6	32,8	106,3	24,6	88,2	35,4

L'augment de licitació oficial durant 2014 ha acabat repercutint en un volum més contingut durant 2015.

El fort ajustament que d'ençà 2011 ha viscut la licitació oficial de les AA.PP. com a conseqüència de les restriccions pressupostàries imposades per a corregir els enormes desequilibris de l'economia espanyola, s'ha començat a relaxar. La relativa contenció de la càrrega financera que suporten els pressupostos públics associada a la recuperació de la confiança dels mercats financers en una economia que torna a créixer i a la política de baixos tipus d'interès del BCE, ha permès alliberar i captar nous recursos per a finançar noves inversions públiques. Això, i que els mínims registrats durant el bienni 2012-2013 eren insostenibles i amenaçaven el correcte manteniment i funcionament de les principals infraestructures del país, explica el sobtat i obligat canvi de tendència del volum d'obra licitada a Catalunya durant 2014.

Però pair els excessos del passat més recent no és fàcil. Així, l'evolució dels volums licitats durant 2015 sembla anunciar que el repunt de l'any anterior pot acabar sent un esforç puntual per desencallar obres a mig fer i tancar algunes boques reivindicatives, més que no pas l'inici d'un canvi de cicle. I és que les xifres del conjunt d'Espanya –sent més estables que les del conjunt de Catalunya- no conviden a pensar que s'està en la trajectòria de recuperar, ni en el curt ni en el mitjà termini, volums d'inversió mínimament comparables als de començament de la dècada. Per si no era suficient, que durant la segona meitat de 2015 s'hagin concentrat diversos processos electorals, ha estat un obstacle afegit que també es farà sentir al llarg de la primera meitat de 2016.

Construcció d'habitatges

Al llarg de 2015 l'edificació residencial a Barcelona ha confirmat el repunt del bienni anterior. Un repunt generalitzat al conjunt del país que respon a una demanda que comença a donar senyals de vida. Els valors absoluts, però, continuen sent poc rellevants.

La contundència de les variacions, que indubtablement consoliden un canvi de tendència, alerten de què els valors de referència són encara molt baixos en relació a les necessitats de la ciutat per a mantenir el seu parc residencial en condicions d'habitabilitat acceptables. També s'ha de considerar la possibilitat de què l'esquifidesa de l'actual oferta de sostre nou contribueix a sobrevalorar la magnitud real de la recuperació de la demanda. És innegable però, un cert grau de recuperació. La correcció acumulada dels preus de venda, la possibilitat d'accedir novament a crèdit hipotecari a un cost interessant i l'atractiu turístic de la ciutat en un context de creixement econòmic moderat però relativament sostingut, són factors que incentiven tant la demanda solvent per a ús propi que porta anys en situació latent com la d'inversió.

Dades i anàlisi

- [Construcció d'habitatges](#)
- [Habitatges iniciats a l'Àmbit Metropolità](#)
- [Habitatges iniciats i acabats per districtes](#)
- [Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona](#)

Construcció d'habitatges

Construcció d'habitatges

Període	Barcelona		Resta ÀM Resta RMB (1)		Àmbit Metropolità RMB (1)		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
2008	2.729	4.404	8.464	22.909	11.193	27.313	15.196	40.353	27.569	71.007
2009	1.309	3.154	4.255	14.418	5.564	17.572	6.523	18.917	12.358	37.871
2010	1.913	1.672	5.736	6.606	7.649	8.278	5.874	13.014	13.523	21.292
2011	1.073	1.839	3.975	6.349	5.048	8.188	2.850	10.516	7.898	18.704
2012	493	1.077	2.420	3.919	2.913	4.996	2.398	8.007	5.311	13.003
2013	697	666	959	2.420	1.656	3.086	1.380	3.427	3.036	6.513
1r.tr.	185	213	259	392	444	605	437	969	881	1.574
2n.tr.	62	120	332	686	394	806	428	1.052	822	1.858
3r.tr.	304	165	166	513	470	678	204	681	674	1.359
4t.tr.	146	168	202	829	348	997	311	725	659	1.722
2014	752	555	1.694	1.998	2.446	2.553	1.400	3.071	3.846	5.624
1r.tr.	94	147	268	601	362	748	407	513	769	1.261
2n.tr.	334	275	439	393	773	668	397	831	1.170	1.499
3r.tr.	179	31	620	365	799	396	283	673	1.082	1.069
4t.tr.	145	102	366	639	511	741	314	1.054	825	1.795
2015	1.408	836	2.590	1.199	3.998	2.035	2.178	1.999	6.176	4.034
1r.tr.	451	277	661	153	1.112	430	376	488	1.488	918
2n.tr.	394	146	435	148	829	294	602	534	1.431	828
3r.tr.	359	139	673	384	1.032	523	487	539	1.519	1.062
4t.tr.	204	274	821	514	1.025	788	713	438	1.738	1.226

(1) A partir de 2008 les dades corresponen a l'Àmbit Metropolità (Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental), mentre que les dades anteriors corresponen a la RMB (les cinc comarques anteriors més l'Alt Penedès i el Garraf).

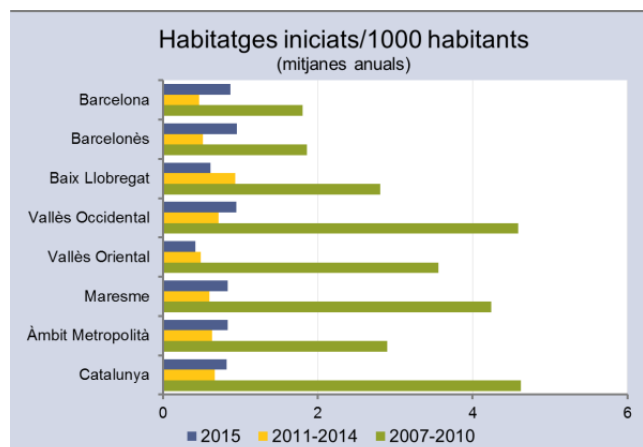
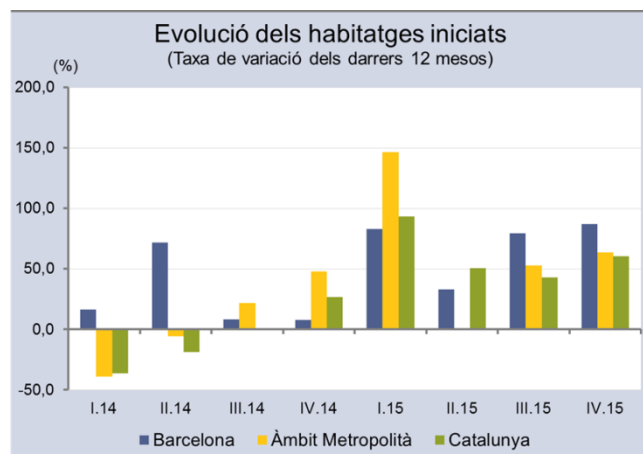
Font (per a tot l'apartat si no s'indica el contrari): Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col·legis d'Aparelladors de Catalunya. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta Àmbit Metropolità	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
4t.tr.2015/4t.tr.2014	40,7	168,6	124,3	-19,6
2n.sem.2015/2n.sem.2014	73,8	210,5	51,5	-10,6
2015/2014	87,2	50,6	53,0	-40,0
2014/2013	7,9	-16,7	76,6	-17,4

La construcció residencial a Barcelona ha tancat el tercer any consecutiu de reactivació. Un canvi de tendència accentuat darrerament i que s'ha generalitzat a la resta de l'entorn metropolità i de Catalunya.

La construcció de nous habitatges a la ciutat durant 2015 gairebé ha doblat la xifra d'iniciats en un any abans. A la resta del país el repunt és força més moderat i no mostra la mateixa consistència. Així, a la resta de l'AMB el creixement ha superat el 50% gràcies a l'augment del darrer trimestre de l'any. Una evolució que, amb lleus diferències, es repeteix a la resta de Catalunya. En tots els casos son creixements reincidents: 2014 –i 2013 en el cas de Barcelona- ja s'havia tancat en positiu per primera vegada després d'un sexenni de recessió majúscula.

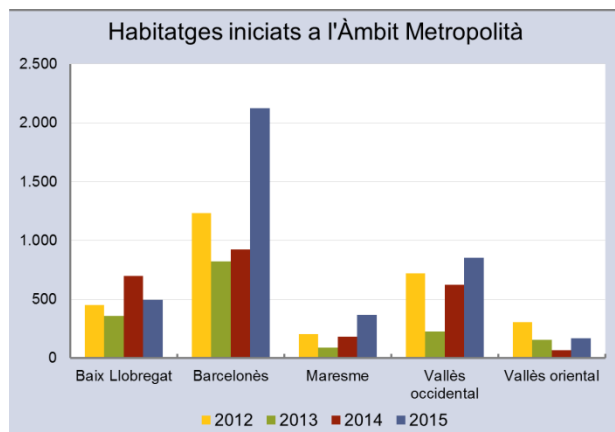
El canvi radical de cicle que dibuixen les variacions relatives perd una mica de lluentó quan parlem de valors absoluts, en aquest cas, habitatges iniciats. Especialment fora de la capital. Tot i les espectaculars taxes de creixement, els 1.408 habitatges iniciats a Barcelona durant el darrer any gairebé igualen la dotació mitjana anual del trienni 2009-2011. Un valor que pot servir de referència immediata per a valorar el grau de recuperació del sector i que s'intueix clarament insuficient per assegurar el correcte manteniment del parc d'habitatges de la ciutat. Una reflexió que –amb molta més raó i per moltes més raons- es pot fer extensible a la resta del país.

Habitatges Iniciats a l'Àmbit Metropolità

Habitatges iniciats als grans municipis de l'Àmbit Metropolità

	2013	2014	2015
Barcelona	697	752	1.408
l'Hospitalet de Llobregat	46	0	165
Badalona	76	120	539
Terrassa	70	30	252
Sabadell	39	0	102
Mataró	2	29	112
Santa Coloma de Gramenet	3	3	4
Cornellà de Llobregat	10	8	14
Sant Cugat	32	1	260
Sant Boi de Llobregat	3	0	58
Rubí	7	0	17
Viladecans	41	1	48
el Prat de Llobregat	64	0	70
Castelldefels	26	23	31
Granollers	2	0	29
Cerdanyola del Vallès	19	13	14
Mollet del Vallès	0	1	13
Total municipis grans	1.137	981	3.136
Total Àmbit Metropolità	1.655	2.446	3.998
Total Catalunya	3.036	3.846	6.176

La reactivació de la construcció residencial comença a ser una realitat en algunes de les principals ciutats metropolitanes.

Si el sobtat repunt –més d'un 75%– que va registrar la construcció de sostre residencial a l'entorn metropolità de Barcelona durant 2014 es va concentrar fora de les grans ciutats, l'augment del darrer any ha compensat aquest biaix. Això i el notable increment que ha registrat aquest sector d'activitat a la capital expliquen que gairebé dues tercers parts de la nova oferta residencial a Catalunya és localitzada a Barcelona i a tres de les principals ciutats de l'entorn metropolità com són Badalona, Terrassa i Sant Cugat del Vallès. A grans ciutats com ara l'Hospitalet de Llobregat, Viladecans i Mataró, les xifres d'habitatges iniciats també han començat a remuntar, mentre que a d'altres com ara Santa Coloma de Gramenet, Sant Boi, i Cerdanyola, l'activitat sectorial continua en un punt extraordinàriament baix.

Habitatges Iniciats i acabats per districtes

Habitatges iniciats i acabats a Barcelona per districtes

Districte	Iniciats			Acabats		
	2014	gn-st 2015	Var(%) (1)	2014	gn-st 2015	Var(%) (1)
1. Ciutat Vella	66	0	--	27	186	1.052.9
2. l'Eixample	70	266	322.5	93	24	-60.4
3. Sants-Montjuïc	11	174	1.300.5	79	36	5.3
4. Les Corts	132	20	-84.8	93	70	-24.7
5. Sarrià-Sant Gervasi	35	60	7.9	72	48	131.6
6. Gràcia	34	53	766.7	60	1	-98.7
7. Horta-Guinardó	30	65	231.8	5	34	200.4
8. Nou Barris	0	109	--	2	36	--
9. Sant Andreu	147	261	65.2	11	40	733.3
10. Sant Martí	227	196	20.9	113	87	-60.5
Barcelona	752	1.204	79.2	555	562	6.9

L'oferta residencial en construcció a Barcelona durant els primers nou mesos de 2015 mostra una concentració territorial menys acusada que la de 2014.

L'augment tan notable del nombre d'habitatges iniciats a la capital durant els primers nou mesos de 2015 s'ha vist acompanyat d'una major dispersió de les promocions. Als districtes de Sant Martí i Sant Andreu, que l'any passat van concentrar la meitat de l'oferta nova, s'hi han afegit l'Eixample, Sants-Montjuïc i Nou Barris. En conjunt, aquests cinc districtes concentren el 84% de la nova oferta en construcció a Barcelona. A l'extrem oposat, Ciutat Vella pot tancar l'any sense posar en marxa cap nova construcció. Els altres quatre districtes es reparteixen poc més del 15% dels habitatges iniciats.

(1) Variació interanual dels darrers dotze mesos

Actuacions per facilitar l'accés i la rehabilitació d'habitatges a Barcelona

Habitatges visats protegits i públics segons règim de protecció

Període	Barcelona								Catalunya	
	Visat inicial				Certificat final				Total iniciats protegits	Total acabats protegits
	Total	Venda	Lloguer	Remodelació de barris	Total	Venda	Lloguer	Remodelació de barris		
2006	1.442	630	649	163	898	393	288	217	7.592	3.803
2007	1.650	959	583	108	925	424	309	192	9.201	4.303
2008	1.174	533	641	0	1.913	740	1.073	100	10.542	6.315
2009	1.964	1.431	460	73	739	137	362	240	9.027	6.366
2010	893	227	666	0	944	587	329	28	7.602	6.735
2011	1.077	561	516	0	1.154	567	587	0	2.767	5.759
1r.tr.	270	7	263	0	172	102	70	0	n.d.	n.d.
2n.tr.	297	73	224	0	290	186	104	0	n.d.	n.d.
3r.tr.	341	328	13	0	306	252	54	0	n.d.	n.d.
4t.tr.	169	153	16	0	386	27	359	0	n.d.	n.d.
2012	306	184	122	0	1.081	604	432	45	1.926	5.147
1r.tr.	124	95	29	0	526	332	149	45	n.d.	n.d.
2n.tr.	74	44	30	0	185	132	53	0	n.d.	n.d.
3r.tr.	103	43	60	0	239	18	221	0	n.d.	n.d.
4t.tr.	5	2	3	0	131	122	9	0	n.d.	n.d.

Nota: les qualificacions definitives del règim de protecció dels acabats poden diferir de les qualificacions inicials.

Font: Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana. Generalitat de Catalunya.

Ajuts a la rehabilitació a Barcelona (2012)

Període	Expedients	Habitatges	Pressupost (milers d'€)	Subvenció (milers d'€)
Ajuts a la rehabilitació				
Àmbit ciutat	196	3.059	16.496	2.136
ARI	216	2.582	14.518	2.979
AERI Sants	66	1.223	4.361	1.039
Sud-oest del Besòs	14	228	1.611	967
Ajuts per a la instal·lació d'ascensors				
Ciutat	335	4.319	28.867	11.438
Altres ajuts				
Àmbit ciutat	9	61	735	131
Pla de barris	14	259	500	250
Total				
Total	850	11.731	67.088	18.939

Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Ajuts al pagament del lloguer a Barcelona (2012)

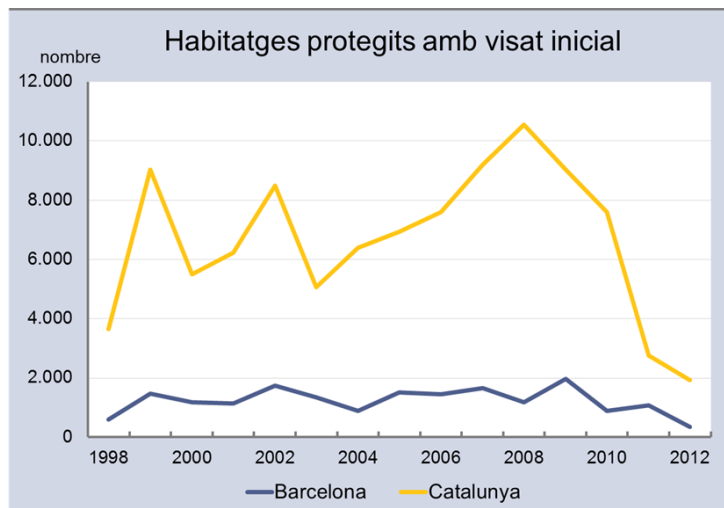
Període	Borsa d'habitatge de lloguer			RBE (Renda Bàsica d'Emancipació)	Lloguer just		
	Total	Lloguer social	Borsa Jove		Entrades	Concedides	% concedides/entrades
2008				9.551	6.920	4.199	61%
2009	297	131	166	12.017	7.553	5.232	69%
2010	292	163	129	15.424	7.668	5.645	74%
2011	186	90	96	17.506	4.763	4.315	91%
2012	144	97	47	5.579	3.857	3.670	95%

Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Les limitacions pressupostàries que pateixen les administracions públiques sense excepcions expliquen les retallades que mostren les xifres de construcció d'habitatges sota algun tipus de protecció i també els de promoció pública.

Sent una situació comprensible per la manca de recursos i crèdit, és especialment sagnant que aquesta davallada de la promoció pública o protegida es produeixi quan més demanda hi ha d'aquesta tipologia d'habitatges. Obviament, es tracta d'una situació comuna al conjunt del país i com a tal, obligarà més aviat que tard, a una reformulació d'aquestes polítiques. Sembla evident que en el futur haurien de tenir un caràcter més anticíclic. Potenciar el lloguer temporal i les actuacions de rehabilitació possiblement són línies d'actuació més efectives per resoldre les necessitats de sostre d'un segment creixent de la població.

També és cert que la forta correcció dels preus dels habitatges en el mercat lliure contribuirà a satisfer una part d'aquesta demanda quan es normalitzi l'accés al crèdit.

Llicències d'obres majors

El volum de sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades s'estanca. La consolidació de l'aparent canvi de tendència del bienni 2013-2014 haurà d'esperar.

La severa contracció que d'ençà els darrers anys de la dècada passada ha registrat el sector de la construcció arreu del país té el seu testimoni a Barcelona amb un quadrienni de descens sostingut del volum de sostre aprovat a les llicències d'obres, tant de nova construcció com de reforma i ampliació. Les dades de 2013 mostraven ja una certa estabilitat després dels mínims assolits un any abans, amb un petit repunt que les dades de 2014 van confirmar. Els volums són encara discrets però sembla que s'ha posat punt i final a l'etapa contractiva tot i els dubtes que generen les dades disponibles de 2015.

Dades i anàlisi

- [Sostre previst](#)
- [Habitatges i places d'aparcament](#)
- [Sostre per districtes](#)

Sostre

Sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades (m²)

Període	Total	Sostre nou							Reforma i ampliació
		Total nou	Habitatge	Aparcament	Comercial	Oficines	Equip. i hotels	Indústries i altres	
2007	1.428.644	1.078.169	365.127	389.394	42.959	89.265	136.402	55.022	350.475
2008	1.515.786	1.035.077	221.496	313.071	40.059	184.889	177.909	97.653	480.709
2009	997.685	609.869	178.442	141.896	39.992	75.933	102.827	70.779	387.816
2010	753.522	552.653	131.985	138.570	30.094	63.295	131.002	57.709	200.869
2011	737.379	428.424	136.795	135.329	22.853	35.442	61.726	36.279	308.955
1r.tr.	200.916	98.995	20.408	24.753	3.802	27.792	12.546	9.695	101.921
2n.tr.	261.003	167.974	61.017	61.262	11.405	6.208	14.059	14.022	93.029
3r.tr.	49.273	18.188	7.906	3.443	3.115	196	286	3.243	31.085
4t.tr.	226.187	143.267	47.464	45.871	4.532	1.245	34.836	9.319	82.921
2012	524.516	226.675	63.196	66.993	10.139	5.614	67.282	13.451	297.840
1r.tr.	149.234	106.787	21.503	31.113	2.046	5.429	38.628	8.069	42.447
2n.tr.	154.621	24.116	10.030	3.596	887	153	7.876	1.574	130.505
3r.tr.	103.261	50.375	18.271	12.191	4.672	32	13.060	2.149	52.887
4t.tr.	117.400	45.398	13.392	20.093	2.534	0	7.719	1.660	72.002
2013	547.084	291.199	51.692	63.167	15.182	26.913	61.629	72.615	255.885
1r.tr.	160.903	120.087	7.589	23.940	4.381	0	15.907	68.269	40.816
2n.tr.	146.413	67.290	15.783	16.115	4.944	2.648	26.358	1.442	79.123
3r.tr.	134.232	81.480	13.483	19.511	4.987	24.265	18.669	563	52.753
4t.tr.	105.536	22.342	14.837	3.600	871	0	694	2.341	83.194
2014	632.452	319.188	93.190	104.403	21.359	20.505	54.576	25.154	313.264
1r.tr.	112.232	57.808	21.220	23.547	5.837	343	2.896	3.966	54.424
2n.tr.	147.436	83.555	19.438	30.287	1.955	0	31.396	478	63.881
3r.tr.	182.020	78.190	14.651	20.703	3.469	19.960	16.880	2.527	103.829
4t.tr.	190.764	99.634	37.880	29.867	10.098	202	3.404	18.183	91.130
2015	636.293	261.427	103.575	54.029	17.895	2.888	60.773	22.267	374.866
1r.tr.	99.242	42.132	24.558	6.331	3.669	2.019	4.759	795	57.110
2n.tr.	144.482	38.391	10.745	5.011	0	0	18.741	3.894	106.091
3r.tr.	201.532	62.511	29.958	15.383	6.217	0	9.351	1.603	139.021
4t.tr.	191.037	118.393	38.314	27.305	8.009	869	27.921	15.975	72.644

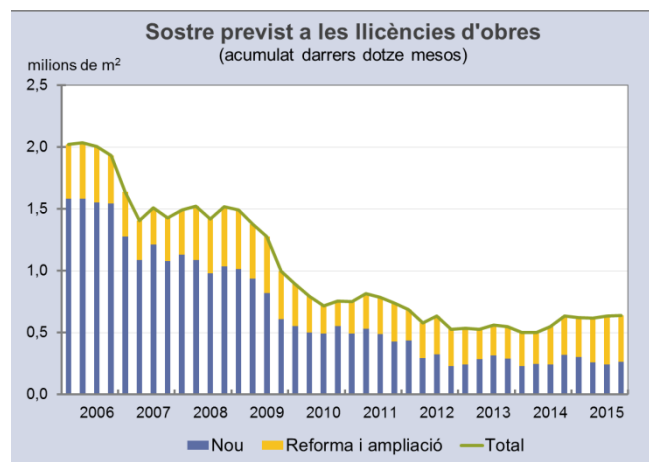
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Total	Nou	Ref. i ampl.
4t.tr.2015/4t.tr.2014	0,1	18,8	-20,3
2n.sem.2015/2n.sem.2014	5,3	1,7	8,6
2015/2014	0,6	-18,1	19,7
2014/2013	15,6	9,6	22,4

L'aparent canvi de tendència registrat per l'evolució del sostre nou previst a les llicències d'obres del bienni 2013-2014 ha perdut força durant la major part de 2015 i s'ha començat a recuperar durant el darrer trimestre de l'any. La superfície sotmesa a reforma/ampliació ha evolucionat de manera més consistent i estable.

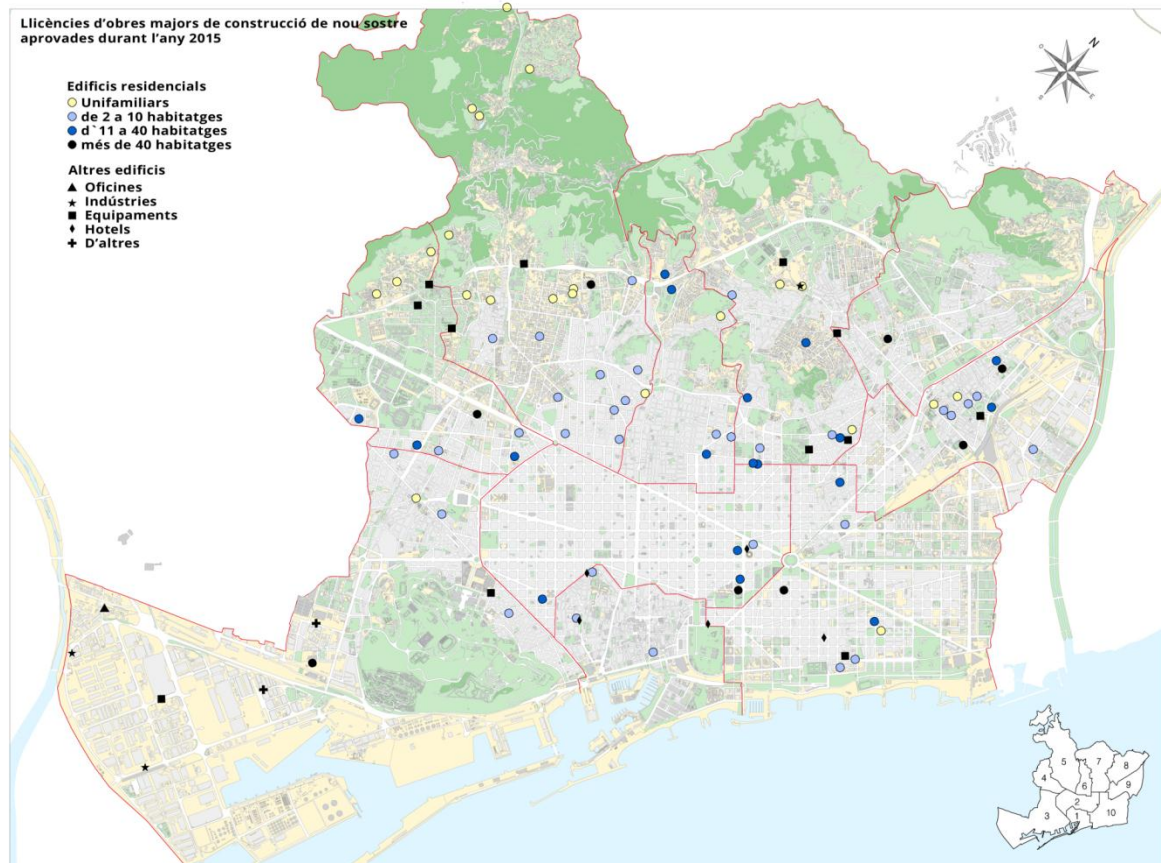
Durant la segona meitat de l'any passat l'Ajuntament de Barcelona va tramitar llicències d'obres majors que preveuen la construcció d'uns 180.000 m2 de superfície nova i la reforma/ampliació de més de 210.000 m2. Considerant el total anual, el predomini de la superfície a rehabilitar sobre la de nova construcció és força més accentuat. Una relació atípica en la història moderna de la ciutat. No tant perquè la superfície a reformar sigui especialment elevada –ja és comparable als volums de deu anys enrere- com perquè la nova continua sense allunyar-se dels mínims del bienni 2012-2013. És evident que s'ha produït una certa reactivació del mercat

immobiliari gràcies a la política expansiva del BCE i a la millora de les expectatives per a un percentatge creixent de la població. Però ni la recuperació de la demanda de sostre residencial és prou sòlida ni el sistema bancari que l'ha de finançar té tan poca memòria.

Del detall dels usos previstos de la superfície de nova construcció aprovada durant la segona meitat de 2015 en sobresurt la forta davallada de la destinada a oficines, mentre que augmenta la residencial i la destinada a equipaments i hotels. La resta d'usos mostra valors similars als d'un any abans. En termes anuals, al descens del sostre per a oficines s'hi afegeix el d'aparcaments.

Pel que fa a les llicències de reforma i ampliació, la concentració d'expedients aprovats durant la segona meitat de 2015 replica la d'un any abans, augmentant els volums d'obra prevista. El que s'ha de valorar és que al llarg de l'any passat es va aprovar la reforma/ampliació de gairebé 375.000 m2 de sostre, un volum anual desconegut d'ençà 2009.

Font: Elaborat per IdBC/IMI a partir de les dades de la Gerència d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona

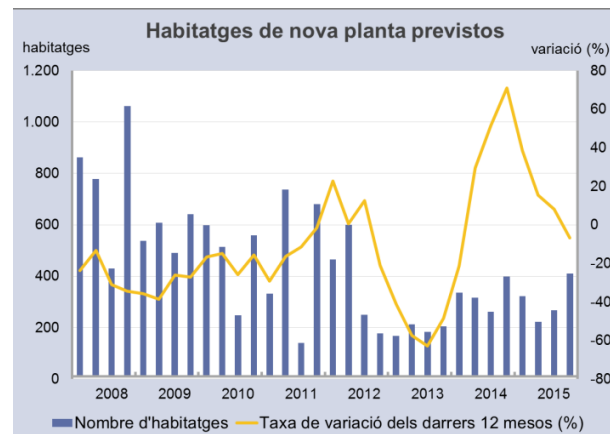
Habitatges i places d'aparcament

Habitatges i places d'aparcament

Període	Habitatges			Habitatge protegit	Places d'aparcament
	Total	Nou	Reforma i ampliació		
2008	4.648	3.132	1.516	1.143	9.904
2009	3.039	2.279	760	755	4.665
2010	2.593	1.921	672	829	4.431
2011	2.545	1.891	654	735	5.983
2012	2.015	1.492	523	162	2.649
2013	1.474	768	706	97	2.050
1r.tr.	459	167	292	21	763
2n.tr.	281	212	69	61	512
3r.tr.	347	184	163	0	568
4t.tr.	387	205	182	15	207
2014	1.773	1.314	459	252	2.679
1r.tr.	403	337	66	64	517
2n.tr.	464	317	147	90	585
3r.tr.	383	261	122	33	567
4t.tr.	523	399	124	65	1.010
2015	1.826	1.224	602	358	1.513
1r.tr.	371	322	49	126	234
2n.tr.	318	223	95	44	201
3r.tr.	532	268	264	0	455
4t.tr.	605	411	194	188	623

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència de Coordinació Territorial de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Habitatge		
	Total	Nou	Reforma i ampl.
4t.tr.2015/ 4t.tr.2014	15,7	3,0	56,5
2n.sem.2015/ 2n.sem.2014	25,5	2,9	86,2
2015/2014	3,0	-6,8	31,2
2014/2013	20,3	71,1	-35,0

I el nombre d'habitatges de nova construcció previstos a les llicències d'obres aprovades durant el segon semestre de 2015 supera lleument les xifres d'un any abans però no pot compensar el retrocés de la primera meitat de l'any. Sembla que el canvi de tendència de 2014 no tenia la consistència que aparentava. La situació és millor en el segment dels habitatges sotmesos a reforma, pressionat per la demanda de lloguer.

A l'hora de valorar la xifra de 1.314 habitatges de nova construcció previstos a les llicències aprovades al llarg de 2014 s'apuntava que el llarg procés d'ajustament que ha viscut la construcció residencial havia tocat fons i que podia ser el canvi de tendència esperat. Però també s'advertia que no es podien descartar alts i baixos a curt i mitjà termini. L'espera ha estat curta. Els 1.224 habitatges nous previstos a les llicències aprovades durant 2015 –un 6,8% menys que un any abans– capgiren la trajectòria alcista que aquesta variable havia iniciat a començament de 2014.

Malgrat els baixos tipus d'interès, la demanda solvent d'habitatge nou és i continuarà sent escassa mentre el creixement de l'economia no es tradueixi en una millora més sòlida i sostinguda del mercat de treball. El fet que l'accés al crèdit bancari ja no sigui una quimera tot i que continua sent molt selectiu, ha d'incidir en l'ampliació i mobilització d'aquest segment de la demanda d'habitatge. En conseqüència, que l'oferta disponible de sostre residencial nou a la ciutat sigui escassa i, en alguns barris inexistent, juga a favor d'un augment progressiu de la construcció de nous habitatges. De ben segur que serà un procés llarg, però les dades del darrer bienni segurament formaran part de la base sobre la que s'ha d'assentar la recuperació de la construcció residencial a Barcelona.

El segment de la reforma i ampliació ha tancat el segon semestre de 2015 amb un increment molt notable que ha interromput la trajectòria negativa d'un any abans. És un primer pas en l'intent de recuperar els volums d'abans de la crisi i que de moment passa per consolidar els del quinquenni 2009-2013. Millorar la salut del parc residencial de la ciutat requereix una dotació anual, tant d'habitatge nou com reformat, força més elevada que la dels darrers quatre anys.

Sostre per districtes

Distribució territorial del sostre total previst a les llicències d'obres aprovades (m2)

2015								
Districte	Residencial	Aparcament	Comercial	Oficines	Equipaments	Hotels	Indústria i altres	Total
1. Ciutat Vella	34.827	818	10.477	1.849	2.546	20.022	10.412	80.952
2. Eixample	46.060	15.015	12.859	11.836	147	31.987	9.424	127.329
3. Sants-Montjuïc	15.511	2.265	2.066	1.112	7.575	0	20.612	49.141
4. Les Corts	19.452	10.185	2.130	777	6.500	0	1.807	40.851
5. Sarrià-Sant Gervasi	25.965	8.199	2	417	14.323	0	8.315	57.221
6. Gràcia	13.693	2.625	482	1.516	1.101	2.602	3.898	25.917
7. Horta-Guinardó	18.163	9.621	7.600	39	19.983	295	4.083	59.785
8. Nou Barris	10.471	6.036	4.760	0	463	0	367	22.096
9. Sant Andreu	19.894	11.254	4.855	2.019	8.320	0	4.358	50.700
10. Sant Martí	32.453	9.849	56.370	0	4.100	15.651	3.876	122.300
Barcelona	236.488	75.868	101.602	19.566	65.058	70.557	67.154	636.293
2014								
Districte	Residencial	Aparcament	Comercial	Oficines	Equipaments	Hotels	Indústria i altres	Total
1. Ciutat Vella	28.192	2.498	6.423	425	6.048	24.058	8.528	76.173
2. Eixample	44.880	20.232	11.102	4.829	10.378	53.410	10.755	155.585
3. Sants-Montjuïc	23.244	53.581	7.203	123	464	4.058	21.455	110.129
4. Les Corts	15.559	8.428	2.877	6.121	6.039	0	1.993	41.017
5. Sarrià-Sant Gervasi	35.550	11.799	186	691	2.338	1.958	3.537	56.060
6. Gràcia	9.399	5.902	1.147	101	0	1.856	1.219	19.624
7. Horta-Guinardó	11.658	10.190	2.853	311	4.595	333	1.634	31.574
8. Nou Barris	877	2.647	219	0	0	0	58	3.801
9. Sant Andreu	17.536	11.963	2.064	56	8.226	0	357	40.202
10. Sant Martí	23.564	19.577	7.161	24.466	11.577	6.944	4.999	98.287
Barcelona	210.460	146.817	41.236	37.124	49.666	92.618	54.533	632.452

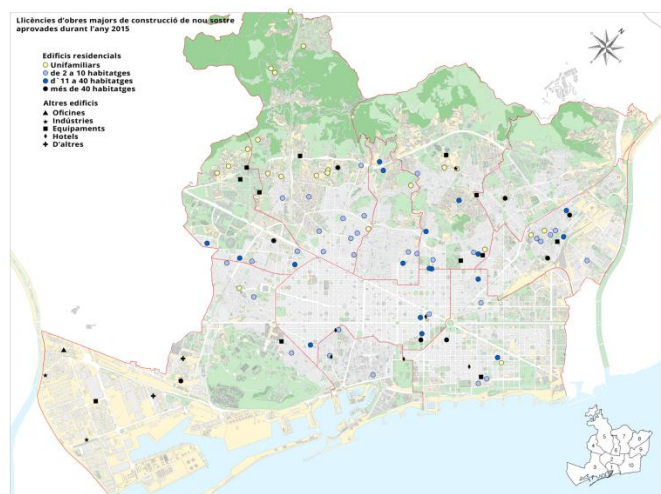
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Gerència d'Ecologia Urbana

Tres districtes concentren poc més de la meitat del volum d'obra a construir o reformar durant 2015. Una polarització menys acusada que la d'un any abans amb un volum d'obra pràcticament idèntic. També s'ha reduït la concentració per usos.

Els usos residencials i comercials —el darrer segment és nodreix bàsicament de sostre reformat— acaparen més de la meitat de la superfície prevista a les llicències d'obres aprovades. Una concentració que un any abans la protagonitzaven els usos residencials i els aparcaments. La resta d'usos, amb l'excepció del sostre per a oficines, tanquen 2015 amb un repartiment força equilibrat del 43% del sostre que no acaparen els dos usos

dominants i el d'oficines, relegat a una posició residual per l'impuls de la demanda de sostre hotel·ler i similars.

Pel que fa a la distribució territorial del sostre previst a les llicències amb independència del seu ús, els dos districtes més beneficiats, amb gairebé el 40% del total, són l'Eixample i Sant Martí. Els usos residencials i hotelers en el primer cas i els comercials en el segon, expliquen aquesta concentració. Ciutat Vella es situa en tercera posició recolzant-se en els mateixos sectors que l'Eixample. A la cua, com ja va sent habitual, el districte de Nou Barris i, molt a prop, Gràcia. Entre els dos acaparen un escàs 7,5% del total. Els separa però, una distribució per usos notablement diferent.

Font: Elaborat per IDBC/IMI a partir de les dades de la Gerència d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona

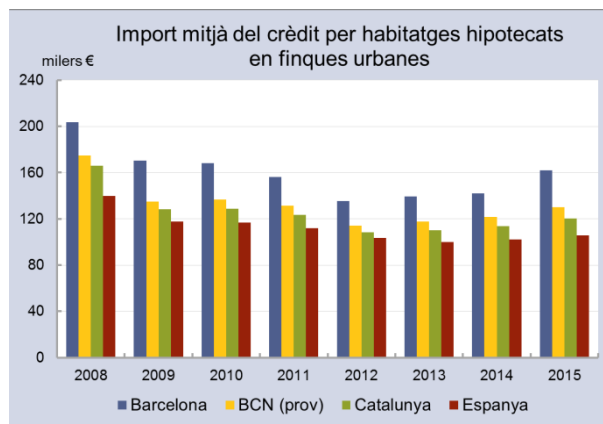
Finançament i crèdit hipotecari

Habitatges hipotecats en finques urbanes

Període	Nombre d'hipoteques			
	Barcelona	BCN (prov)	Catalunya	Espanya
2008	17.790	81.783	119.315	836.419
2009	13.989	61.886	93.902	653.173
2010	16.935	63.827	92.494	605.172
2011	11.659	43.752	63.584	409.337
2012	7.775	28.302	42.632	274.715
2013	5.983	20.015	29.690	197.641
1r.tr.	1.934	6.785	9.817	65.914
2n.tr.	1.469	5.279	7.785	49.981
3r.tr.	1.389	4.095	6.329	40.780
4t.tr.	1.191	3.856	5.759	40.966
2014	6.418	21.626	30.261	202.954
1r.tr.	1.591	5.174	7.532	50.509
2n.tr.	1.640	5.618	7.724	50.426
3r.tr.	1.592	5.576	7.704	52.470
4t.tr.	1.595	5.258	7.301	49.549
2015	8.543	27.756	38.583	244.827
1r.tr.	2.408	7.328	10.108	62.017
2n.tr.	1.820	6.519	9.016	60.043
3r.tr.	1.934	6.892	9.706	64.963
4t.tr.	2.381	7.017	9.753	57.804

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Registre de la Propietat publicades per l'INE i pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variacions (%)	Nombre d'hipoteques			
	Barcelona	BCN (prov)	Catalunya	Espanya
4t.tr. 2015/4t.tr.2014	49,3	33,5	33,6	16,7
2015/2014	33,1	28,3	27,5	20,6
2014/2013	7,3	8,0	1,9	2,7
	Import mitjà del crèdit			
	Barcelona	BCN (prov)	Catalunya	Espanya
4t.tr. 2015/4t.tr.2014	14,1	14,3	11,6	5,5
2015/2014	13,9	7,0	5,8	3,7
2014/2013	2,1	3,6	3,7	2,3

El mercat hipotecari consolida el 2015 la recuperació iniciada un any abans amb un augment del nombre de transaccions realitzades i de l'import mitjà dels crèdits signats en un entorn de tipus extraordinàriament baixos i de renovar interès de la banca en el finançament en habitatge.

La recuperació de l'activitat econòmica, del mercat laboral, de la confiança de les famílies i del mercat immobiliari té el corresponent reflex en els indicadors relacionats amb el crèdit hipotecari. Les hipoteques contractades per l'adquisició d'un habitatge han registrat a Barcelona el segon augment consecutiu anual després de tres anys de davallades. L'augment registrat, del 33,1%, supera de molt el registrat l'any anterior –un 7,3%–, i és força més alt que els registrats a la província de Barcelona, a Catalunya i a Espanya. Tot i això, el volum global d'hipoteques signades (poc més de 8.500) suposa més o menys la meitat de les signades durant el pic alcista, assolit el 2008.

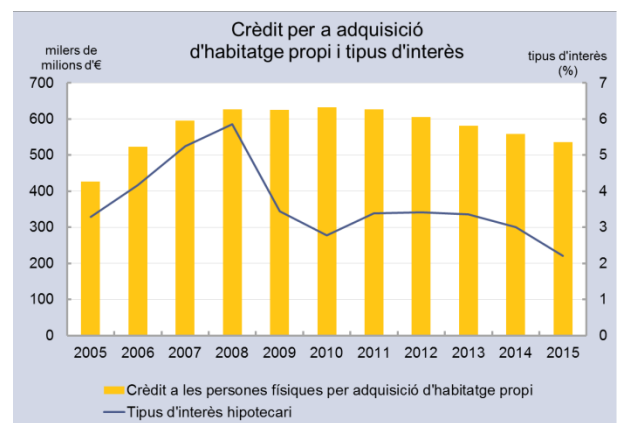
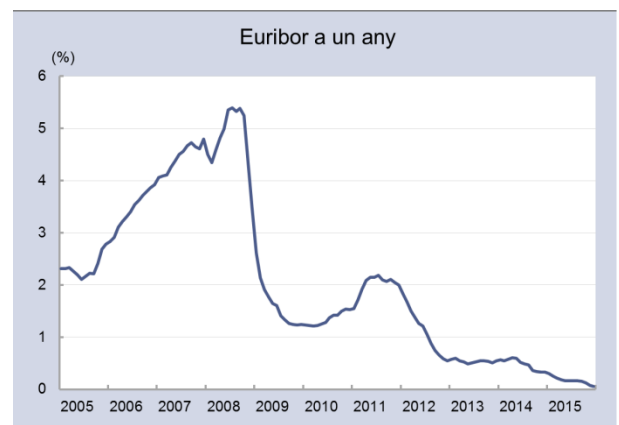
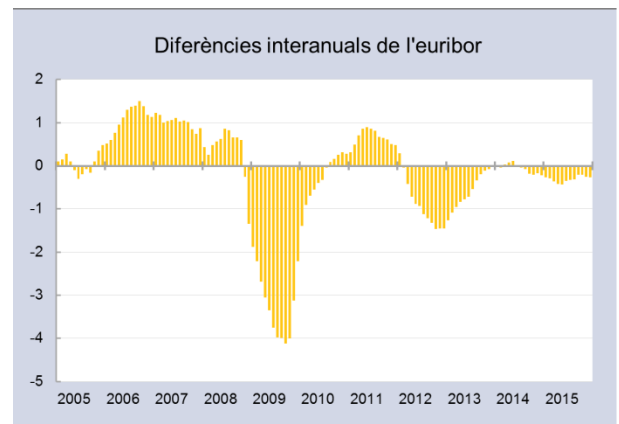
L'import mitjà dels crèdits signats també dona fe del gir a l'alça dels preus. El lleu repunt a l'alça del 2013 es va estendre al 2014 (tots dos amb alces al voltant del 2%) i ha donat pas a un augment força més important el 2015 (del 13,9%) fins a situar-se en una mitjana anual el 2015 de 161.800€. Es tracta de la xifra més alta dels darrers sis anys i se situa un 35% per sobre de la de Catalunya i un 53% per sobre de la d'Espanya.

El revifament de la demanda i de l'atenció de la banca al client hipotecari s'alien amb el fort descens del tipus d'interès per impulsar la concessió de nous crèdits hipotecaris.

La tendència descendent de l'euríbor a un any (l'interès que s'utilitza de forma majoritària per a revisar les hipoteques a tipus variable a Espanya) ha continuat en els primers mesos de 2016 fins a situar-se per primer cop en terreny negatiu. Aquest descens va en paral·lel a les mesures d'estímul monetari impulsades pel BCE orientades a dinamitzar l'economia estimulando el consum d'empreses i famílies. És en aquest escenari on la banca ha tornat a fixar-se en el finançament de l'habitatge: força en el comprador final, menys en la promotor i gairebé gens en la promoció d'habitatges de lloguer.

Per a la demanda de primer habitatge en àrees urbanes, com és el cas de Barcelona, els tipus baixos actuen com a primer factor d'atracció i que per a la banca guanya atractiu quan es combina amb la venda d'altres productes financers que acostumen a tenir marges més elevats (com assegurances, domiciliació de la nòmina o targetes de crèdit).

Des del punt de vista del comprador (que no sempre necessita finançament aliè), els darrers temps han aportat un perfil molt divers, molt més que abans de la crisi. Actualment, a Barcelona la demanda d'habitatge la conformen famílies més o menys tradicionals (incloent unitats de convivència sense nucli) que cerquen un habitatge principal, d'altres residents amb bona salut econòmica que davant de la situació dels mercats financers opten per invertir en habitatge (a qualsevol zona de la ciutat i, en molt casos, per a destinar-los al lloguer), i, per últim, inversors estrangers, i no exclusivament amb perfil de luxe ni circumscrit als eixos de més nivell econòmic de la ciutat.

Mercat de treball

La consolidació de la trajectòria descendent de l'atur i de l'augment del nombre d'ocupats –amb sobre abundància de contractes temporals de curta durada- són els puntals que recolzen la trajectòria expansiva del mercat de treball barceloní a començament de 2015.

La revisió dels resultats de l'EPA a partir de les dades del Cens de Població de 2011 no alteren la tendència descendent del nombre de residents actius com a conseqüència bàsicament de la pèrdua de població en edat de treballar. Alhora, en les fonts estadístiques registrals es constata una millora sostinguda de l'atur i una tendència lleument alcista del nombre d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social. La síntesi podria ser que el mercat laboral de la ciutat i entorn metropolità s'ha començat a estabilitzar a costa de prescindir d'una part dels seus actius potencials, si més no puntualment, i a base de contractes de treball de molt curta durada tot i l'augment de la contractació indefinida.

Dades i anàlisi

- Població activa i ocupada
 - Evolució de la població activa
 - Evolució de la població ocupada
 - Taxes d'atur
- Llocs de treball
 - Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social
 - Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social
 - Distribució sectorial dels ocupats
 - Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona
 - Ocupació en el sector terciari a Barcelona
 - Treballadors estrangers a la Seguretat Social
- Contractació laboral
 - Contractes segons tipologia i sexe
- Atur registrat
 - Evolució de l'atur registrat
 - Atur registrat per trams d'edat
 - Atur registrat per sectors econòmics
 - Població estrangera a l'atur registrat

Població activa i ocupada

Els resultats de l'EPA continuen reflectint una situació ambivalent: es consolida l'augment de l'ocupació i el descens de l'atur alhora que la població activa tot just es comença a estabilitzar.

Segons aquesta font, la recuperació del mercat laboral metropolità no és homogènia. Es mantenen diferències notables de comportament entre la ciutat central i l'entorn metropolità en el detall per sexes.

L'evolució de la població ocupada a l'entorn metropolità i a la resta de Catalunya mostra una recuperació aparentment sòlida després de sis anys de forta contracció. En el cas de Barcelona, aquest canvi de signe s'ha fet esperar però ja s'ha produït després de gairebé tres anys consecutius de caiguda. Ja sigui per raons metodològiques o mostrals, els resultats de l'EPA no acaben d'oferir una imatge ajustada a la realitat del mercat laboral barceloní que transmeten altres fonts registrals.

Dades i anàlisi

- [Evolució de la població activa](#)
- [Evolució de la població ocupada](#)
- [Taxes d'atur](#)

Evolució de la població activa

Evolució de la població activa (milers)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2008	846,6	445,6	401,0	2.918,5	3.957,4
4t.tr.2009	858,0	454,0	404,0	2.895,9	3.903,8
4t.tr.2010	841,2	449,5	391,7	2.920,1	3.947,5
4t.tr.2011	853,2	451,0	402,2	2.910,7	3.940,6
4t.tr.2012	850,5	439,3	411,2	2.874,3	3.887,7
1r.tr.2013	836,6	433,9	402,7	2.865,8	3.882,2
2n.tr.2013	822,8	420,2	402,6	2.817,6	3.849,7
3r.tr.2013	830,4	425,5	404,9	2.834,9	3.881,1
4t.tr.2013	820,0	413,2	406,8	2.816,4	3.838,3
1r.tr.2014	811,7	412,1	399,6	2.808,7	3.800,9
2n.tr.2014	794,7	395,8	398,9	2.790,7	3.810,4
3r.tr.2014	793,1	391,4	401,7	2.774,0	3.800,8
4t.tr.2014	806,1	399,9	406,2	2.796,2	3.804,6
1r.tr.2015	780,0	387,9	392,1	2.769,9	3.781,3
2n.tr.2015	784,8	385,9	398,9	2.788,9	3.801,2
3r.tr.2015	779,4	388,8	390,6	2.753,0	3.770,4
4t.tr.2015	784,4	399,0	385,4	2.771,8	3.770,5

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Variació (%)	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.15/4t.tr.14	-2,7	-0,2	-5,1	-0,9	-0,9
4t.tr.14/4t.tr.13	-1,7	-3,2	-0,1	-0,7	-0,9
4t.tr.13/4t.tr.12	-3,6	-5,9	-1,1	-2,0	-1,3

La població activa barcelonina acumula quatre anys consecutius a la baixa. La progressiva estabilització del segment masculí sembla avançar un canvi de tendència que sembla especialment imminent a l'entorn metropolità.

A banda de la pèrdua d'un percentatge significatiu de llocs de treball durant el quinquenni 2008-2013 i de les condicions escassament atractives que des de fa anys ofereix el mercat laboral metropolità – en això no hi ha diferències amb la resta del país-, una de les raons de fons de la persistent pèrdua de residents laboralment actius és el descens sostingut de la població de 16 anys i més. Segons l'INE, l'estabilització d'aquest segment de la població durant 2015 pot ajudar a explicar que la dinàmica contractiva de la població activa hagi tocat fons i estigui a punt de canviar de signe.

En paral·lel al descens del nombre d'actius, els resultats de les darreres enquestes de població activa (EPA) mostren que la capital ha perdut la preeminència que tradicionalment ostentava derivada d'unes taxes d'activitat més elevades que les de la resta del territori. Així, en els darrers sis anys la capital ha perdut prop del nou per cent de la seva població activa i el conjunt de Catalunya només la meitat d'aquest percentatge durant el darrer quinquenni.

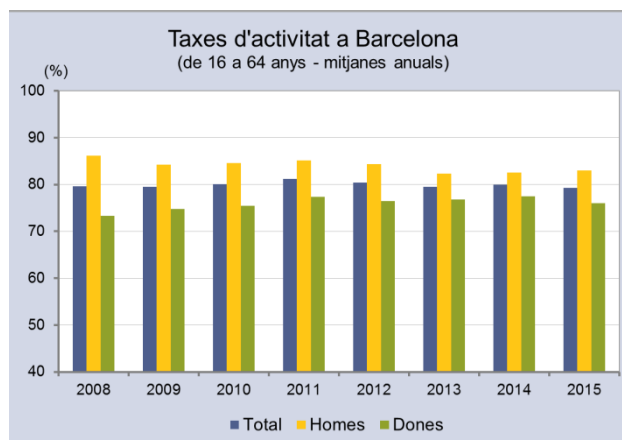
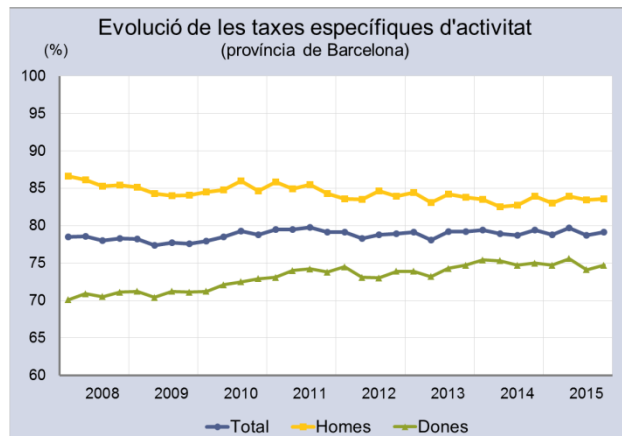
Una ullada a l'evolució per sexes mostra que es comença a corregir la tendència difícil d'explicar que desprenien aquestes dades des de fa uns quants anys. Segons l'EPA, la pèrdua d'actius corresponent a 2015 s'ha concentrat gairebé en exclusiva en el col·lectiu femení. Un canvi sensible en comparació amb l'evolució dels anys precedents i relativament assimilable a l'evolució que es produeix a la resta del país.

Taxes d'activitat (%)

Període	Barcelona	Província	Catalunya
4t.tr.2008	79,5	78,3	78,5
4t.tr.2009	79,7	77,6	77,5
4t.tr.2010	79,9	78,8	78,5
4t.tr.2011	80,2	79,1	78,7
4t.tr.2012	80,1	78,9	78,6
1r.tr.2013	81,1	79,1	78,9
2n.tr.2013	78,8	78,1	78,6
3r.tr.2013	79,2	79,2	79,7
4t.tr.2013	79,0	79,2	79,2
1r.tr.2014	79,5	79,4	78,8
2n.tr.2014	79,7	78,9	79,1
3r.tr.2014	79,5	78,7	79,0
4t.tr.2014	80,9	79,4	79,1
1r.tr.2015	79,0	78,8	78,7
2n.tr.2015	79,3	79,7	79,4
3r.tr.2015	79,1	78,7	78,9
4t.tr.2015	79,8	79,1	78,7

Nota. Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Evolució de la població ocupada

Evolució de la població ocupada (milers)

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2008	778,7	411,9	366,8	2.586,7	3.492,4
4t.tr.2009	729,4	382,8	346,6	2.408,0	3.243,9
4t.tr.2010	707,7	365,5	342,2	2.401,4	3.242,3
4t.tr.2011	710,1	371,6	338,5	2.326,7	3.136,6
4t.tr.2012	692,6	346,8	345,8	2.183,9	2.962,1
1r.tr.2013	685,6	348,2	337,4	2.167,3	2.933,2
2n.tr.2013	673,8	340,7	333,1	2.149,4	2.940,6
3r.tr.2013	681,8	344,8	337,0	2.183,5	3.005,7
4t.tr.2013	680,6	344,0	336,6	2.214,1	2.998,8
1r.tr.2014	659,8	332,0	327,8	2.202,7	2.960,7
2n.tr.2014	659,5	327,6	331,9	2.240,3	3.040,0
3r.tr.2014	665,8	331,6	334,2	2.243,9	3.074,8
4t.tr.2014	674,9	337,1	337,8	2.251,0	3.048,1
1r.tr.2015	663,9	328,4	335,5	2.227,5	3.023,2
2n.tr.2015	676,9	338,9	338,0	2.259,8	3.075,0
3r.tr.2015	671,2	337,5	333,7	2.278,3	3.110,9
4t.tr.2015	681,4	349,7	331,7	2.296,6	3.101,9

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Taxes d'ocupació (%)

Període	Barcelona	Barcelona Província	Catalunya
4t.tr.2008	73,1	69,4	69,2
4t.tr.2009	67,6	64,5	64,3
4t.tr.2010	67,0	64,7	64,4
4t.tr.2011	66,5	63,1	62,5
4t.tr.2012	65,1	59,8	59,7
1r.tr.2013	66,4	59,8	59,5
2n.tr.2013	64,5	59,5	59,9
3r.tr.2013	64,9	60,9	61,6
4t.tr.2013	65,4	62,2	61,7
1r.tr.2014	64,5	62,2	61,3
2n.tr.2014	65,9	63,2	63,0
3r.tr.2014	66,6	63,6	63,8
4t.tr.2014	67,6	63,9	63,3
1r.tr.2015	67,2	63,3	62,9
2n.tr.2015	68,3	64,5	64,1
3r.tr.2015	67,9	65,1	65,0
4t.tr.2015	69,2	65,4	64,7

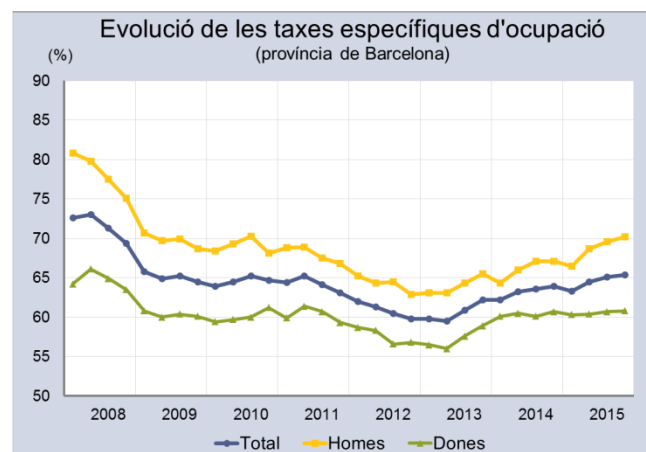
Nota. Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.15/4t.tr.14	1,0	3,7	-1,8	2,0	1,8
4t.tr.14/4t.tr.13	-0,8	-2,0	0,4	1,7	1,6
4t.tr.13/4t.tr.12	-1,7	-0,8	-2,7	1,4	1,2

Amb més d'un any de retard en relació amb la resta del país, els resultats de l'EPA certifiquen el canvi de tendència del nombre de barcelonins ocupats. Una tendència alcista que altres variables –registrals- del mercat laboral la presenten més consolidada i ferma.

L'evolució del nombre de barcelonins ocupats durant el darrer trimestre de 2015 reforça la trajectòria lleument alcista encetada a començament d'any i permet recuperar els volums d'ocupació de dos anys abans. En línia amb l'evolució de la població activa, Barcelona creix amb menys intensitat que la resta de Catalunya en nombre d'ocupats. I el mateix es pot dir de Catalunya en comparació amb la resta d'Espanya. La sorprenent evolució per sexes en el cas de la capital aconsella ajornar qualsevol anàlisi a la disponibilitat de més dades. Les taxes d'ocupació segueixen recuperant-se pel doble efecte de l'augment del nombre d'ocupats i el persistent retrocés de la població activa.

Taxes d'atur

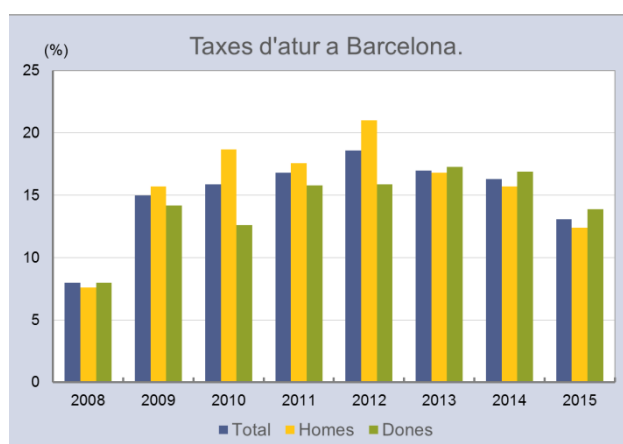
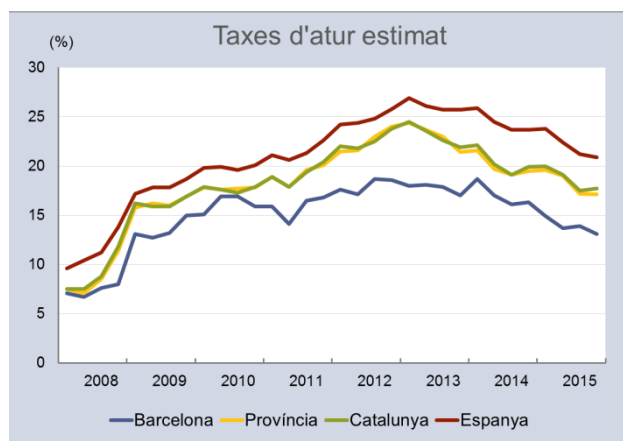
Evolució de les taxes d'atur

Període	Barcelona			Província	Catalunya
	Total	Homes	Dones	Total	Total
4t.tr.2008	8,0	7,6	8,5	11,4	11,8
4t.tr.2009	15,0	15,7	14,2	16,9	16,9
4t.tr.2010	15,9	18,7	12,6	17,8	17,9
4t.tr.2011	16,8	17,6	15,8	20,1	20,4
4t.tr.2012	18,6	21,0	15,9	24,0	23,8
1r.tr.2013	18,0	19,8	16,2	24,4	24,5
2n.tr.2013	18,1	18,9	17,3	23,7	23,6
3r.tr.2013	17,9	19,0	16,8	23,0	22,6
4t.tr.2013	17,0	16,8	17,3	21,4	21,9
1r.tr.2014	18,7	19,4	18,0	21,6	22,1
2n.tr.2014	17,0	17,2	16,8	19,7	20,2
3r.tr.2014	16,1	15,3	16,8	19,1	19,1
4t.tr.2014	16,3	15,7	16,9	19,5	19,9
1r.tr.2015	14,9	15,3	14,4	19,6	20,0
2n.tr.2015	13,7	12,2	15,3	19,0	19,1
3r.tr.2015	13,9	13,2	14,6	17,2	17,5
4t.tr.2015	13,1	12,4	13,9	17,1	17,7

Font: INE i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Segons l'EPA, el nombre d'actius desocupats ha caigut amb força a Barcelona durant el darrer trimestre de 2015. En conseqüència, la taxa d'atur accentua la tendència baixista iniciada a principi de 2013.

Els resultats del darrer trimestre de l'any passat recuperen la trajectòria notablement baixista del nombre d'aturats del primer semestre i s'acosta a la cota dels cent mil. La pèrdua de població activa ja no és l'únic factor explicatiu. Serveix, això sí, per explicar que a la capital el nombre d'aturats s'hagi reduït a un ritme que supera el vint per cent, pràcticament el doble que a la resta del país. Pel que fa a les taxes d'atur, es manté la tendència descendent a tots els àmbits considerats i l'accentuació observada a la de Barcelona respon a l'esmentada intensitat de la reducció del nombre d'aturats.

Llocs de treball

Els registres d'afiliats la Seguretat Social confirmen que després de l'estabilització del nombre d'ocupats detectada a final de 2013 s'ha consolidat una trajectòria lleument expansiva.

Si bé algunes variacions mensuals al llarg de 2014 s'han vist condicionades per la pèrdua de llocs de treball de temporada, el fons a mitjan 2015 és més ferm que un any enrere com posen de relleu les corresponents variacions interanuals. Fins i tot ho és prou com per forçar un canvi de signe de l'evolució del cens empresarial. Es tracta de canvis de tendència amb un punt feble important com és la precarietat d'una bona part dels nous llocs de treball i amb el mèrit d'haver reeixit malgrat les dificultats per accedir a nou finançament que han hagut d'afrontar la major part de les empreses.

Dades i anàlisi

- [Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social](#)
- [Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social](#)
- [Distribució sectorial dels ocupats](#)
- [Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona](#)
- [Ocupació en el sector terciari a Barcelona](#)
- [Treballadors estrangers a la Seguretat Social](#)

Treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social

Treballadors afiliats a la Seguretat Social

Període	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
ds.2009	880.584	1.764.791	2.453.538	115.972	343.301	547.653	1.021.974	2.176.854	3.099.878
ds.2010	874.976	1.756.551	2.439.995	114.151	337.936	537.418	1.015.007	2.162.100	3.086.563
ds.2011	853.132	1.703.524	2.354.893	112.678	333.863	529.592	992.231	2.109.900	3.001.447
ds.2012	824.745	1.634.128	2.255.410	110.485	327.014	519.167	969.093	2.026.840	2.875.276
ds.2013	825.858	1.624.056	2.244.734	111.055	328.514	520.935	970.825	2.012.786	2.862.396
mç.2014	829.712	1.635.843	2.258.687	111.420	329.413	522.366	975.375	2.031.687	2.876.131
jn.2014	834.700	1.655.062	2.330.090	112.896	333.331	530.587	982.030	2.060.730	2.965.013
st.2014	831.615	1.656.015	2.306.066	112.542	332.273	529.374	978.166	2.056.116	2.935.419
ds.2014	844.725	1.678.911	2.314.940	114.668	336.736	532.740	993.512	2.073.830	2.944.870
mç.2015	853.292	1.696.639	2.353.161	114.936	337.449	534.450	1.002.499	2.097.770	2.982.867
jn.2015	864.245	1.721.290	2.423.454	116.074	340.801	541.579	1.014.838	2.133.662	3.066.991
st.2015	858.776	1.724.324	2.397.212	115.246	338.521	538.112	1.007.911	2.130.834	3.034.378
ds.2015	876.369	1.750.321	2.415.835	116.998	341.820	539.989	1.027.455	2.151.160	3.049.552
mç.2016	881.354	1.768.018	2.453.098	117.102	341.887	541.477	1.033.037	2.171.760	3.088.043

Nota: Les dades del Total afiliats corresponents a la RMB són estimacions pròpies. Les del darrer període de la RMB són provisionals.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat i de la Seguridad Social.

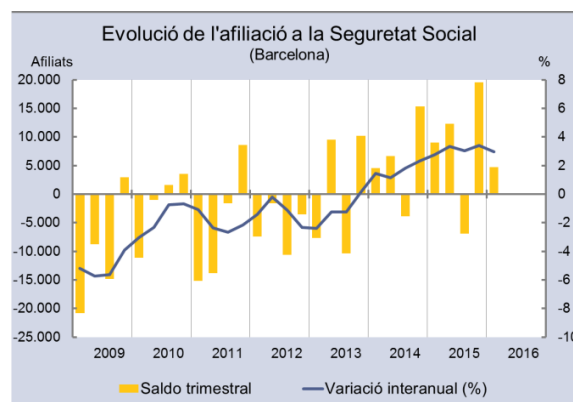
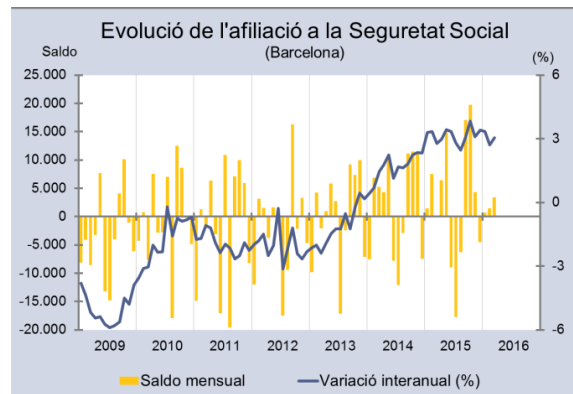
Variació (%)	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
mç.16/mç.15	3,3	4,2	4,2	1,9	1,3	1,3	3,0	3,5	3,5
ds.15/ds.14	3,7	4,3	4,4	2,0	1,5	1,4	3,4	3,7	3,6
ds.14/ds.13	2,3	3,4	3,1	3,3	2,5	2,3	2,3	3,0	2,9

El ritme de creixement del nombre d'ocupats es modera lleument. Una evolució fins a cert punt previsible després d'un bienni de recuperació recolzada en una conjuntura econòmica singular i molt propícia.

Per segon any consecutiu els saldos mensuals del primer trimestre d'enguany han estat positius, compensant àmpliament la contracció estacional del darrer mes de 2015. Són gairebé dos anys i mig de creixement interanual ininterromput que ha permès recuperar els volums d'ocupació de set anys enrere, que equival a poc més de la meitat del nombre de llocs de treball perduts durant el període 2008-2013. D'altra banda, d'ençà començament d'any s'observa un lleu alentiment del ritme de creixement del nombre d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social. Una tendència que previsiblement s'anirà imposant al llarg d'enguany si s'acaben confirmant les previsions que plantegen un cert estancament del ritme de creixement econòmic mundial i més concretament de la UE.

Els factors externs i extraordinaris que han accelerat el creixement de l'economia barcelonina, i per extensió la catalana i l'espanyola, han esgotat una bona part del seu recorregut. Ni els tipus d'interès ni el preu del petroli i altres primeres matèries mantindran les trajectòries baixistes d'un any abans. Molt probablement es mantindran baixos però difícilment continuaran baixant. En conseqüència, el seu impacte sobre la demanda interna serà més limitat que en el passat recent. D'altra banda, la necessitat de contenir el dèficit públic pot incidir igualment en un menor creixement agregat de l'economia espanyola. La revisió a la baixa de les projeccions oficials per al bienni 2016-2017 va en aquest sentit.

Pel que fa a l'entorn metropolità i la resta de Catalunya, l'augment dels darrers dotze mesos ha continuat sent més intens que a la capital. Uns ritmes de creixement que tant poden anunciar un creixement de l'economia més intens del previst com un increment de la proporció de llocs de treball que no són a jornada completa. Que en aquesta fase de recuperació dels volums d'ocupació l'entorn metropolità i el conjunt de Catalunya registrin un dinamisme més acusat que la capital probablement s'explica per la conjuntura expansiva que actualment caracteritza l'activitat industrial i la constructora a més d'una bona part dels serveis a les empreses. En conseqüència, es tracta d'un diferencial de creixement imputable a estructures productives i a impactes de la darrera crisi lleument diferents.

Empreses en situació d'alta a la Seguretat Social

Comptes de cotització per nombre de treballadors

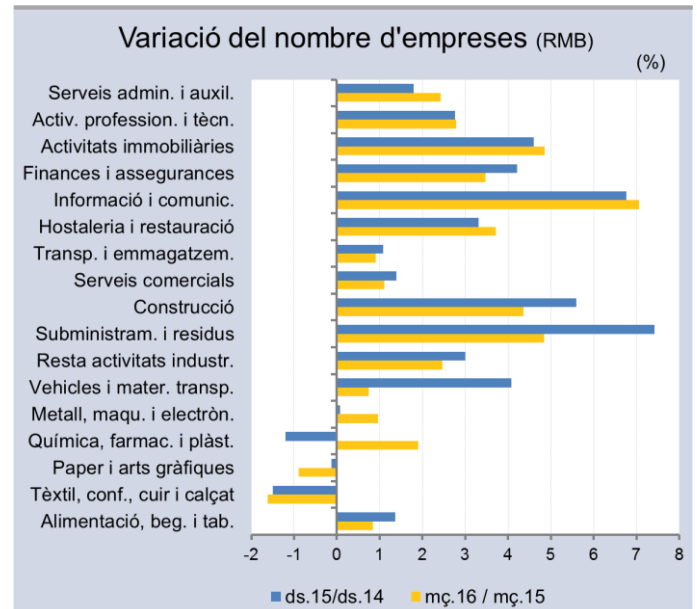
Període	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Total	1-5	6-50	51-500	>500	Total	1-5	6-50	51-500	>500
ds.2009	73.524	55.722	15.541	2.082	179	167.155	125.134	37.276	4.441	304
ds.2010	72.124	54.715	15.110	2.110	189	163.859	122.867	36.250	4.416	326
ds.2011	72.013	54.973	14.867	1.981	192	162.231	122.590	35.075	4.250	316
ds.2012	70.003	53.572	14.324	1.922	185	156.486	118.857	33.247	4.076	306
mç.2013	69.414	53.169	14.163	1.900	182	155.240	117.850	33.046	4.045	299
mç.2014	70.372	53.913	14.356	1.921	182	156.859	119.212	33.238	4.106	303
jn.2014	70.903	54.311	14.475	1.936	181	159.147	120.772	33.947	4.126	302
st.2014	70.259	53.792	14.354	1.929	184	157.789	119.828	33.488	4.165	308
ds.2014	71.573	54.807	14.618	1.960	188	160.163	121.647	33.999	4.207	310
mç.2015	71.951	55.010	14.785	1.970	186	161.294	122.166	34.569	4.249	310
jn.2015	72.722	55.469	15.074	1.991	188	163.727	123.580	35.531	4.303	313
st.2015	71.719	54.600	14.942	1.993	184	162.705	122.820	35.238	4.334	313
ds.2015	72.846	55.326	15.316	2.011	193	164.064	123.576	35.809	4.355	324
mç.2016	73.234	55.550	15.455	2.037	192	165.096	123.935	36.426	4.409	326

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Total	1-5	6-50	51-500	>500	Total	1-5	6-50	51-500	>500
mç.16/mç.15	1,8	1,0	4,5	3,4	3,2	2,4	1,4	5,4	3,8	5,2
ds.14/ds.13	1,8	1,6	2,5	2,0	3,3	2,9	2,7	3,3	3,6	3,7
ds.13/ds.12	0,4	0,7	-0,5	0,0	-1,6	-0,5	-0,4	-1,0	-0,4	-2,3

El nombre d'empreses amb ocupació assalariada manté un ritme de creixement moderat però relativament ferm. Una tendència liderada, un trimestre més, per l'entorn metropolità.

Segons els registres de la Seguretat Social, el teixit productiu de Barcelona està format per poc més de 73.000 empreses actives amb algun treballador assalariat en plantilla. Gairebé 1.300 més que un any abans i la xifra més elevada dels darrers sis anys. Una magnitud que equival a un 1,8% d'augment interanual i que dona continuïtat a la tendència expansiva iniciada a final de 2013, després de gairebé sis anys de descens continuat a una taxa anual mitjana del dos per cent. A la resta de la regió metropolitana, amb un cens de gairebé 92.000 empreses, el creixement interanual s'acosta al tres per cent. Valors que, en conjunt, confirmen la solidesa dels senyals alcistes que es van imposant en el teixit empresarial de la regió metropolitana. Una evolució liderada per la major part del terciari i la construcció, a més d'una àmplia presència de sectors industrials i que no fa diferències en funció de la grandària de les empreses tot i que el segment de les petites amb més de sis treballadors és el que registra el creixement relatiu més intens.

Distribució sectorial dels ocupats

Distribució sectorial dels afiliats en alta a la Seguretat Social (Règim General i Autònoms)

Període	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis
ds.2009	444	76.717	14.503	52.544	852.348	4.517	307.634	20.643	162.573	1.612.725
ds.2010	417	72.739	12.843	46.177	856.951	4.482	294.208	20.130	144.941	1.630.726
ds.2011	387	69.008	12.682	38.595	845.138	4.218	282.889	19.583	122.495	1.608.202
ds.2012	433	64.889	11.811	32.401	825.696	4.006	266.346	18.769	103.916	1.568.105
mç.2013	444	63.997	11.573	31.315	819.661	3.987	263.373	18.505	101.275	1.557.959
jn.2013	425	64.057	11.901	30.879	829.191	3.977	263.546	18.926	100.853	1.571.057
st.2013	391	63.449	12.068	29.488	821.288	3.924	260.996	19.019	97.301	1.560.589
ds.2013	381	63.569	11.764	29.517	831.682	3.899	260.465	18.755	97.167	1.572.284
mç.2014	423	62.567	11.130	29.790	837.222	3.927	259.939	18.038	97.307	1.586.045
jn.2014	455	62.526	11.368	29.688	843.559	3.957	263.469	18.461	98.283	1.604.223
st.2014	431	61.737	11.874	29.354	840.761	3.647	261.404	18.900	97.494	1.606.489
ds.2014	386	62.863	11.567	29.533	855.044	3.900	262.356	18.466	98.076	1.632.849
mç.2015	434	62.292	11.351	30.507	863.644	4.010	264.481	18.220	102.561	1.644.816
jn.2015	444	61.918	11.734	31.050	875.173	4.049	267.902	18.867	105.118	1.666.155
st.2015	434	61.076	11.959	30.704	869.849	4.040	267.171	18.757	104.369	1.668.508
ds.2015	430	61.448	11.730	30.232	889.527	4.019	266.799	18.947	103.932	1.698.444
mç.2016	437	61.669	11.447	31.022	893.882	4.022	269.553	18.685	106.890	1.710.755

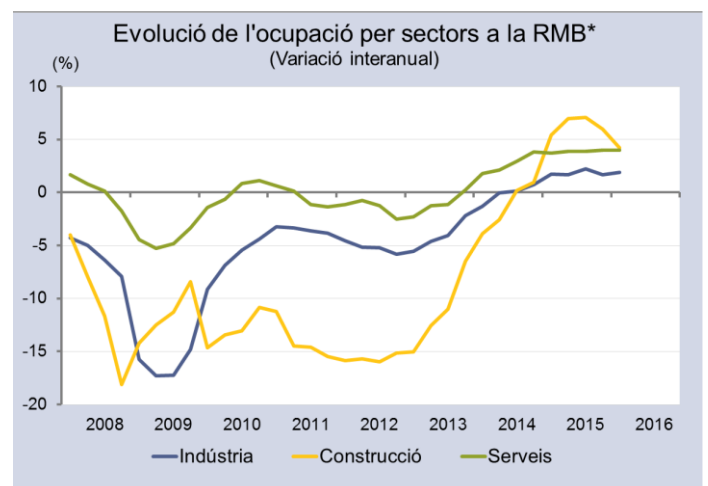
Nota: L'any 2009 es trenca la homogeneïtat de tots les sèries pel canvi de CNAE. Els canvis en els R.E. d'Autònoms i de la Llar també alteren la homogeneïtat de les sèries del Primari i dels Serveis.

Font: Elaboració pròpia amb dades del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Variació (%)	Barcelona					Regió Metropolitana				
	Primari	Indústria	Energia, aigua i res.	Construcció	Serveis	Primari	Indústria	Energia, aigua i res.	Construcció	Serveis
mç.16/mç.15	0,7	-1,0	0,8	1,7	3,5	0,3	1,9	2,6	4,2	4,0
ds.15/ds.14	11,4	-2,3	1,4	2,4	4,0	3,1	1,7	2,6	6,0	4,0
ds.14/ds.13	1,3	-1,1	-1,7	0,1	2,8	0,0	0,7	-1,5	0,9	3,9

El procés de terciarització del teixit productiu metropolità, compatible amb el desitjat reforçament de l'activitat industrial, és el principal factor explicatiu de l'augment del nombre d'ocupats. Una tendència expansiva que s'imposa també, i amb força, en el sector constructor.

La trajectòria expansiva que presenta el mercat laboral metropolità té prou envergadura com per a cobrir tot el ventall sectorial. Per setè trimestre consecutiu els grans sectors productius coincideixen en mostrar variacions interanuals positives. Un fet que no es produïa feia molts anys. Amb l'afegit que, llevat del primari, ja no són les variacions testimonials de final de 2014. En conseqüència, es pot parlar amb propietat de superació de la tendència negativa accentuada arran de la crisi de 2008. Especialment perquè a l'indiscutible protagonisme del terciari, que concentra el 87% dels nous llocs de treball generats a la regió metropolitana al llarg dels darrers dotze mesos, s'hi ha afegit el fort repunt del nombre d'ocupats a la construcció. La indústria mostra un ritme de creixement més moderat, imputable al fet que a la ciutat central aquesta activitat encara continua destruint llocs de treball.

(*) L'aplicació de la CNAE 2009 afebleix la homogeneïtat de les sèries.

Ocupació industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona

Distribució sectorial de l'ocupació industrial a la RMB

Març de 2014

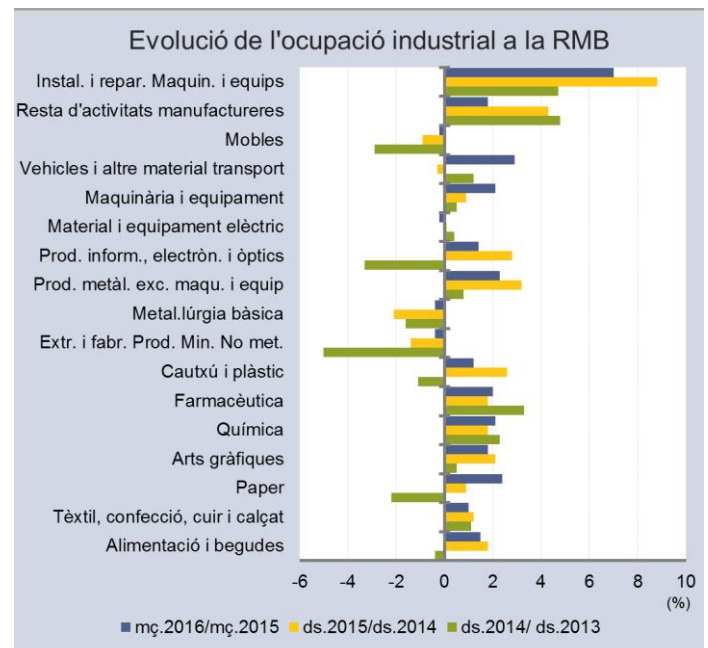
Sectors industrials	Nombre d'ocupats	Variació (%)		
		març 2016/ desembre 2015	març 2016/ març 2015	març 2016/ març 2009
Alimentació i begudes	31.420	0,6	1,5	-9,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	22.492	0,5	1,0	-27,2
Paper	6.274	1,2	2,4	-19,9
Arts gràfiques	15.407	0,3	1,8	-24,2
Química	23.139	1,1	2,1	-2,2
Farmacèutica	19.525	1,2	2,0	4,0
Cautxú i plàstic	15.415	1,2	1,2	-16,5
Indústries extractives i fabricació prod. minerals no metàl·lics	6.520	0,8	-0,4	-44,0
Metal·lúrgia bàsica	5.914	0,9	-0,4	-41,3
Productes metàl·lics exc. maquinària i equips	31.345	1,1	2,3	-25,1
Productes informàtics, electrònics i òptics	5.043	1,7	1,4	-35,9
Material i equipament elèctric	10.587	0,3	-0,2	-20,4
Maquinària i equipament	17.810	1,2	2,1	-27,1
Vehicles a motor i altre material de transport	34.500	2,2	2,9	-13,5
Mobles	4.164	2,6	-0,2	-39,5
Resta d'activitats manufactureres	9.580	-1,6	1,8	-22,9
Instal·lació i reparació de maquinària i equips	10.418	2,0	7,0	8,6

L'ocupació industrial a la regió metropolitana mostra dues cares: continua minvant a la capital i guanya efectius, per segon any consecutiu, a l'entorn metropolità i a la resta del país.

En consonància amb la trajectòria alcista que darrerament ha mantingut el PIB industrial a Catalunya, l'ocupació directa en aquest sector ha evolucionat igualment a l'alça a l'àmbit metropolità. La intensitat de l'augment ha estat òbviament més moderada i s'ha mantingut relativament estable lleument per sota del dos per cent durant la major part de 2015. Una conjuntura alcista que s'ha mantingut durant el primer trimestre d'enguany i de la que continua despenjada la ciutat central, immersa en un procés accelerat de terciarització del seu teixit productiu. Un procés en el que hi juga un paper destacat la implantació de l'anomenada "nova indústria" lligada al coneixement, classificada majoritàriament com a activitat terciària.

De les 17 branques en què hem segmentat el conjunt de l'activitat industrial, tretze han superat el primer trimestre d'enguany amb més ocupats que un any abans, mentre que les quatre restants registren descensos testimonials. Els augments més destacats en termes absoluts corresponen a la Fabricació de vehicles a motor i altre material de transport, a la de Productes metàl·lics excepte maquinària, a la Química i farmacèutica i a la Instal·lació i reparació de maquinària i equipament. De la resta de gran sectors per nombre d'ocupats, tots han guanyat ocupació directa menys el de Material i equipament elèctric. A banda d'aquest, tres dels sectors amb menys pes relatiu a la regió metropolitana com són el dels Mobles, Metal·lúrgia bàsica i Productes minerals no metàl·lics són els que registren el balanç anual menys positiu.

A hores d'ara només dos sectors han aconseguit superar els estralls de la llarga recessió que ha patit la indústria metropolitana. La Farmacèutica i la d'Instal·lació i reparació de maquinària i equipament tenen més ocupats directes actualment que no pas set anys enrere. Només la Química i potser a mitjà termini, l'Alimentació i begudes, semblen estar en condicions de recuperar el potencial perdut.

Ocupació en el sector terciari a Barcelona

Distribució sectorial de l'ocupació al terciari de Barcelona

març de 2015

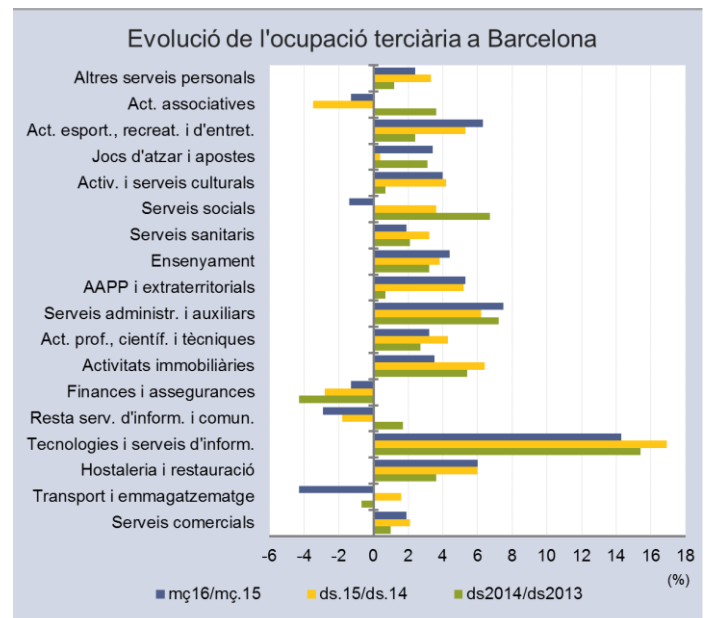
Sectors industrials	Nombre d'ocupats	Variació (%)		
		desembre 2015/ setembre 2015	desembre 2015/ desembre 2014	desembre 2015/ març 2009
Serveis comercials	151.121	-2,1	1,9	-8,3
Transport i emmagatzematge	42.656	-5,4	-4,3	-15,0
Hostaleria i restauració	80.118	1,3	6,0	23,4
Tecnologies i serveis d'informació	38.241	1,2	14,3	65,4
Resta serveis d'informació i comunicació	19.294	-0,1	-2,9	-30,7
Finances i assegurances	36.873	-1,6	-1,3	-16,8
Activitats immobiliàries	13.873	-0,5	3,5	21,2
Activitats professionals, científiques i tècniques	90.670	0,5	3,2	6,9
Serveis administratius i auxiliars	117.425	6,4	7,5	17,2
AAPP i organismes extraterritorials	82.498	1,3	5,3	2,3
Ensenyament	70.300	4,2	4,4	15,4
Serveis sanitaris	61.540	-2,1	1,9	1,5
Serveis socials	28.812	-3,0	-1,4	32,7
Activitats i serveis culturals	10.181	-0,1	4,0	-6,1
Activitats relacionades amb apostes i jocs d'atzar	1.588	0,4	3,4	-12,7
Activitats esportives, recreatives i d'entreteniment	13.113	1,3	6,3	16,7
Activitat associatives	12.006	-0,1	-1,3	-13,3
Altres serveis personals	23.573	-0,8	2,4	-10,0

L'expansió de l'ocupació terciària a la ciutat s'està recolzant tant en les activitats més dominants en termes absoluts com en algunes de les més innovadores i canviants.

El fort creixement del nombre d'ocupats al terciari de la ciutat durant la major part de 2015 i primer trimestre d'enguany s'ha de considerar excepcional. Un cop recuperats els volums de 2008, s'imposa avançar en la qualitat i l'estabilitat dels llocs de treball generats darrerament. Un objectiu desitjable que pot acabar patint els efectes de la pèrdua d'impuls del creixement econòmic i de l'enralliment del clima polític generat per la manca d'acord entre les forces polítiques a l'hora de formar govern. La situació política i econòmica al conjunt de la UE també aporta un grau elevat d'incertesa.

Igual que l'activitat industrial a l'àmbit metropolità, una àmplia majoria dels divuit sectors en que s'ha dividit el terciari de la capital han superat el primer trimestre d'enguany amb més ocupats que els que tenien un any abans. Entre ells, alguns dels més rellevants pel volum d'ocupació que generen com ara els Serveis comercials, els Administratius i auxiliars –que engloben els actius de les agències de treball temporal-, les Activitats professionals, científiques i tècniques i l'Hostaleria i restauració. És el cas també de la majoria de serveis públics i, per descomptat, del sector de les Tecnologies i serveis d'informació. Tampoc es pot deixar de mencionar la resurrecció de les Activitats immobiliàries. Per contra, ni els Serveis de transport i emmagatzematge ni els Financers i assegurances i tampoc els Socials i una part dels serveis d'informació, han assolit encara aquesta fita. Quatre segments del terciari amb un saldo trimestral igualment negatiu.

comparació amb l'industrial. Més de la meitat dels sectors terciaris de la ciutat tenen actualment uns volums d'ocupació més elevats que set anys enrere. Sense possibilitat de diferenciar de manera categòrica entre activitats madures i tradicionals de les més innovadores.

Si es compara la situació actual amb la de començament de 2009 és quan es fa evident la diferent evolució del terciari en

Treballadors estrangers a la Seguretat Social

Estrangers en situació d'alta a la Seg. Social

	Total	UE	Resta món
Província de Barcelona			
ds. 2009	285.952	67.990	217.962
ds. 2010	284.446	68.773	215.673
ds. 2011	271.004	68.012	202.992
ds. 2012	257.360	65.871	191.489
ds. 2013	248.268	66.460	181.808
mç. 2014	247.841	68.649	179.192
jn. 2014	252.503	70.563	181.940
st. 2014	249.620	70.337	179.283
ds. 2014	248.493	71.933	176.560
mç. 2015	252.506	74.528	177.978
jn. 2015	263.485	76.987	186.498
st. 2015	262.329	76.977	185.352
ds. 2015	263.858	79.178	184.680
mç. 2016	270.184	82.644	187.540
Catalunya			
ds. 2009	397.823	108.102	289.721
ds. 2010	395.773	109.230	286.543
ds. 2011	377.040	106.545	270.495
ds. 2012	355.939	102.258	253.681
ds. 2013	341.209	101.308	239.901
mç. 2014	340.440	104.180	236.260
jn. 2014	371.770	116.235	255.535
st. 2014	356.818	111.196	245.622
ds. 2014	344.071	108.849	235.222
mç. 2015	351.763	113.124	238.639
jn. 2015	386.799	125.016	261.783
st. 2015	373.321	119.616	253.705
ds. 2015	364.112	118.194	245.918
mç. 2016	375.608	123.828	251.780

Font: www.seg-social.es

Variació (%)	Total	UE	Resta món
Província de Barcelona			
mç. 16/mç. 15	7,0	10,9	5,4
ds. 15/ds. 14	6,2	10,1	4,6
ds. 14/ds. 13	0,1	8,2	-2,9
Catalunya			
mç. 16/mç. 15	6,8	9,5	5,5
ds. 15/ds. 14	5,8	8,6	4,5
ds. 14/ds. 13	0,8	7,4	-2,0

La lleu contenció del procés de recuperació del mercat de treball no afecta al col·lectiu dels treballadors estrangers. El creixement interanual a final de març és tan o més intens que el de final de 2015 i sensiblement més elevat que el dels treballadors autòctons.

Deixant de banda les variacions estacionals associades bàsicament a l'activitat de sectors com ara el primari, el turisme i el comercial, la tendència de fons de l'ocupació de mà d'obra estrangera a l'àrea de Barcelona –i també a Catalunya– durant el primer trimestre d'enguany està sent força expansiva en termes relatius. Especialment en el cas dels originaris de països membres de la UE. En el cas de la província de Barcelona, el nombre de treballadors comunitaris no espanyols en situació d'alta a la Seguretat Social a final de març superava en gairebé un onze per cent l'existent un any abans, fixant un nou màxim absolut.

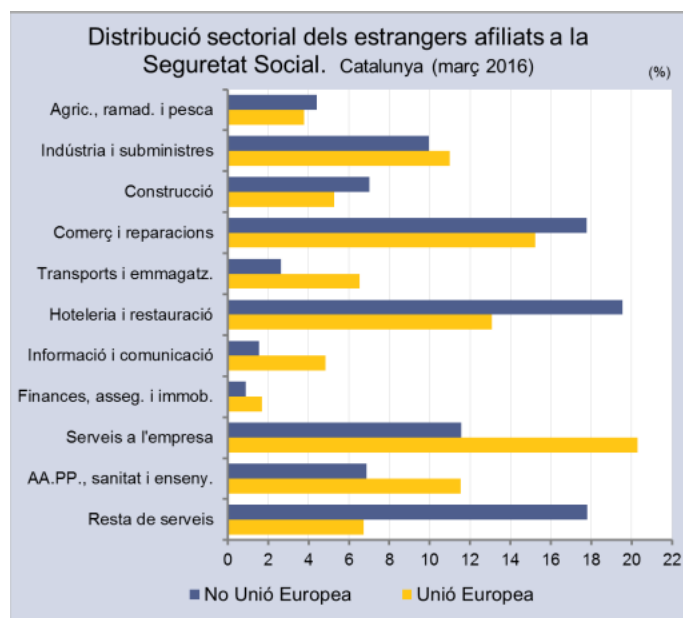
Afiliats estrangers segons règims

	R. General	%	Autònoms	%	Resta	%
Província de Barcelona						
ds. 2009	223.173	11,7	27.138	7,0	35.639	61,9
ds. 2010	219.330	11,6	29.365	7,7	35.749	62,4
ds. 2012	185.566	10,6	33.576	9,1	38.218	59,7
mç. 2013	183.236	10,6	33.904	9,3	38.531	59,3
jn. 2013	188.159	10,8	34.714	9,4	38.464	59,1
st. 2013	183.740	10,6	34.774	9,5	38.374	59,3
ds. 2013	175.891	10,1	35.998	9,7	36.379	57,6
mç. 2014	175.468	10,0	36.608	9,9	35.761	56,0
jn. 2014	179.624	10,1	37.758	10,0	35.121	54,6
st. 2014	177.031	10,0	38.362	10,2	34.227	53,5
ds. 2014	175.197	9,7	39.766	10,5	33.530	52,9
mç. 2015	178.693	9,8	40.695	10,7	33.118	51,9
jn. 2015	187.934	10,2	42.250	11,0	33.301	51,6
st. 2015	186.969	10,1	42.755	11,2	32.605	51,3
ds. 2015	187.644	10,0	43.887	11,4	32.327	51,0
mç. 2016	193.203	10,2	44.588	11,5	32.391	50,3

Nota. Els percentatges són el pes relatiu dels estrangers sobre el total d'afiliats del règim.

Font: www.seg-social.es

Variació (%)	R. General	Autònoms	Resta
mç. 16/mç. 15	8,1	9,6	-2,2
ds. 15/ds. 14	7,1	10,4	-3,6
ds. 14/ds. 13	-0,4	10,5	-7,8

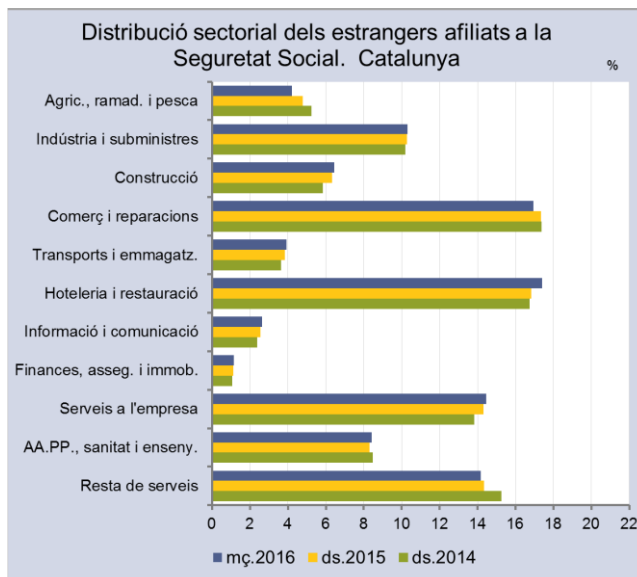

La resta d'estrangers, un col·lectiu molt més nombrós, també repunta a l'alça però encara està lluny de recuperar els volums de set anys enrere. Una referència que costarà tornar a assolir i que els autòctons, després de dos anys de creixement sostingut, tampoc han recuperat.

Un dels trets que es mantenen relativament inalterables és que el nombre d'afiliats en situació d'alta als règims especials de la llar i agrari –on encara és àmpliament majoritària la mà d'obra estrangera– es va obrint lentament i de manera sostinguda als treballadors autòctons. Especialment el de la llar. Els factors que ho expliquen són diversos però segur que giren al voltant de l'elevat

atur de llarga durada que ha deixat la darrera gran regressió i dels canvis normatius que han millorat les condicions laborals dels treballadors d'aquests dos règims. També es manté l'opció al treball autònom com una de les preferències dels actius estrangers.

Pel que fa a la distribució sectorial de la variació del nombre de treballadors estrangers en el que va d'any, tres sectors – primari, comerç i el calaix de sastre de la resta de serveis, bàsicament pel règim dels treballadors de la llar- perden efectius. En tots ells l'ocupació estrangera predominant és d'origen no comunitari. Els vuit restants creixen i guanyen pes relatiu sobre el total i amb l'excepció de la construcció i hoteleria i restauració, la mà d'obra estrangera predominant és originària de la UE.

Contractació laboral

La contractació laboral a Barcelona entra en una fase d'alentiment del seu creixement i d'estancament del pes relatiu dels contractes indefinits sobre el total.

Després del notable augment que han registrat els contractes laborals formalitzats a Barcelona durant 2014 i 2015 és d'esperar un progressiu alentiment d'aquest ritme de creixement al llarg d'enguany. Un fet que ja s'ha començat a mostrar des del primer mes. Mentre que els nous contractes indefinits es reparteixen de manera força equitativa entre homes i dones, aquestes continuen imposant-se en la contractació temporal per la via d'una posició dominant en els contractes d'interinitat.

Dades i anàlisi

- [Contractes segons tipologia i sexe](#)

Contractes segons tipologia i sexe

Distribució dels contractes laborals registrats

Període	Total	Temporals	Indefinitos
2009	756.279	658.132	98.147
2010	777.611	685.121	92.490
2011	772.822	689.703	83.119
2012	779.115	667.081	112.034
2013	785.624	698.896	86.728
2014	857.321	750.138	107.183
1r.tr.	196.636	171.467	25.169
2n.tr.	215.661	188.569	27.092
3r.tr.	211.918	186.954	24.964
4t.tr.	233.106	203.148	29.958
2015	927.498	804.267	123.231
1r.tr.	218.896	187.021	31.875
2n.tr.	226.870	197.647	29.223
3r.tr.	227.407	198.847	28.560
4t.tr.	254.325	220.752	33.573
2016			
1r.tr.	228.607	194.317	34.290

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Temporal	Indefinitos
1r.tr.16/1r.tr.15	4,4	3,9	7,6
2n.sm.15/2n.sm.14	8,2	7,6	13,1
2015/2014	8,2	7,2	15,0
2014/2013	9,1	7,3	23,6

Després d'un bienni de creixement intens, la contractació laboral continua assolint nous màxims històrics alhora que mostra els primers i esperats senyals de desaceleració. Un alentiment que afecta per igual tant a la contractació més precària com a la més estable. Però mentre que els contractes indefinits han augmentat en relació a un any abans, són menys els de durada més curta signats en el que va d'any.

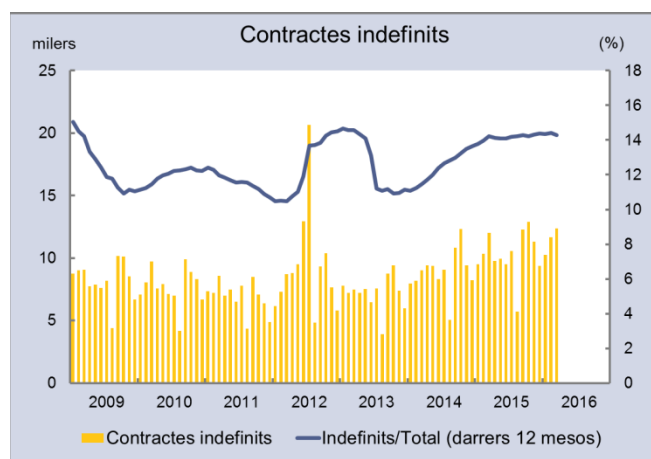
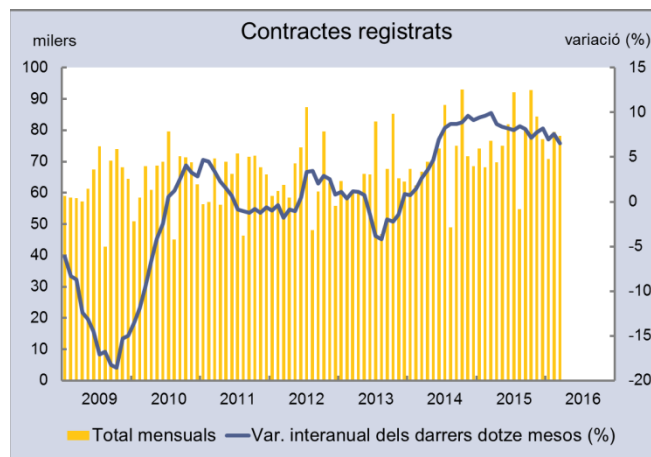
Les xifres de contractació laboral del primer trimestre d'enguany alerten de que el fort creixement del bienni 2014-2015 difícilment es repetirà enguany. Uns resultats que entronquen amb algunes dades de l'any passat que ja semblaven avançar que el mercat laboral de la ciutat s'estava endinsant en una fase d'expansió més continguda, en part perquè ja s'han assolit volums d'ocupació i contractació comparables i fins i tot superiors als màxims assolits abans de 2008. Però no es pot descartar que la contractació laboral continuï creixent a un ritme tant o més elevat que el de l'ocupació frenant l'inacabat procés de recuperació del pes relatiu dels contractes indefinits sobre el total. Malgrat els recents avanços, encara no s'han assolit els valors d'abans de la crisi, quan la contractació indefinida equivalia a una sisena part dels nous contractes laborals.

A Barcelona, durant el primer trimestre d'enguany s'han formalitzat 228.607 contractes de treball, un 4,4% més que durant el mateix període de 2015. En termes anuals, s'ha assolit un nou màxim en la xifra de 937.000 contractes formalitzats en els darrers dotze mesos. Un nou màxim de contractació que s'assoleix quan el nombre d'assalariats tot just supera lleument el 90% dels valors més elevats del darrer cicle expansiu de l'economia. Contrarestant aquest notable biaix, la contractació indefinida ha continuat avançant amb més intensitat relativa que la temporal però moderant també el seu ritme de creixement.

Contractes laborals segons tipologia i sexe

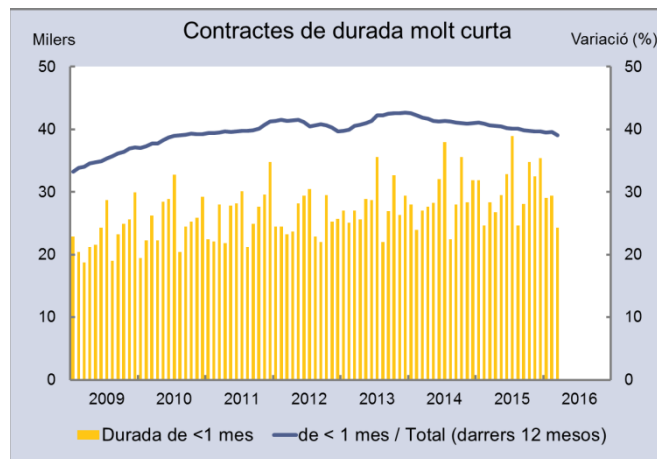
Tipologia	Dones	Homes	Total
2015			
Total indefinits	60.865	62.366	123.231
- ordinari	43.694	45.294	88.988
- foment contractació	867	812	1.679
- convertits en indefinits	16.085	16.006	32.091
- resta indefinits	219	254	473
Total temporals	422.925	381.342	804.267
- obra o servei	134.344	153.778	288.122
- eventuais	166.902	177.630	344.532
- interinitat	114.692	43.049	157.741
- formació/pràctiques	4.400	4.045	8.445
- resta temporals	2.587	2.840	5.427
1r.tr. 2016			
Total indefinits	16.790	17.500	34.290
- ordinari	12.150	12.762	24.912
- foment contractació	235	235	470
- convertits en indefinits	4.320	4.417	8.737
- resta indefinits	85	86	171
Total temporals	102.976	91.341	194.317
- obra o servei	32.763	37.705	70.468
- eventuais	40.327	42.184	82.511
- interinitat	28.451	9.916	38.367
- formació/pràctiques	891	732	1.623
- resta temporals	544	804	1.348

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

El detall per sexes de la contractació laboral durant el primer trimestre d'enguany mostra una continuïtat absoluta amb els principals trets definitoris de 2015: la contractació indefinida no discrimina per sexe mentre que la temporal mostra un biaix aparent a favor de les dones. Diem aparent perquè de les tres grans modalitats de contractes temporals existents només en una –la d'interinitat- s'imposen les dones. Sense aquesta figura, la contractació temporal tindria cara d'home.

Pel que fa a la distribució per grans sectors d'activitat, el terciari, a més d'ésser el responsable del 93,5% dels contractes formalitzats a la capital en el que va d'any, és l'únic sector, juntament amb el testimonial primari, que registra un saldo positiu equivalent al sis per cent en relació amb el mateix període de 2015. El descens de la contractació per part de les empreses industrials és notable, de l'ordre del 22%, mentre que el més moderat de la construcció es limita als contractes temporals.

Atur registrat

Es manté la tendència descendent de l'atur registrat. La contracció/estancament de la població activa li resta consistència.

Que aquesta tendència reduccionista de les xifres d'aturats es mantingui mes rere mes sembla indicar que l'evident millora de la situació financera de l'economia espanyola s'ha estès amb relativa força a l'anomenada economia real. La contracció de la població potencialment activa, que ha estat determinant per accelerar aquest canvi de tendència de l'atur, és a punt de canviar de signe.

S'ha començat a corregir una de les "ombres" d'aquesta millora del mercat laboral: el saldo del nombre d'aturats de més edat s'apunta tímidament a la tendència descendent. A mesura que es redueix la xifra absoluta de persones desocupades, l'edat mitjana del col·lectiu augmenta. I augmenta també –per raons diferents- el pes relatiu de les dones.

Dades i anàlisi

- [Evolució de l'atur registrat](#)
- [Atur registrat per trams d'edat](#)
- [Atur registrat per sectors econòmics](#)
- [Població estrangera a l'atur registrat](#)

Evolució de l'atur registrat

Evolució de l'atur registrat

Període	Barcelona			RMB			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
31 ds.2009	101.069	53.634	47.435	378.918	201.642	177.276	561.761	303.377	258.384
31 ds.2010	100.868	52.374	48.494	377.053	196.673	180.380	562.673	296.648	266.025
31 ds.2011	108.624	56.042	52.582	411.755	213.773	197.982	614.244	322.565	291.679
31 ds.2012	112.192	57.062	55.130	435.450	221.399	214.051	646.956	332.506	314.450
31 ds.2013	107.677	54.226	53.451	419.609	210.356	209.253	624.872	316.072	308.800
31 mç. 2014	107.734	54.156	53.578	417.889	208.209	209.680	624.467	313.686	310.781
30 jn. 2014	100.943	50.108	50.835	388.575	189.414	199.161	570.214	280.697	289.517
30 st. 2014	101.045	49.542	51.503	390.091	188.649	201.442	575.812	281.317	294.495
31 ds. 2014	99.056	49.032	50.024	382.919	186.547	196.372	575.948	282.782	293.166
31 mç. 2015	99.768	49.199	50.569	382.550	184.088	198.462	571.655	276.828	294.827
30 jn. 2015	90.624	43.555	47.069	347.716	162.084	185.632	510.947	240.467	270.480
30 st. 2015	90.358	42.748	47.610	347.535	160.722	186.813	513.187	239.699	273.488
31 ds. 2015	89.398	42.955	46.443	342.444	160.736	181.708	515.668	243.556	272.112
31 mç. 2016	87.760	41.949	45.811	334.948	155.570	179.378	499.991	233.818	266.173

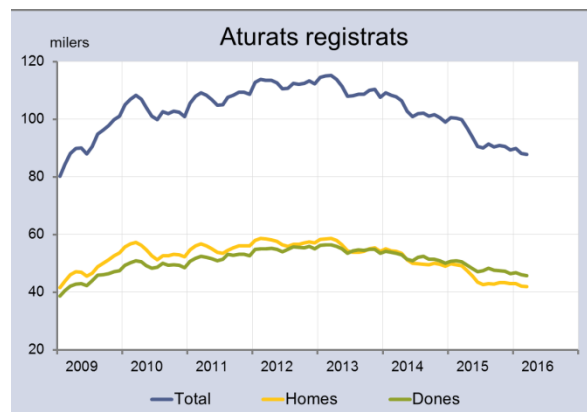
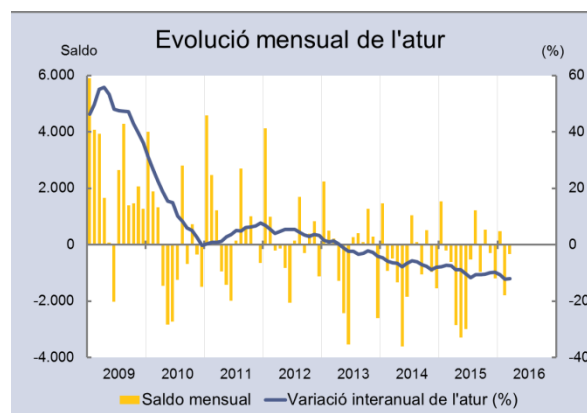
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	Barcelona			RMB			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
31 mç.16/31 mç.15	-12,0	-14,7	-9,4	-12,4	-15,5	-9,6	-12,5	-15,5	-9,7
31 ds.15/31 ds.14	-9,8	-12,4	-7,2	-10,6	-13,8	-7,5	-10,5	-13,9	-7,2
31 ds.14/31 ds.13	-8,0	-9,6	-6,4	-8,7	-11,3	-6,2	-7,8	-10,5	-5,1

Els senyals que apunten a un lleu alentiment del ritme de creixement de l'economia espanyola i europea no s'observen, de moment, en l'evolució de l'atur. Tant a l'àrea de Barcelona com al conjunt de Catalunya, el primer trimestre de 2016 s'ha tancat amb un descens interanual del nombre d'aturats que supera el 12%, el més intens del que va de segle. El col·lectiu masculí continua sent el més beneficiat de la recuperació del mercat laboral. Tant a Barcelona com a la resta del país.

Les darreres xifres disponibles confirmen la solidesa de la trajectòria descendent iniciada ara fa tres anys. El saldo del primer trimestre d'enguany –uns 1.600 barcelonins menys en situació d'atur- contrasta amb els poc més de 700 actius incorporats a l'atur durant el mateix període de 2015. Una situació que es repeteix a l'entorn metropolità i que fins a cert punt respon a factors estacionals. L'evolució del mes d'abril ho confirmarà o no. Convé no oblidar, però, que malgrat la favorable evolució del darrer trienni, els actuals registres d'actius desocupats que busquen feina superen en un 75% els mínims d'abans de l'anomenada Gran Recessió.

El detall per sexes posa de manifest que aquest procés de reducció del nombre d'aturats residents a la capital ha estat i és especialment intens entre els homes. Un biaix que a la resta de Catalunya està sent tant o més pronunciat com a conseqüència del major pes relatiu de l'ocupació al conjunt del secundari, inclosa la construcció. En conseqüència, la variació acumulada al llarg dels darrers tres anys de descens interanual sostingut és clarament favorable al col·lectiu masculí. Dels 26.000 barcelonins que - en termes de saldo- han sortit dels registres de l'atur, més del 60% són homes. Això ajuda a explicar la consolidació del canvi de perfil de l'atur registrat. Un canvi que, d'altra banda, sembla respondre al tomb que, segons l'EPA, s'ha produït darrerament en la composició de la població activa de la ciutat i que s'ha plasmat en un creixent pes relatiu del col·lectiu femení. El resultat més visible és que l'atur novament va adquirint cara de dona. Tant a la capital com a la resta del país.

Atur registrat per trams d'edat

Evolució de l'atur registrat segons trams d'edats

Període	Barcelona			RMB			Catalunya		
	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més
31 ds.2009	20.535	52.400	28.074	80.718	197.453	100.747	124.856	293.268	143.637
31 ds.2010	18.127	52.932	29.809	69.967	199.693	107.393	109.047	299.298	154.328
31 ds.2011	18.249	57.058	33.317	72.304	218.878	120.573	112.411	327.158	174.675
31 ds.2012	16.113	59.546	36.533	66.763	233.977	134.710	103.254	347.585	196.117
31 ds.2013	13.970	54.756	37.951	58.166	221.061	140.382	90.469	329.265	205.138
31 mç.2014	14.546	54.719	38.469	60.090	215.429	142.370	93.455	322.881	208.131
30 jn. 2014	12.095	50.839	38.009	50.758	197.789	140.028	76.806	290.353	203.055
30 st. 2014	13.009	50.235	37.801	53.862	196.279	139.950	82.233	290.173	203.406
31 ds. 2014	12.338	49.304	37.414	51.372	192.764	138.783	81.242	290.933	203.773
31 mç. 2015	13.032	49.128	37.608	53.940	189.575	139.035	83.791	284.058	203.806
30 jn. 2015	10.403	43.840	36.381	43.496	169.645	134.575	65.752	249.519	195.676
30 st. 2015	11.091	43.281	35.986	45.951	167.902	133.682	70.212	248.248	194.727
31 ds. 2015	11.200	42.922	35.276	44.647	165.682	132.115	71.029	250.525	194.114
31 mç. 2016	11.618	41.450	34.692	45.932	158.593	130.423	71.065	237.434	191.492

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

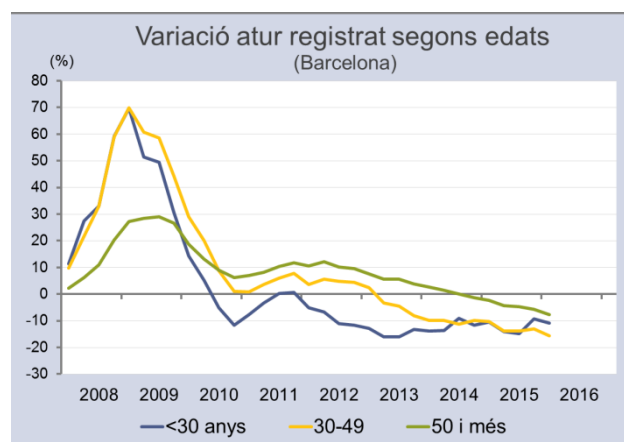
Variació (%)	Barcelona			RMB			Catalunya		
	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més	< 30	30-49	50 i més
31 mç.16/31 mç.15	-10,9	-15,6	-7,8	-14,8	-16,3	-6,2	-15,2	-16,4	-6,0
31 ds.15/31 ds.14	-9,2	-12,9	-5,7	-13,1	-14,0	-4,8	-12,6	-13,9	-4,7
31 ds.14/31 ds.13	-11,7	-10,0	-1,4	-11,7	-12,8	-1,1	-10,2	-11,6	-0,7

La reducció del nombre d'aturats és especialment intensa entre els adults de mitjana edat. Una dinàmica que indirectament contribueix a reduir el nombre de desocupats de més de 50 anys.

Els registres actuals de l'atur per edats mostren un panorama raonablement homogeni, especialment a l'entorn metropolità i a la resta de Catalunya. Els signes negatius de les variacions interanuals, un cop generalitzats als diversos estrats d'edats, semblen cada cop més consolidats. Un canvi de tendència que ha requerit un intens i sostingut ritme de descens de l'atur i que certifica la reactivació del mercat laboral.

Atenent només als valors nominals i deixant de banda la qualitat de l'ocupació generada que ha propiciat aquest descens de l'atur, l'agregat dels més joves ha cedit el protagonisme al més nombrós, el dels aturats d'entre 30 i 49 anys. Especialment a la capital. D'altra banda, l'evolució igualment baixista de l'agregat dels desocupats de més edat, es veu penalitzada per una creixent concentració de l'atur estructural en aquest segment d'edat. Al perfil femení de l'atur barceloní hom pot afegir-hi que és, cada cop més, una persona d'edat avançada, a la recta final de la seva vida laboral.

Els factors demogràfics, inclosos els migratoris, no són suficients per explicar que el col·lectiu que no sobrepassa els 30 anys ha deixat molt enrere les cotes d'atur més elevades assolides durant la recessió de 2009 i que el que engloba els de més edat es manté encara relativament a prop dels valors màxims de la sèrie, assolits durant la primera meitat de 2014. La notable i accelerada transformació del teixit productiu –terciarització, digitalització, flexibilització, etc- hi juga un paper rellevant.

Atur registrat per sectors econòmics

Evolució de l'atur registrat segons sector econòmic de procedència

Període	Barcelona					
	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior
31 ds.2009	295	11.290	700	12.362	72.275	4.087
31 ds.2010	372	10.364	850	11.741	73.078	4.463
31 ds.2011	483	10.189	1.051	12.495	80.128	4.278
31 ds.2012	549	10.315	1.018	11.976	84.701	3.633
31 ds.2013	500	9.436	930	10.767	82.406	3.638
31 mc.2014	530	9.246	967	10.476	82.616	3.899
30 jn.2014	493	8.804	831	9.823	77.207	3.785
30 st.2014	483	8.693	765	9.235	77.929	3.940
31 ds.2014	504	8.329	812	8.909	76.697	3.805
31 mc.2015	526	8.132	835	8.657	77.619	3.999
30 jn.2015	500	7.557	633	7.897	70.281	3.756
30 st.2015	438	7.334	624	7.528	70.643	3.791
31 ds.2015	478	7.042	703	7.281	70.143	3.751
31 mc.2016	449	6.735	724	6.985	68.888	3.979
Regió metropolitana						
31 ds.2009	2.032	68.015	2.913	61.911	227.818	16.229
31 ds.2010	2.822	61.468	3.423	59.518	230.250	19.572
31 ds.2011	3.440	60.559	4.160	63.618	259.565	20.413
31 ds.2012	3.957	62.672	4.101	62.227	282.756	19.737
31 ds.2013	4.040	57.679	3.829	54.635	279.235	20.191
31 mc.2014	4.262	55.776	3.972	52.860	279.557	21.462
30 jn.2014	3.879	52.274	3.303	48.879	259.102	21.138
30 st.2014	3.705	51.724	3.345	46.264	263.550	21.503
31 ds.2014	4.176	49.700	3.458	44.105	260.391	21.089
31 mc.2015	4.333	48.160	3.427	42.289	262.016	22.325
30 jn.2015	3.848	44.306	2.785	38.373	237.368	21.036
30 st.2015	3.696	43.424	2.821	36.877	240.176	20.541
31 ds.2015	3.855	42.103	2.953	35.685	237.961	19.887
31 mc.2016	3.811	40.069	2.958	34.047	233.549	20.514

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	Primari	Indústria	Energia, aigua i residus	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior
	Barcelona					
31 mc.16/31 mc.15	-14,6	-17,2	-13,3	-19,3	-11,2	-0,1
31 ds.15/31 ds.14	-5,2	-15,5	-13,4	-18,3	-8,5	-1,4
31 ds.14/31 ds.13	0,8	-11,7	-12,7	-17,3	-6,9	4,6
Regió metropolitana						
31 mc.16/31 mc.15	-12,0	-16,8	-13,7	-19,5	-10,9	-8,1
31 ds.15/31 ds.14	-7,7	-15,3	-14,6	-19,1	-8,6	-5,7
31 ds.14/31 ds.13	3,4	-13,8	-9,7	-19,3	-6,7	4,4

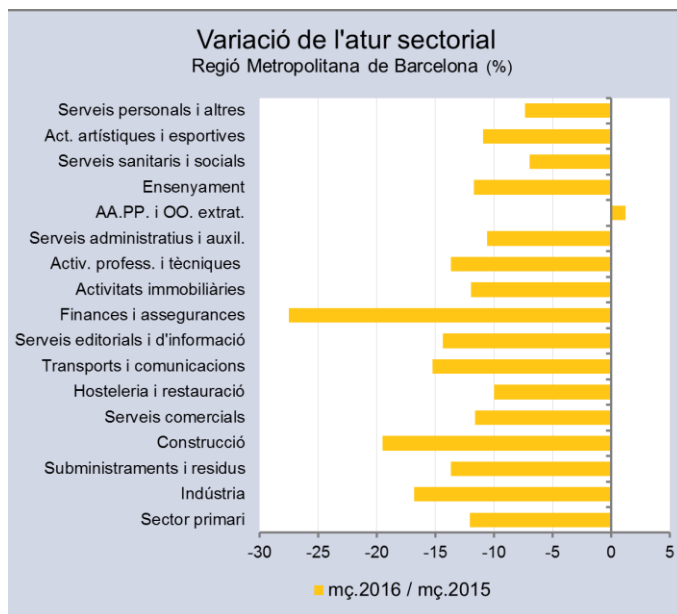
Mantenir l'elevada intensitat del descens de les xifres d'aturats requereix la implicació de tots els sectors productius: la construcció i la indústria lideren el procés en termes relatius i el terciari en termes absoluts.

Pel que fa a l'atur registrat segons sector d'activitat, la situació actual mostra un parell de trets que convé remarcar. El primer i més evident és que la trajectòria descendent s'ha acabat imposant a tots els sectors sense excepció, si be en el cas del aturats sense

ocupació anterior la variació és mínima entre els barcelonins i potser s'hauria de parlar d'estabilització del nombre de demandants d'ocupació. El segon aspecte és la intensitat del descens de l'atur que mostren tots els grans sectors d'activitat.

A banda del protagonisme de la indústria manufacturera i la construcció a l'hora de reduir el nombre d'aturats que generen o han generat d'ençà 2008 –sense que això impliqui una recol·locació en aquests mateixos sectors–, algunes activitats terciàries mostren un dinamisme

similar si bé responen a situacions heterogènies. És el cas, entre d'altres, dels serveis financers i assegurances, que lideren la reducció de les xifres d'atur sense crear nova ocupació. Els transports i comunicacions, els serveis editorials i d'informació i les activitats professionals i tècniques mostren variacions més congruents. Les Administracions Públiques hi posen la nota discordant com a resultat de la concentració de cites electorals durant 2015.

Població estrangera a l'atur registrat

Evolució del nombre d'estrangers a l'atur registrat

Període	Nombre d'aturats				Estrangers/Total aturats (%)			
	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
31 ds.2009	22.533	81.804	123.263	566.517	22,3	19,5	21,9	14,4
31 ds.2010	22.907	86.347	131.294	605.838	22,7	20,7	23,3	14,8
31 ds.2011	24.055	93.728	140.564	625.903	22,1	20,6	22,9	14,2
31 ds.2012	22.841	90.230	135.825	612.050	20,4	18,8	21,0	12,6
31 ds.2013	20.811	81.041	123.724	555.728	19,3	17,5	19,8	11,8
31 mç.2014	20.373	80.432	124.941	580.761	18,9	17,4	20,0	12,1
30 jn. 2014	18.415	73.741	111.030	528.238	18,2	17,2	19,5	11,9
30 st. 2014	17.341	69.763	107.452	509.817	17,2	16,2	18,7	11,5
30 ds. 2014	17.582	70.996	113.327	530.991	17,7	16,8	19,7	11,9
31 mç.2015	17.786	71.769	114.208	538.304	17,8	17,0	20,0	12,1
30 jn.2015	15.851	65.056	99.757	487.274	17,5	17,0	19,5	11,8
30 st.2015	15.176	62.310	96.653	466.378	16,8	16,2	18,8	11,4
31 ds.2015	15.861	63.975	102.871	487.217	17,7	16,9	19,9	11,9
31 mç.2016	15.744	63.260	100.303	483.391	17,9	17,1	20,1	11,8

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació i Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Variació (%)	Nombre d'aturats			
	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
mç.2016/mç.2015	-11,5	-11,9	-12,2	-10,2
ds.2015/ds.2014	-9,8	-9,9	-9,2	-8,2
ds.2014/ds.2013	-15,5	-12,4	-8,4	-4,5

A mesura que la recuperació econòmica es va consolidant a tots els sectors, l'impacte en el mercat laboral va diluint les diferències entre el col·lectiu estranger i el nacional. Els respectius ritmes de variació, tant del nombre d'ocupats com d'aturats, són similars.

D'ençà els màxims assolits a cavall entre 2011 i 2012 en termes absoluts i un any abans en termes relatius, la presència d'estrangers als registres de l'atur ha evolucionat a la baixa de manera sostinguda a tots els àmbits territorials considerats. Una tendència que, gràcies a la progressiva extensió a tots els sectors productius de la millora del mercat de treball i al canvi de signe dels fluxos migratoris, manté una intensitat similar a la dels nacionals. Això explica la relativa estabilització d'ençà 2013 del pes relatiu d'aquest col·lectiu sobre el total, no només dels aturats, sinó també dels ocupats. Amb pesos relatius òbviament diferents.

